VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu v. 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 6 — 1949 — Vol. XXXII vk. — Lauantaina, tammik. 15 p.—Saturday, Jan. 15

Kaivosunio puolustaa oikeuksiaan CCL:n johdon hyökkäystä vastaan

Union johtaja Carlin sanoo, ettei unio hylkää työläisiä toiminta-alansa millään lohkoilla

Toronto. — Kaivos- ja sulattimotyöläisten unio uhmasi keskiviikkoiltana CCL:n johtomiesten käskyä, että mainitun unionon poistuttava Timminsin kultakaivosalueelta ja jätettävä sikäläisten kaivosmiesten järjestäminen välittömästi CCL:n johdon käsiin.

Millardin terästyöläisten uniolla on ollut järjestämistoimisto Timminsissä jo useita kuukausia ja sen sanotaan luvanneen avustaa CCL:n johtomiehiä "järjestämisryntäyksessä".

Kaivos- ja sulattimotyöläisten Canadan piirin johtaja R. H. Carlin sanoi lausunnossaan, että kuusi isoa CCL:n uniota, mm. 50,000 jäsentä edustava autotyöläisten unio, äänestäneen CCL:n johtajien päätöstä vastaan tässä kysymyksessä.

Carlin sanoi lausunnossaan m. m.: Metallikaivostyöläiset ja sulattimomiehet, Canadan ja Yhdysvaltain metallijalostustehtaiden työläiset ovat union perustajia ja he puolustavat sitä uniota, jonka he ovat rakentaneet ja jota he ovat puolustaneet yli 50 vuotta.

"Unio ei aio hylätä työläisiä millään toimintamme lohkolla, ja mitä tulee siihen, että olemme epäonnistuneet Timminsin kulta-alueella, kuten väitetään, niin on hyvä muistaa se, että erään reittaavan union asiamiehet pysäyttivät meidän järjestämiskampanjamme.

"Vuoden 1947 lopulla ja v. 1948 alussa, jolloin uniomme edistyi volmakkaasti päättävässä ryntäyksessä kultakaivostyöläisten järjestämisen loppuun suorittamiseksi Timminsin alueella, sitä ehkäistiin ja lopulta pysäytettiin, kun kaivosyhtiöt ja eräät yksilöt unionistisen liikkeen sisällä ja sen ulkopuolella tekivät yhdessä hyökkäyksen sitä vastaan.

"Nuo ihmiset olivat yhteistoiminnassa vihamielisen hallituksen kanssa ja aikaansaivat sen, että muutamat parhaat järjestäjämme karkoitettiin.

"Tämä asia on huipentunut nyt siihen, että tänään ilmoitettiin miten CCL asetetaan meidän uniomme tilalle."

Paavin sormet pelissä Unkarin riidassa

Budapest. — Hallituksen taholta saatujen tietojen mukaan ovat Unkarin roomalaiskatoliset piispat ilmoittaneet hallitukselle, etteivät he voi jatkaa neuvotteluja kirkon ja valtion vähäisten erimielisyyksien sovittamiseksi.

Piispat ovat ilmoittaneet asenteestaan kirjelmässä, jonka he lähettivät pääministeri Istvan Dobille.

Havainnoitsijat ovat varmoja siitä, että piispat ovat toimineet Vatikaanin määräysten mukaisesti.

Vatikaanin taholta hylättiin jo toista viikkoa sitten Unkarin hallituksen esitys, että ryhdyttäisiin neuvottelemaan erimielisyyksien sopimisesta. Vatikaanin piirit sanoivat, että Unkarin hallituksen lausunnot sovinnonhalusta ovat ristiriidassa hallituksen tekojen kanssa, kun Unkarin roomalaiskatolisen kirkon primaatti, kardinaali Mindszenty vangittiin.

Vatikaani vaati, että Mindszenty on vapautettava ennenkuin ryhdytään minkäänlaisiin neuvotteluihin.

Hallituksen ja katolisten piispojen väliset neuvottelut alettiin viime viikolla, mutta ne ovat keskeytyneet ilmeisesti Vatikaanin sekaannuttua asiaan.

Labor-hallituksen virkamiehiä erotettu

Lontoo. — Kauppaministeriön kolme viranomaista on erotettu tilapäisesti niiden tietojen perusteella, joita saatiin äskettäin toimitetuissa kuulusteluissa. Oikeustribunaali on toimittanut tutkimuksia sen johdosta, että hallituksen ministereitä ja viranomaisia syytettiin lahjusten ottamisesta.

Ne viranomaiset, joita vastaan syytökset pääasiassa kohdistuvat, ovat kauppaministeriön tuontilisenssidepartmentin palveluksessa. Virasta on erotettu eräs tilapäinen virka-apulainen ja kaksi ylempää virkamiestä.

Kaksi johtavaa virkamiestä, kauppaministeriön parlamenttisihteeri John Belcher ja Englannin pankin johtaja George Gibson, on eronnut virastaan tämän skandaalin takia, vaikka he väittävät, etteivät he ole syyllistyneet mihinkään väärinkäytöksiin.

Israelin ja Egyptin aseleponeuvottelut

ovat alkaneet Rhodeksen saarella, mutta Israel pelkää, että Britannia estää rauhan aikaansaamisen

Tel Aviv. — Israelin ja Egyptin väliset aseleponeuvottelut ovat alkaneet Rhodeksen saarella YK:n välitysmiehen tri Bunchen johdolla. Mutta Israelin hallitus ei ole erikoisen optimistinen näiden neuvottelujen tulosten suhteen, vaan pelkää, että Britannia yllyttää Egyptiä vastustamaan rauhan tekemistä.

Tel Aviv. — Israelin edustaja sanoi torstaina, että Israelin armeijan demobilisointi on jo alkanut. Siihen ryhdyttiin jo jokin aika sitten, eivätkä äskeiset tapahtumat ole aiheuttaneet mitään muutoksia suunnitelmiin. Israel demobilisoi joukkojaan huolimatta siitä, vaikka Britannia mobilisoi sotavoimiaan Keski-idässä.

Lontoo. — Britannian lähettiläs sir Oliver Franks kävi torstaina presidentti Trumanin luona selostamassa Britannian hallituksen näkökohtia Palestinan kysymyksessä ja yrittämässä palauttaa Anglo-Amerikan "solidaarisuutta". Ulkoministeri Bevinin "kovennetun" politiikan Israelia kohtaan sanotaan huonontaneen äkkiä Britannian ja Yhdysvaltain suhteita. Bevinin politiikan uskotaan aiheuttaneen ristiriitaa Attleen kabinetissakin. Evening Standard sanoi, että rahaministeri Cripps johtaa "kapinaa" Beviniä vastaan, mutta pääministeri Attlee ja puolustusministeri Alexander tukevat Beviniä.

Brittiläiset ja amerikkalaiset viranomaiset ovat antaneet ristiriitaisia tietoja siitä oliko Yhdysvalloilla mitään osuutta äskeiseen selkkaukseen, jonka yhteydessä viisi brittiläistä lentokonetta ammuttiin alas Palestinan ja Egyptin rajaseuduilla. Britannian ulkoministeriö sanoi virallisessa lausunnossaan, että brittiläisten suorittamiin "tiedustelulentoihin" ryhdyttiin Britannian omalla vastuulla, mutta siihen oli ryhdyttävä sen vuoksi, "kun Britannian ja Yhdysvaltain oli saatava tietoja siitä miten pitkälle Israelin joukot olivat menneet Egyptiin".

Toiset brittiläiset viralliset piirit ovat yrittäneet asettaa Yhdysvallat kokonaan vastuuseen noista "tiedustelulennoista". He sanoivat Britannian hallituksen lähettäneen lentokoneita Palestinan rajalle Yhdysvaltain vaatiessa todisteita siitä, että Israelin joukot ovat tunkeutuneet Egyptiin.

Yhdysvaltain valtiodepartmentti kuitenkin kumoaa brittiläisten väitteet ja sanoo, ettei Yhdysvaltain hallitus ole pyytänyt brittiläisiä suorittamaan mitään tiedustelulentoja, eikä ole yrittänyt saada tietoja miltään muilta tahoilta kuin israelilaisilta ja egyptiläisiltä. Myöskin presidentti Truman on kumonnut brittiläisten väitteen, mutta hän on samalla kieltänyt sen, että Britannian ja Yhdysvaltain suhteet olisivat huonontuneet Palestinan kriisin johdosta.

Moskova. — Neuvostoliiton sanomalehdille Keski-idästä saapuneissa uutisissa sanotaan Britannian valmistuvan sotaan Keski-idässä.

Tass-toimistolle Beirutista, Libanonista, lähetetyssä uutisessä sanottiin sikäläisten lehtien tiedoittaneen suurin otsikoin, että kuninkaallinen laivasto valmistuu asettamaan Israelia saartoon.

Kairon uutisissa kerrotaan brittiläisen armeijan Suezin kanavan lähellä valmistuvan taistelua varten. Tass-toimiston saamien uutisten mukaan on arabialainen legiona asetettu brittiläisten komennon alaiseksi ja brittiläiset ovat pakkomääräyksellä ottaneet kaikki Transjordanian tsygoittivälineet armeijansa kuljetusta varten. Transjordanian pää kaupungin, Ammanin katujen sanottiin olevan täynnä brittiläisiä sotilaita.

Lontoo. — Britannian kabinetti ilmeisesti tukee täydellisesti ulkoministeri Bevinin "kovennettua" Palestinan politiikkaa. Korkeat hallituspiirit ovat sanoneet, ettei Britannian politiikassa Keski-idässä tehdä mitään muutosta. Kabinetti piti keskiviikkona neljä tuntia kestäneen kokouksen, jolloin Bevin selosti mikä brittiläisiä joukkoja on lähetetty Transjordaniaan ja aseistetut ilmapatrullit Palestinan rajoille. Bevin julisti uudelleen, että "rauha on uhattuna Keski-idässä".

Bevinin politiikka arvosteltiin kuitenkin ankarasti toisten piirien taholta. Konservatiivien varajohtaja Anthony Eden sanoi, että se lento, jonka yhteydessä viisi brittiläistä konetta ammuttiin alas Egyptin ja Palestinan rajaseuduilla, "oli tuomittava ja tarkoituksetton". Hän sanoi, että tapahtumia Keski-idässä on viime aikoina yleensä käsitelty tarkoituksettomasti ja harkitsemattomasti. Eden sanoi jo kauan pelänneensä sitä, että Palestinan tapahtumat vaarantavat anglo-amerikkalaisten ystävyyttä ja yhteisymmärrystä".

"Hallitus on kuitenkin itsepäisesti mennyt omaa suuntaansa huolimatta siitä, vaikka sitä on jatkuvasti vastustettu opposition ja sen omankin puolueen taholta", sanoi Eden.

Yhdysvaltain hallitus on sanonut olevansa huolestunut siitä, että brittiläisten joukkojen lähettäminen Palestinan rajalle saattaa ehkäistä rauhan aikaansaamisen juutalaisten ja arabialaisten välillä.

YK:n pääsihteeri Trygve Lie kommentoi lehtimiehille sen johdosta, että Britannian ulkoministeriön lausunnossa sanottiin Britannian pelkäävän YK:n turvallisuusneuvoston menettävän kontrollin Palestinan tilanteessa. Mr. Lie sanoi kuulleensa samanlaisia lausuntoja senkin seitsemän kertaa kuluneen parin tai kolmen vuoden aikana. Hän sanoi, että turvallisuusneuvostolle on nyt tär-

Länsivalloilla on yhä vastuksia Saksassa

Saattavat joutua pahaan kriisiin Saksan valtion paloittelupuuhassa

Lontoo. — Auktoriteettisten piirien taholta saatujen tietojen mukaan Saksan läntiseen rajaan voitaneen tehdä joitakin muutoksia ennen helmikuun loppua.

Täällä uskotaan, että rajaan tehdään muutoksia miehitysvaltain antamien hallinnollisten asetusten nojalla, ja niistä muutoksista hyötyvät Ranska, Belgia, Hollanti ja Luxemburg.

Parisissa istuntoja pitänyt kuuden maan komitea on ehdottanut joitakin pieniä muutoksia Saksan länsirajaan ja asianomaiset hallitukset ovat nyt hyväksyneet tuon komitean ehdotukset.

Frankfurt, Saksa — Erinäiset merkit viittaavat siihen, että läntiset liittolaiset joutuvat pian hyvin kriitilliseen vaiheeseen politiikassaan länsi-Saksan hallituksen muodostamiseksi.

Pätevät tiedot osoittavat, että kaikki saksalaiset politiikot vastustavat nykyään kovia miehitysasetuksia. Näyttää myöskin siltä, että länsivaltain yritykset noiden asetusten viimaansaattamiseksi viivästyvät edelleen.

Ranskan ilmoitetaan vaatineen, että Lontoossa ensi viikolla pidettävässä kokouksessa on keskusteltava myöskin "Trizonian" sotilashallituksen järjestön muodostamisen kysymyksestä ja Länsi-Saksan perustuslain periaatteista.

Täällä pelätään sitä, että jos Ranska onnistuu laajentamaan kokouksen työjärjestystä, niin se merkitsee vakavaa viivytystä Länsi-Saksan hallituksen muodostamisessa.

Yhdysvaltalaisen sotilashallituksen siviiliasiain johtaja tri Litchfield sanoi havaineensa, että Stksan poliittiset johtajat olivat Bonnissa pidetyssä kokouksessa enemmän yhtenäiset kuin koskaan aikaisemmin. Muilta tahoilta saatujen tietojen mukaan yrittävät saksalaiset intressit yhteisvoimin riistää Ruhrin kontrollin liittolaisilta.

Berlinissä ilmestyvä Tacgliche Rundschau tiedoitti, että kommunistien johtama kansankongressi laatii pian perustuslain Saksan itäistä miehitysvyöhykettä varten.

Amerikkalaisia sotalaivoja kokoontuu Gibraltariin

Gibraltar. — Kolme amerikkalaista risteilijää ja kuusi hävittäjäalusta saapui tänne keskiviikkona. Lauantaihin mennessä odotetaan tänne saapuvan lisää parikymmentä amerikkalaista sotalaivaa.

Amerikkalaiset sotalaivat ryhtyvät yhdessä brittiläisten sotalaivain kanssa taisteluharjoituksiin Välimerellä.

CCL:n johto aikoo työntää kaivosunion pois Timminsin kultakaivosalueelta

Ottawa. — CCL:n johto antoi keskiviikkona uuden iskun kaivos- ja sulattimotyöläisten uniolle, ilmoittamalla sille, että CCL menee itse välittömästi tuon union toiminta-alueelle pohjois-Ontariossa. CCL:n johto, joka on jo pitkän aikaa hyökkäillyt kaivos- sulattimotyöläisten uniota vastaan "kommunismin vastustamisen" nimessä, sanoi ryhtyvänsä järjestämään Timminsin alueen kultakaivosten työläisiä sellaiseen unioon, joka kuuluu välittömästi CCL:n järjestöön.

Kaivos- ja sulattimotyöläisten unio erotettiin viime kesänä CCL:stä sen takia, että union lehdessä arvosteltiin CCL:n johtomiehiä, mutta se otettiin sitten takaisin, kun union pääjärjestön presidentti esitti anteeksipyyntöjä.

CCL:n johtajat antoivat samalla ymmärtää, että vielä enempiä toimenpiteitä suunnitellaan kaivos- ja sulattimotyöläisten uniota vastaan. He ilmoittivat, että "koko tämän järjestön asiasta tässä maassa keskustellaan Pittsburghissa myöhemmin tässä kuussa pidettävässä kokouksessa".

CCL:n johto ilmoitti keskiviikkona, että kaivostyöläisten union ja myöskin Millardin terästyöläisten union on käsketty "vetäytyä pois" Timminsin alueelta, jotta CCL voisi ryhtyä järjestämään siellä kaivostyöläisiä.

Millardin terästyöläisten union sanottiin mennsen Timminsin alueelle CCL:n johtajien esityksen perusteella, kun nämä johtajat eivät olleet tyytyväisiä kaivos- ja sulattimotyöläisten union suhteen.

Täällä ei tiedetty hetikohtaisesti siitä miten kaivos- ja sulattimotyöläisten unio suhtautuu CCL:n johdon toimenpiteisiin. CCL:n johtajat eivät mainineet siitä seikasta mitään, mutta ilmoittivat vain, että CCL menee Timminsin alueelle järjestämään kaivosmiehiä. Presidentti Mosher sanoi, että "Timminsin alueella vallitsevat palkkasuhteet ovat pahimpia Canadassa".

Mikäli tiedetään, aikoo CCL järjestää Timminsin alueen kaivosmiehet välittömästi CCL:n yhteyteen ainakin toistaiseksi. Heidät voitaneen sitten myöhemmin liittää Millardin terästyöläisten unioon, joka tekee nykyisin reittauksia melkein kaikkien ammattialojen unioihin CCL:n pääjohdon suostumuksella. Millardin unio on nykyään lujasti oikeistolaisten käsissä ja sen vuoksi CCL:n johto tukee sitä.

Jo viime keväänä puhuttiin siitä, että CCL ryhtyy välittömästi toimimaan Timminsin alueella. Samaan aikaan alkoi siellä avoin toiminta kaivos- ja sulattimotyöläisten union hajoittamiseksi Ralph Carlinin johdolla. Mainittu Carlin vei ryhmänsä pois union sikäläisestä osastosta, jonka hän väitti olevan kommunistien käsissä. Timminsin Carlin sanoi silloin neuvottelevansa siitä, että hänen ryhmänsä otettaisiin välittömästi CCL:n yhteyteen.

Siihen aikaan uskotaan käydyn paljon salaisia neuvotteluja CCLn johtajien ja Timminsin Carlinin ryhmän välillä, vaikka CCL:n johto oli kieltävinään Ralph Carlinin ja hänen ryhmänsä. CCL:n varapresidentti McAusland kielsi silloin jyrkästi sen, että CCL aikoisi puuttua union toimintaan Timminsin alueella. Hän sanoi, että "me emme tue mitään hajotusliikkeitä". Keskiviikkoiset tapahtumat näyttävät kuitenkin osoittavan sitä, että CCL:n johto on jo jonkin aikaa suunnitellut kaivos- ja sulattimotyöläisten union syrjäyttämistä Timminsin alueelta.

Montrealin opettajat ranskalaisissa kouluissa lakkoon

Three Rivers, Que. — Louis-Philippe Poisson, Quebecin katolisten opettajain järjestön presidentti sanoi täällä torstaina, että hänen järjestönsä antaa moraalisen tukensa ensi maanantaina alkavalle Montrealin ranskankielisten opettajien lakolle.

Montrealin opettajat ovat päättäneet lakkoutua maanantaina, kun he eivät ole päässeet sopimukseen katolisten koulukomission kanssa palkoista. Pääministeri Duplessis, joka on myöskin maakunnan opetusministeri, on jo edeltäkäsin julistanut opettajien lakon laittomaksi.

Opettajat vaativat $3,500 vuosipalkkaa miesopettajille ja $2,500 vuosipalkkaa naisopettajille, sekä $1,700 minimipalkka miehille ja $1,300 naisille. Miesopettajien minimipalkka on nyt $1,000 ja korkein palkka $2,900 vuodessa. Naisopettajien vastaava palkka on $1,000 ja $2,000. Maakunnassa on kaikkiaan 22,000 järjestynyttä opettajaa, jotka kaikin tukevat Montrealin opettajien vaatimuksia.

Margariinin valmistus ja myynti kielletty P. E. I:n maakunnassa

Charlottetown. — Prince Edward Islandin maakunnassa on kielletty margariinin valmistus ja myynti ainakin väliaikaisesti. Jo v. 1937 hyväksytty maitoteollisuuslaki kieltää margariinin valmistuksen ja myynnin, mutta nyt se vasta on otettu käytäntöön.

Maakunnan pääministeri sanoi, että mainittu laki joutuu maakunnan ylioikeuden käsiteltäväksi ja ennenkuin ylioikeus antaa päätöksensä, on kaikkien voin korvikkeiden myynti maakunnassa kielletty.

1,000 ihmistä häädön alaisena Torontossa

Toronto. — Yleishuollon komissionerin H. S. Rupertin lausunnon mukaan tapahtuu Torontossa lähitulevaisuudessa 1,000 ihmisen häätö kodeistaan eikä hän sanonut tietävänsä, mistä näille ihmisille saadaan asunto.

Kaikki häätötapaukset eivät kuitenkaan ole avustuksysymyksiä, mutta niillekin häädettäville, jotka ovat avustuksella, ei ole asuntoa tiedossa.

P. E. I:n lainlaatijakunta kokoontuu

Charlottetown. — 30 jäsentä käsittävä Prince Edward Islandin lainlaatijakunta kokoontuu helmikuun 22 pnä, ilmoitti pääministeri J. W. Jones torstaina.

Tämä on 21. lainlaatijakunnan toinen istunto. Liberaaleilla on lainlaatijakunnassa 24 paikkaa ja konservatiiveilla 6.

Kolme henkilöä kuoli räjähdyksessä

Rio de Janeiro. — Kolme henkeä kuoli ja useita loukkaantui, kun eräs brasilialainen öljylaiva räjähti Rio de Janeiron lahdessa keskiviikkona.

Aikaisemmin ilmoitettiin, että räjähdys tapahtui laivan ollessa satamassa.

Hitlerin entinen apulainen vapaaksi

Munchen. — Tri Ernst Hanfstaengl, Hitlerin entinen sanomalehtipäällikkö, vapautettiin torstaina natsismin puhdistusoikeudessa. Hänen todettiin "itse joutuneen Hitlerin järjestelmän valnottavaksi ja hän oli avustanut natsijärjestelmän uhreja".

Cripps selostanut Britannian kauppatilannetta

Lontoo. — Rahaministeri Cripps sanoi torstaina, että n.s. kovanrahan maista on ainoastaan Canada lisännyt tavarain tuontia Britanniasta v. 1947 puolivälin jälkeen.

Rahaministeri Cripps selosti mitä saatiin aikaan viime vuonna Britannian kauppataseen parantamiseksi, ja hän korosti sitä, että vientikauppaa on yhä lisättävä tämän vuoden aikana.

"Kaikkein tärkeimmät markkinat, joihin meidän on kiinnitettävä enemmän huomiota, ovat Yhdysvallat ja Canada, sekä sen jälkeen Argentiina länsimantereella, ja Belgia sekä Sveitsi Euroopassa", sanoi Cripps lehtimiehille.

"Mutta vain Canadan tapauksessa on ollut tasaista lisääntymistä joka vuosineljänneksellä v. 1947 puolivälin jälkeen, kun taas vienti Belgiaan ja Sveitsiin on vähentynyt viime kuukausien aikana.

"Vientia on lisättävä paljon enemmän. Canadan tapauksessa esimerkiksi ei ole vientitavaralla voitu maksaa kolmannestakaan tuontitavarasta."

Cripps sanoi, että Britannian taloudellisen elvytyssuunnitelman mukaan aiotaan ostaa enemmän elintarvikkeita Euroopan maista, mm. Puolasta. Commonwealthin maista ostetaan edelleen paljon tuotteita, mutta niiden laatua voitaneen muuttaa sitä mukaa kuin ohjelma kehittyy.

Kiinan työläisiä koulutetaan johtoasemiin

Harbin, Mandshuria. — (ALN) — Harbinin rautatiekonepajoissa, jotka ovat laatuaan suurimmat Kiinassa, harjoitetaan nykyään Kiinan vapautetun alueen tehtaiden työläisiä teknikoiksi ja teollisuusjohtajiksi.

Satoja miehiä ja naisia on jo harjoitettu siellä kuluneen kahden vuoden aikana ja he ovat jo erinäisissä tehtävissä departmenttien johtajina, teknikkoina ja työnjohtajina Mandshurian 8,000 mailin pituisella rautatiellä. Useimmat rautatielinjat, jotka joutuivat tilapäisesti epäkuntoon toisen maailmansodan aikana, on taas korjattu täydelliseen liikennekuntoon.

Opetusta annetaan kouluissa ja työpaikoissa, missä oppilaat ovat kokeneiden miesten ohjauksen alaisia. Täten saadaan henkilökuntaa korkeampiin teknillisiin ja hallinnollisiin tehtäviin, jotka olivat aikaisemmin yksinomaan japanilaisten hallussa ja joihin eivät työläiset ole koskaan aikaisemmin päässeet koko Kiinan historian aikana.

YLI 2,000 BRITTILÄISTÄ MENEE AUSTRALIAAN

Liverpool. — 27,000 tonnin kantoinen Georgic-laiva lähti täältä tiistaina Australiaan, vieden sinne 2,010 brittiläistä siirtolaista. Tämä on suurin määrä siirtolaista, mitä koskaan on lähtenyt Britanniasta yhdessä laivassa.

VIIME TIEDOT

Atena. — Eilisiltana ilmoitettiin, että pääministeri Sophoulis jättää eronpyyntönsä kuninkaalle tänään.

Washington. — Valtiodepartmentin edustaja sanoi eilen, etteivät sellaiset maat, jotka ovat puolueettomia "kylmässä sodassa", saa aseita ja sotatarvikkeita Yhdysvalloilta.

Ottawa. — Täällä saatujen tietojen mukaan käytetään Canadan hallituksen tulevasta budjetista vähintään puolet sotatarkoituksiin, entisen sodan menoja suorittamiseen ja uuden sodan varalta tehtäviin valmisteluihin.

Varsova. — Britannian ja Puolan $1,000,000,000 viiden vuoden kauppasopimus allekirjoitettiin eilen.

Lake Success. — Hollanti ilmoitti eilen YK:lle, ettei se noudata mitään YK:n määräyksiä, eikä vapauta Indonesian poliittisia vankeja, eikä myöskään poista joukkojaan tasavallan alueelta.

Ottawa. — CCL:n presidentti Mosher ilmoitti, että CCL on käskenyt kaivos- ja sulattimotyöläisten union lähteä pois Port Colbornesta, missä tuo unio edustaa Incon laitosten työläisiä. Mosher sanoi, että CCL aikoo järjestää Incon sikäläiset työläiset välittömästi CCL:n yhteyteen ja sitten myöhemmin päätetään siitä kenen haltuun sellainen unio annetaan.

Shanghai. — Pohjois-Kiinasta saatujen tietojen mukaan ovat hallituksen joukot lopettaneet vastarinnan Tientsinissä ja kansanarmeija on ryhtynyt ottamaan kaupunkia haltuunsa. Noin 50,000 miestä hallituksen joukkoja arvellaan joutuneen siellä kansanarmeijan vangiksi.

Kommunistien radio on lähettänyt englannin ja kiinan kielellä Mao Tse-tungin lausunnon, jossa selostetaan minkälaisilla ehdoilla sisällissota voitaisiin lopettaa ja saada rauha. Hän sanoi, että jokatapauksessa Chiangin hallitus musertuu pian tomuksi saatuaan vielä muutaman lujan sotilaallisen iskun. Mao sanoi Chiangin hallituksen ryhtyneen sisällissotaan "Amerikan aseiden kimmellyksen ylyttämänä, ja kun hän luuli Amerikan hallituksen antavan voimakasta ja rajatonta apua".

Durban, Etelä-Afrika. — Vähintään 50 henkilöä on saanut surmansa ja yli 400 henkilöä saanut vammoja täällä kahden vuorokauden aikana tapahtuneissa alkuasukasten ja intialaisen väestön välisissä mellakoissa. Hallitus on määrännyt sotaväkeä avustamaan poliiseja järjestyksen palauttamisessa.

Kiinan kommunistit ovat ilmoittaneet rauhanehdot

Chiangin hallituksen virkamiesten pako Nankingista jatkuu edelleen, kansan vaatiessa rauhaa

Shanghai. — Kommunistit tiedoittivat torstai-iltana, että kansanarmeijan vangiksi joutunut hallituksen kenraali Tu Li-ming asetetaan syytteeseen sotarikoksista. He kehoittivat samalla Peipingin ja Tientsinin komentajia antautumaan tai muussa tapauksessa myöskin heitä rangaistaan sotarikoksista.

Kuomintangin Kiinassa vaadittiin edelleen rauhaa ja tehtiin kaikenlaisia esityksiä rauhan saamiseksi, mutta näyttää siltä, ettei rauhan aikaansaamisesta tulee mitään ennenkuin Chiang Kai-shek ja hänen lähimmät apulaisensa astuvat sivuun ja jättävät valtion asiain hoitamisen toisille.

Peipingistä saatujen tietojen mukaan suostuvat kommunistit neuvottelemaan rauhasta seuraavilla ehdoilla:

Presidentti Chiang Kai-shekin ja varapresidentti Li Tsung-jenin on erottava hallituksesta. Hallituksen voimaansaattama perustuslaki on kumottava, ampuminen lopetettava nykyisissä asemissa, sotarikolliset rangaistava ja muodostettava kokoomushallitus.

Kokoomushallitukseen tulisi 5 kommunistia, 3 kuomintangin edustajaa ja 4 muiden ryhmien edustajaa. Kuomintang on hallituksen puolue, mutta saattaa olla, etteivät kommunistit tarkoita sitä, vaan sen vallankumouksellista ryhmää, jota johtaa marsalkka Li Chi-shen.

Samat Peipingin piirit ennustivat, että Chiang ilmoittaa pian eroamisestaan ja menee sitten Formosaan.

Tientsinistä tiedoitettiin, että kommunistit ovat siellä hylänneet Tientsinin kaupunginvaltuuston toisen pyynnön ja vaativat, että hallituksen sikäläisten joukkojen on antauduttava ehdoitta.

Nanking. — Pääministeri Sun Fon kabinetti hyväksyi keskiviikkona päätöslauselman, jossa kehoitetaan kaikkia virkamiehiä, paitsi kaikkein tärkeintä henkilökuntaa, muuttamaan Nankingista jonnekin sisämaahan. Niille virkamiehille, jotka suostuvat roamaan virasta, luvataan antaa kolmen kuukauden ylimääräinen palkka. Lisäksi luvattiin, etteivät he menetä virkamiesoikeuksiaan erotessaan.

Suuret määrät virkamiehiä perheineen on lähtenyt Nankingista viimeisten viikkojen aikana, pääasiassa Kantoniin ja Formosaan, missä Chiang Kai-shek on lujittanut hallitusvaltaansa. Chiangin poika, kenraalimajuri Chiang Ching-kuo on asetettu kuomintangin johtajaksi Formosassa, ja Chiangin luotettu seuraaja kenraali Chen Cheng, entinen esikunnan päällikkö, on asetettu Formosan kuvernööriksi.

On mahdotonta arvioida sitä miten paljon virkamiehiä on jo paennut Nankingista, mutta autioksi jääneet virastot tukevat sitä olettamusta, että enemmän kuin puolet koko virkamieskunnasta on jo paennut pois. Eräs ulkomaalainen huoltoviranomainen, joka on työskennellyt läheisessä yhteydessä terveysministeriön kanssa havaitsi vastikään, että melkein koko ministeriön henkilökunta on jo muuttanut tai valmistuu muuttamaan etelään päin.

Nanking. — Tänne saatujen tietojen mukaan Tientsinin asukkaat vaativat rauhaa ja väestön edustajien uskotaan järjestävän kaupungin antautumisen, vaikka kaupungin varusjoukkojen komentaja on hylännyt kansanarmeijan asettamat antautumisen ehdot.

Tientsinin asukasten rauhanyritystä seurataan läheisesti. Eräät uskovat, että sikäläiset toimenpiteet rauhan aikaansaamiseksi saattavat antaa esimerkin, jota seuraamalla voidaan lopettaa sisällissota. Erinäisiä alueita komentavat hallituksen kenraalit saattavat yrittää samanlaista ulospääsytietä siinä tapauksessa jos yritys onnistuu Tientsinissä.

Associated Pressin kirjeenvaihtaja tiedoitti Peipingistä, että kansanarmeija on kieltäytynyt tekemästä kompromissia Tientsinin tapauksessa ja vaatinut vastausta ehtoihinsa 24 tunnin kuluessa.

Tientsinistä Nankingiin saatujen radiotietojen mukaan ovat kommunistit asettaneet kaupungin antautumiselle seuraavat ehdot:

Kaikkien joukkojen on luovutettava aseensa. Kaikki sotatarvikkeet ja ällineet on suojeltava sekä luovutettava kansanarmeijalle. Kaikki sotilaat suojellaan siinä tapauksessa jos he noudattavat näitä ehtoja.

Kaupungin varusjoukkojen komentajan sanottiin ilmoittaneen, että kaupunki luovutetaan kansanarmeijalle siinä tapauksessa jos varusjoukkojen sallitaan pitää kevyt aseistus ja jos niiden sallitaan mennä kuomintangin hallussa olevaan Kiinaan Tangkun sataman kautta.

AP:n kirjeenvaihtaja sanoi näyttävän siltä, etteivät kommunistit lievennä ehtojaan. Hän sanoi odotettavan, että ratkaisu tulee 48 tunnin kuluessa.

Sisällissodan lopettamisen mahdollisuudet ovat tähän asti riippuneet pääasiassa Chiang Kai-shekista, mutta nyt saattaa käydä niin, että eri alueilla ruvetaan yrittämään rauhaa Chiangin hallituksesta välittämättä.

Näyttää myöskin siltä, etteivät suurvallat ryhdy mihinkään toimenpiteisiin Chiangin hallituksen ulkoministeriön pyynnön johdosta. Ulkoministeri Wu Te-chen on pyytänyt suurvaltoja auttamaan neuvotteluja aikaansaamista kommunistien kanssa. Wun kerrotaan sanoneen kabinetille, että hän odottaa yhä vastausta suurvalloilta.

Rikas öljyalue Suezin kanavan lähellä

Kairo. — Egyptin hallituksen viranomaiset ennustavat, että Suezin kanavan alueella oleva Sinain eräämaa tulee ajanoloon maailman rikkaimmaksi öljyalueeksi. Alueella on löydetty tällä viikolla uusi öljykaivo.

Hallituksen arvion muakan saadaan tältä uudelta alueelta 5,000 tonnia öljyä päivässä. Alue on riidanalaisen Negebin alueen lähellä.

Poliisi mielenosoittajien kimpussa

Kalkutta. — Poliisit hyökkäsivät täällä ylioppilaiden mielenosoituksen kimppuun, käyttäen kyynelkaasua. Ylioppilaiden mielenosoitus oli järjestetty Indonesian tasavallan taistelun tukemiseksi. 12 mielenosoittajaa vangittiin.

VAPAUS (VAPAUS) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 6.00	6 kk. 3.25
	3 kk. 2.00	
Yhdysvalloissa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.80
Suomessa:	1 vk. 7.50	6 kk. 4.25

Kannibalismia ja hajoitustyötä

Johdonmukaisena seurauksena siitä kun CCL:n presidentti mr. Mosher ilmoitti joulun edellä, että hän vastustaa työläisten palkkojen korottamista, kehitettiin vastikään Torontossa pidetyssä CCL:n johtokunnan kokouksessa pahinta laatua kannibalismia edustava hajoitusohjelma.

Asiallisesti puhuen CCL:n johtokunta jätti palkkakysymyksen ilmaan — yksityisten unioiden omaksi asiaksi, päätti voimakkaasta vastustuksesta huolimatta ryhtyä julkisesti rikkuroimaan kaivosmiesten unioa vastaan ja esiintyi kuin kärpänen elefanttina vaatiessaan 70-miljoonaisen Ammattijärjestöjen Maailmanliiton "poistamista". Kun Vapautta ei voida erottaa CCL:n jäsenyydestä — eikä uhkailukaan tällaisilla erotuksilla — niin me voimme vapaasti keskustella näiden kysymysten yksityiskohdistakin.

* * *

CCL:n oikeisto-ccf:läinen johto johtui jäsenjoukkojen painostuksen johdosta myöntämään, että palkat ovat jääneet pahasti hintankorotuksista jälkeen. Niin voimakas oli jäsenjoukkojen yleisen mielipiteen painostus tässä suhteessa, että CCL:n johtokunnan härkäpäinen oikeistokin joutui myöntämään, että palkankorotukset ovat sekä tarpeellisia että mahdollisia ilman hintojen korottamista, siten tuomiten terästyöläisten unionin diktaattorin mr. Millardin lempiteorian. Mutta annettuaan pikkusormensa paholaiselle ja menemällä "Marshallin avun" kelkkaan nämä CCL:n oikeistojohtajat joutuivat nyt antamaan mustan sielunsakin suurpääoman paholaiselle, mikä tarjoaa tavalliselle kansalle tykkejä voin asemesta. Nämä oikeistososialidemokraattiset CCL:n johtajat puhuivat jäsenjoukkoja tyydyttääkseen palkankorotusten "tarpeellisuudesta", mutta kieltäytyivät kyräästi mitään tekemästä sen hyväksi — sillä heidän päätöslauselmansa määrittelee nimenomaan, että palkkavaatimukset riippuvat yksityisistä unioista. Aikaisempina vuosina CCL on pyrkinyt järjestämään kansallisen palkkaliikkeen määrittelemällä kansalliset tavoitteet palkkojen korottamisen, työviikon lyhentämisen ja työolosuhteiden parantamisen hyväksi. Nyt on vain epämääräistä puhetta "jälkeenjääneistä" palkoista, ja mr. Mosherin ukaasi, että hän vastustaa työläisten palkankorotuksia!

* * *

Kaivostyöläisten unioa vastaan harjoittamassaan rikkuroinnissa CCL:n oikeistojohto alistui pahamaineiseen kannibalismiin. CCL:n johto riensi aikaisemmin kaivosparoonien puolelle, jotta saatiin kaivosmiesten järjestämistyö keskeytetyksi Pohjois-Ontariossa. Nyt CCL:n johtokunta myönsi häpeämättä, että mr. Millardin terästyöläisten unio on Timminsissäkin johtanut hajoitustyötä kultaparoonien hyväksi. Tekopyhästi oman kannibalisminsa synnit unhoittaen CCL:n johtokunta esitti nyt, että se "itse" rupeaa järjestämään Timminsin alueen kaivosmiehiä ja kehoitti sekä terästyöläisten unioa että MMSWU:a väistymään tieltään. Tarkoitus on tietysti se, että mr. Millardin unio tuotaisiin takaoven kautta Timminsiin ja työnnettäisiin kullankaivajien kurkkuun huolimatta siitä mitä he itse asiasta ajattelevat. Kaivosmiesten unionedustaja R. H. Carlin on jo antanut sopivan vastauksen tähän ennenkuulumattoman julkeaan hajoitusyritykseen tiedoittamalla, että MMSWU:lla ei ole pienintäkään aikomusta hyljätä kullankaivajia ja jättää heitä CCL:n oikeistojohdon armoille, vaan että kaivosmiesten unio tulee tinkimättä puolustamaan kullankaivajien oikeuksia ja heidän itsenäistä unioaan.

Aasiaa on nimittäin siten, että CCL:n oikeistojohtajia pidetään "hyvinä" miehinä vain niin kauan kuin heidän pyrkimyksenään on MMSWU:n järjestämistyön ehkäiseminen. Mutta kaivosparoonit eivät halua, että heidän työläisensä järjestyisivät mihinkään unioon, sillä siinä on aina se vaara, että kaivosmiehet saavat toteutetuksi jäsenjoukkojen tahdon ja "hyvien miesten" johtamasta unionista tuleekin taistelujärjestö työläisten olosuhteiden parantamiseksi. Huolimatta siitä kuinka alas CCL:n johtajat kaivosparoonien edessä kumartavat, huolimatta lainkaan siitä kuinka paljon he itseään likaavat punakaunlietsonnan mutaojassa, kaivosparoonit hyväksyvät vain herrojen Mosherin ja Conroyn hajoitustyön, mutta eivät edes heidänkään unioaan. Ja kaiken lisäksi on itsestään selvä asia, että valistuneet kaivosmiehet eivät halua vaihtaa esikoisoikeuttaan hernerokkaan.

* * *

CCL:n johtokunta esitti mahtipontisesti Ammattiunioiden Maailmanliiton "poistamista" ja kapitalismia kannattavan uuden kansainvälisen perustamista! 330.000 jäsentä käsittävä CCL vaatii 70 miljoonaa jäsentä käsittävän maailmanjärjestön "poistamista"!

Tässä vaatimuksessaan CCL:n oikeistojohto on CIO:n oikeistojohdon (Philip Murray, Walter Reuther ja James B. Carey) ja Wall Streetin sodanlietsojien kanssa samalla "linjalla". Wall Streetin rahapösöt sekä CIO:n ja AFL:n oikeistojohto ovat todenneet, että Ammattiunioiden Maailmanliitto on huomioonotettava rauhan voima. Siksi on vuosikausia yritetty hajoittaa tämän mahtavan maailmanliiton rivejä.

Mutta helppoa ei ole Ammattiunioiden Maailmanliiton "poistaminen" — ei edes sellaisille "mahtimiehille" kuin ovat herrat Mosher ja Conroy. Me voimme pitää itsestään selvänä asiana, että työväenliikkeen kansainvälisen solidaarisuuden kalliin asian takana ja suojana seisoo Ammattiunioiden Maailmanliiton jäsenjoukkojen valtavan suuri enemmistö. Neuvostoliiton ja kansandemokratian maiden miljoonaiset jäsenjoukot seisovat vartipaikallaan. Samaa pitää paikkansa Ranskan, Italian, Japanin, Kiinan, Intian, Indonesian ja kymmenien muiden maiden unionisteihin nähden.

Mutta entä hajoittajat? Wall Streetin sodanlietsojien ohjelman mukaisesti Yhdysvaltain unionistisen liikkeen oikeistojohtajat ovat epäilemättä valmiit suorittamaan likaisen hajoitustyön. Heihin liittyvät, häpeä tunnustaa, myös CCL:n oikeistolaiset sosdemit. Mutta kaikesta painostuksesta huolimatta brittiläinen unionistinen liike epäröi ja horjuu. Mutta olettakaamme, että Bevin ja kumppanit saisivat Britannian unionistisen liikkeen oikeistojohdon Wall Streetin "linjalle", niin silloin herrojen Mosherin ja Conroyn nyt ehdottamaan kapitalismia kannattavaan työväen "kansainväliseen" tulisi Yhdysvaltain, Canadan Britannian, Alankomaiden ja joidenkin pikkumaiden unionistien "hyvät miehet". Mikä työväen kansainvälisen järjestön irvikuva tämä olisikaan! Mutta siitä huolimatta CCL:n johto puhuu Ammattiunioiden Maailmanliiton "poistamisesta". Pahimmassa tapauksessa Wall Streetin miehet saavat aikaan hajaannuksen, mutta Ammattiunioiden Maailmanliitto on ja pysyy johtavana voimana, jonka riveihin liittyvät kaikki edistykselliset työväenjärjestöt.

CCL:n oikeistojohto yrittää palvella hyvin herraansa dollarivaltaa, sitä ei kieltää voida, mutta historian kehitystä se ei sentään voi ehkäistä!

Mitä muut sanovat

KISSANRAATOJA

Kaikki lehdet ja kaikki politiikot jatkavat huutoa, että kommunismi on paholaisen oppia, ja että Venäjä "on ihmiskunnan vihollinen". (Sivumennen sanoen sitä samaa sanoivat muinaiset roomalaiset alkukristityistä — hostes humani generis"—ihmiskunnan vihollisia.) Ne eivät yksinkertaisesti tiedä mitä kommunismi-sana tarkoittaa. Mutta siitä huolimatta ne heittelevät tätä sanaa poliittisia vastustajiaan vastaan samalla tavalla kuin toraiset naapurit heittelevät kissanraatoja putarhan aidan yli toinen toiselleen.

Ihmiset, jotka eivät ole perusolemukseltaan kommunisteja, eivät ole sivistyneitä. Yksi politiikkojen heittelemästä kissanraadosta tunnetaan "totalitärismin"-nimellä, toista sanotaan "polisivaltioksi" ja kolmas tunnetaan "puolustautuminen Venäjän hyökkäystä vastaan"-nimellä. Kylmä tosiasia on, että nuo kissanraadot ovat lähtöisin meidän puoleiltamme aitaa. — George Bernard Shaw.

★ ★ ★

PORVARIN "UHRIMIELI"

Idahon entinen senaattori Clark on innoissaan ja haluaa Yhdysvaltain syväävän biljoonia Kiinaan. Vanha republikaanienemmistöinen kongressi lähetti Clarkin Kiinaan "tarkkailijaksi" ja hän tuli takaisin innostunein mielin Chiang Kai-shekin suhteen. Suuret päivälehdet antoivat senaattorille paljon tilaa: "Vapaayrittelijäisyys kommunismia vastaan", se oli suuri asia.

Mikä ei mennyt vallan täydestä oli se tosiasia, että senaattori Clark oli osakkaana lakimiesliikkeessä mikä sai yli $100.000 T. V. Soongilta, Chiangin langolta, palveluksista "avun" saamiseksi Kiinalle! — Tom McEwen, Pacific Tribune.

★ ★ ★

PIMEÄSSÄ AFRIKASSA

Eräässä afrikkalaisessa kylässä sai eräs mies veneerisen taudin. Juoksupoika lähetettiin kauppalasta hakemaan lääkäriä sairastuneen miehen avuksi.

"Kiirehtikää lääkäri", sanoi poika, "sillä kauhea tauti on levinnyt kyläämme."

"Mikä tauti se on?"

"Me emme sitä tiedä, mutta me uskomme, että sitä sanotaan sivistykseksi." — Ukrainian Daily News, N. Y.

★ ★ ★

MOSLEY ON SITTENKIN "PAREMPI" FASISTI

Huudot "Me haluamme Mosleyn" (brittiläisen fasistijohtajan) tervehti pääministeri Attleen ensimmäistä puhetta Itä-Lontoon vaalipiirissä . . . Attlee hyökkäsi kommunistien taktiikkaa vastaan . . . — Reuterin uutistieto Lontoosta, tammik. 12 pnä.

★ ★ ★

SELLAISTA ON FASISMI

JOTA "LÄNSIVALLAT" AUTTAVAT

Kreikan hallitus on pimeitten palkkamenojen, virasto kankeuden ja yleensä lisääntyvän saamattomuuden painajaisuni, sanoi amerikkalainen entinen korkea-arvoinen Ateenan hallituksen neuvonantaja täällä julkaisemassaan artikkelissa. "Ei ole epäilystäkään siitä etteikö Kreikan hallituksella ole kaksi tai kolme kertaa niin paljon toimenhaltijoita mitä se tarvitsee." — Wallace R. Deuel, Chicago Daily Newsissa.

★ ★ ★

EPÄILYN KYY KALVAA TUNTOA

Eurooppalaista väliraporttia Marshallin suunnitelman mahdollisuuksista ei voida helposti yhdistää teoriaan, jonka monet, mutta eivät kaikki korkeissa paikoissa olevat omaksuvat — että voimasuhteiden balanssi Neuvostoliiton ja länsivaltojen välillä on asteettain paranemassa, ja että on edullista siirtää tuonnemmaksi neuvottelut osittaisratkaisuista.

Lontoon Economist-lehti, mikä puhuu suurella auktoriteettisuudella sanoo, että "Marshallin suunnitelma, sen alkuperäisessä paremminkin yksinkertaisessa muodossa, ei voi menestyä alunperin määriteltynä aikana . . . Jos aika olisi pitempi — 15 tai 20 vuotta — ne (avustettavat maat) voisivat tehdä enemmän; mutta neljän vuoden projektina tämä tehtävä on niiden yhteisten mahdollisuuksien ulkopuolella . . ." — Walter Lippman, tammik. 13 pnä 1948.

Kaksi avustusta saatu Canadan Suomalaisten Arkistoon

Canadan Suomalaisten Arkisto on saanut tänä vuonna vasta kaksi lähetystä sanoi arkistonhoitaja H. Sula eilen. Antti Pitkänen Stepstonesta, Ont. on lähettänyt kuvauksia suomalaisten siirtymisestä maaseudulle Port Arthurin ympäristöön ja Eino Simonen Kississingista, Man. on lähettänyt kuvia ja tietoja suomalaisten työläisten järjestötoiminnasta Sherridonissa ja Flin Flonissa. Arkistonhoitaja on käskenyt kiittämään kummastakin. Samalla hän tahtoo muistuttaa paikallisia arkisto- ja historiakomiteoita tämän työn aikanaan suorittamisesta.

Hän sanoi, että arkistossa ei ole muuta kuin aniharvoja entisen Työkansa-lehden numeroita, eikä lainkaan "Metsätyöläisen" numeroita. Samoin puuttuu arkistosta Torontossa aikoinaan monistettuna ilmestyneen "Työtön Työläinen"-nimisen lehden numerot. "Kun pengotte vanhoja kätköjä, älkää heittäkö mitään Canadassa painettua suomalaista painotuotetta tai asiakirjaa pois, ennenkuin olette varma siitä, että sitä ei tarvita Canadan Suomalaisten Arkistoon. Kaikki ennen vuotta 1934 painetut painotuotteet ovat tervetulleet arkistoomme", sanoi arkistonhoitaja.

Naiset järjestävät perheillaman Soossa tk. 19 p:nä

Sault Ste. Marie, Ont. — Kaunista talvea on ollut, lunta on vähän kaupungissa eikä ole ollut kovia pakkasiakaan.

Huono aika kurkistelee jo nurkan takaa. Miehiä joutuu joka päivä pois töistä, näyttäen hyvää alkua työttömyydelle. Sotapakolaisia tuodaan joka kuukausi isot joukot ja heille on työtä heti kun saapuvat. Luulen siitä tulevan aika sekasotkun kun vähän alkaa kuluu.

Toiminta täällä on hiljaista. Joulukin meni ja yhteisiä juhlia kukin juhli kotonaan. Vuorotyö tekee haittaa näyttämötoiminnalle. Tämän kuun lopussa täällä esitetään iso näytelmä, joka on katsomisen arvoinen ja opettava. Esityksestä ilmoitetaan tarkemmin tuonnempana.

Naiset järjestävät tk. 19 p:nä hauskan perheiltaman, pelataan bingoa ja juodaan kahvia. Kaikki on vapaata. Joten tuokaa kaikki tuttavanne mukananne. Koettakaa jokainen saada uusia jäseniä mukaan näin talvella, kun ei ole ulkona huvia. Haalilla on lämmin toimia. Koettakaamme lähestyä toisiamme ystävinä, älkäämme murjottako. Olen kuullut joidenkin sanovan, että haalla halveksitaan, että sielä "ovat vain ryssät". Kaikkia sellaisia, joilla on näitä harhaululoja kehoitan tulemaan mukaan seuraamaan aikaa, niin sillä tavoin saadaan yhteisymmärrys joukkojen keskuudessa.

Voimisteluseura on kasvanut ja sen joka kokouksessa liittyy uusia jäseniä. Onkin suotavaa, että nuoret saadaan mukaan.

SJ:n osaston kokoukset pidetään kahdesti kuussa, joka ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina klo 8 illalla. Pitäkää mielissänne ja tulkaa kokouksiin uusien jäsenten kera.

Mrs. Ester Lehtinen saapui kotiin parantolasta viime lauantaina. Hän oli siellä jo kolmannen kerran. Toivomme hänen nyt tervehtyneen ja viihtyvän taas joukossamme. — E. L

Cobaltissa onnistui lasten joulujuhlat erittäin hyvin

Cobalt. — Terveiset taasen täältä pohjoisesta. Joulu on sivuutettu ja kaikki on ennallaan. Cobaltin osaston haalilla pidimme lasten iltaman 18 p. joulukuuta ja kaikilla läsnäolleilla kuudesta kuuteenkymmeneen, oli harvinaisen hauska ilta. Iltama alkoi aikuisten esittämillä runoilla, lauluilla ym. ja pienen väliajan kuluttua alkoi lasten ohjelma. Meidän nuoret miehemme näyttivät taipumuksiaan matto- ja tankovoimisteluissa ja jokaisen täytyy tunnustaa, että vähässä ajassa he olivatkin oppineet ihmeellisen hyvin mrs. Elomaan johdon alla. He näyttivät hyvin innostuneille ja on toivottavaa, että heillä olisi keväällä mahdollisuus ryhtyä edelleen hommiin. Ohjelman jälkeen kaikki lapset ja heitä olikin aika joukko, kerääntyivät näyttämölle jossa he lauloivat joululauluja pukkia odottaessa. Pianhan se pukki tulikin ja alkoi jakaa jokaiselle pusseja, joissa oli hedelmiä, makeisia ja pieni lahja. Kun lapset olivat katselleet lahjansa ja syöneetkin vähän saamiaan makeisia niin alkoi yleiset tanssit, joista aikuiset nauttivat tietäessään, että ne olivat viimeiset vuodelle 1948.

Tämän vuoden ensimmäinen kokous pidettiin Elomaalla tk. 2 pnä. Tilit tarkastettiin ja hyväksyttiin. Uusi johtokunta valittiin, joka myös kokoontui myöhemmin samana iltana valikoimaan virkahenkilöt. Tuli esiin myös ehdotus, että yrittäisimme jollakin keinolla saada tämän talven aikana alkuun pianorahaston. Kaikki olivat myötämielisiä mutta ei tullut päätöstä, että minkälaisia illanviettoja pidettäisiin tämän rahaston hyväksi. Ensi kokoukseen jo mahdollisesti on jotain sellaista järjestetty, että muistatte tulla varustettuna sitä varten. Ja muistakaa, että uudet jäsenet ovat aina tervetulleita. Viime kokouksessa otettiin vastaan kaksi uutta jäsentä ja sillä tavalla osastomme vähitellen kasvaa suuremmaksi, joka on hyvä asia.

Seuraava kokouspäivä on helmikuun 6 p:nä. Elomaalla taas tavataan.—N.

Shakkipelimestari hävinnyt 6 peliä

Toronto. — Entinen shakkipelin maailmanmestari tri Max Euwe Hollannista pelasi täällä keskiviikkoiltana samaan aikaan 61 eri pelaajaa vastaan, voittaen 48, häviten 6 ja saaden tasapelin 7 pelistä. Viisi ja puoli tuntia kestäneen pelin kuluessa esiintyi voittajana mm. Ontarion mestari, 21-v. Frank Anderson Torontosta.

Peurojen ja muusien keväisin pudottamia sarvia näkee harvoin siitä syystä, että hiiret, jänikset ja piikkisiat syövät ne niissä olevan mineraalipitoisuuden takia.

Kiinan Kansantasavalta julistetaan tänä vuonna

Seuraava on Uuden Kiinan untistoimiston uuden vuoden toimituskirjoitus, mikä on lähetetty Intopostissa pohjois-Shensista.

* * *

Kiinan kansa saavuttaa lopullisen voiton suuressa vapaussodassaan. Tällä hetkellä eivät edes vihollisemmekaan epäile sitä. Kuomintangin pääjoukot on tuhottu Jangtze-joen pohjoispuolella ja sen on jouduttanut suuresti Kansan Vapausarmeijan tulevia operatioita Jangtzen ylimenossa ja etenemisessä etelää kohti koko Kiinan vapauttamiseksi.

Samanaikaisesti sotilaallisten voittojensa lisäksi on Kiinan kansa saavuttanut myöskin huomattavia voittoja poliittisilla ja taloudellisilla aloilla. Tämän johdosta ei maailman yleisessä mielipiteessä, imperialistinen sanomalehdistö mukaanluettuna, ole kiistaa Kiinan kansan voitosta vapaussodassa kaikkialla maassa.

Vihollinen ei kuitenkaan antaudu vapaaehtoisesti. Se näkee, ettei kansan voittoa koko maata käsittävässä mittakaavassa voida enää estää sotilaallisilla toimenpiteillä ja se asettaa poliittiseen taisteluun yhä suuremman tärkeyden. Amerikan hallituksen politiikka on kehittynyt kuomintangin vastavallankumouksellisen sodan yhä tehokkaammasta tuesta taisteluksi, mikä esiintyy kahdessa seuraavassa muodossa:

YHDYSVALTAIN POLITIIKKA

Ensiksikin kuomintangin sotilaallisen voiman jäännösten ja n.s. "maakunnallisten" joukkojen järjestäminen jatkuvaan Kansan Vapausarmeijan vastustamiseen Jangtze-joen eteläpuolella sekä kaukaisemmissa rajamaakunnissa ja toiseksi opposition järjestäminen vallankumouksellisten keskuudessa jolla yritetään kaikella tavalla pysäyttää vallankumous tai pyritään muuttamaan se sellaiseen muotoon, että se olisi mahdollisimman vähän haittana imperialismin ja sen edustajien pyrkimyksille, vaikka vallankumous jatkuisikin ja edistyisi.

Brittiläiset ja ranskalaiset imperialistit tukevat tätä Amerikan imperialismin politiikkaa.

Nyt on Kiinan kansan, kaikkien sen demokraattisten puolueitten ja kaikkien järjestöjen edessä yksi kysymys: Suorittavatko ne vallankumouksen loppuun vai jättävätkö ne vallankumouksen puoliväliin?

Jos vallankumous suoritetaan loppuun niin se merkitsee vallankumouksellisten menettelytapojen käyttämistä kaikkien taantumuksellisten voimien lyömisessä päättävästi ja perinpohjaisesti. Tämä merkitsee kuomintangin taantumuksellisen ylivallan lopettamista ja kansantasavallan demokraattisen diktatuurin muodostamista kaikkialla maassa. Se merkitse proletariaatin johdolla perustetun valtion muodostamista, sellaisen valtion, jonka päävoimana ovat työläiset ja talonpojat, että Kiina voittaa vapautensa ja koko maa pääsee puolsiirtomaan asemasta todelliseen itsenäisen valtion asemaan. Se merkitsee sitä, että Kiinan kansa voittaa vapautensa, heittää harteiltaan feodaalisen ja byrokraattisen kapitalistisen sorron ja saavuttaa yhtenäisyyden ja demokraattisen rauhan.

Tämän edellytyksenä on se, että maatalousmaa muutetaan teollisuusmaaksi ja myöskin se mahdollisuus, että päästään riistoon perustuvasta yhteiskunnasta sosialistiseen yhteiskuntaan.

Jos taas vallankumous jätetään puolitiehen niin se merkitsisi toimimista Kiinan kansan tahtoa vastaan ja ulkomaisten hyökkääjien sekä Kiinan taantumuksellisten tahtoon mukautumista. Se antaisi kuomintangille hengähdysaikaa, antaisi tilaisuuden haavoittuneelle pedolle parantaa haavojaan, että se voisi taas hyökätä vallankumouksen kurkkuun sekä palauttaa koko maan entiseen pimeyteen.

Jokaisen demokraattisen puolueen, ryhmän ja järjestön Kiinassa tulee ottaa tämä kysymys huomioon. Niiden täytyy valita tie mitä kulkee ja tehdä asenteensa selväksi.

SOTAANSYYLLISTEN TEKOPYHYYS

Esittäessään suurimmista sotaansyyllisistä laaditun nimilistan ja mainiten näiden syyllisten rikoksista, sanotaan toimituskirjoituksessa edelleen:

On tärkeää huomata kuinka Kiinan kansan viholliset nyt ovat ryhtyneet tekemään parastaan, näyttääkseen vaarattomilta ja surkuteltavilta. Meidän tulee muistaa, että he näyttävät surkuteltavilta vielä tulevaisuudessakin. Tarinan mukaan muuan farmari näki eräänä talvipäivänä kyykäärmeen olevan aivan jäykistyneen kylmästä. Hyväsydäminen farmari otti säälistä matelijan maasta ja pani sen povelleen lämpenemään. Kun käärme palasi tajuihinsa, puri se hyväntekijäänsä. Kun farmari makasi kuolinvuoteellaan, sanoi hän: "Ne, jotka säälivät pahaa, saavat palkakseen pahaa."

V. 1949 Kiinan kansan Vapaussota laajenee Jangtzen eteläpuolella ja kansa saavuttaa vielä isompia voittoja kuin v. 1948. Taloudellisella rintamalla me saavutamme tänä vuonna myöskin isompia voittoja kuin viime vuonna. Meidän maatalous- ja teollisuustuotantomme kehittyvät korkeammalle tasolle. Rautatie- ja valtatieliikenne palautetaan täydellisesti. Kansan Vapausarmeijan pääjoukoista poistetaan erinäisiä sissimuotoja, jota vielä on olemassa. Tästä armeijasta kehittyy yhä suuremmassa määrässä vakituinen armeija.

V. 1949 pidetään poliittinen konferenssi, jonka tarkoituksena on täyttää kansan vallankumoukselliset tehtävät ja se kokoontuu ilman taantumuksen edustajia. Tämä konferenssi julistaa Kiinan Demokraattisen Kansantasavallan ja järjestää tasavallan keskushallituksen. Tämä hallitus tulee olemaan demokraattinen kokoomushallitus Kiinan kommunistipuolueen johtamana. Kaikkien demokraattisten puolueiden, ryhmien ja järjestöjen edustajat osallistuvat maan hallintaan.

Nämä ovat suurimmat konkreettiset tehtävät, jotka Kiinan kansan, Kiinan kommunistipuolueen ja kaikkien muiden Kiinan demokraattisten puolueiden, ryhmien ja järjestöjen tulee toteuttaa v. 1949. Meitä eivät pelota mitkään vaikeudet. Me yhdistymme ja toteutamme nämä tehtävät.

Meidän taistelumme poistaa vuosituhansia kestäneen feodaalisen ja satoja vuosia kestäneen imperialistisen sorron täydellisesti. V. 1949 on erittäin tärkeä vuosi. Meidän tulee kaksinkertaistaa ponnistuksemme."

Kehoittaa Canadaa sanoutumaan irti Bevinin ulkopolitiikasta

Ontarion lainlaatijakunnan jäsen J. B. Salsberg on esittänyt Canadan hallitukselle pyynnön, että se vaatisi Bevinin lopettamaan sotilaalliset provokatiot Israelia vastaan ja että Canada auttaisi rauhan jouduttamista Israelin ja sen naapureiden välillä.

* * *

Suurten maa-, ilma- ja merivoimien keskittämistä Bevinin toimesta nuoren Israelin vallan rannikolle ja rajoille huipentaa hänen imperialistista politiikkaansa lähi- ja keski-Idässä. Se on tarkoitukseltaan sekä sisällöltään provosoivaa ja hyökkäävää. Se on epätoivoinen yritys estää todellinen ja kestävä rauha Israelin ja sen naapurin Arabian välillä. Se on imperialistisen kyynillisen hajoita ja hallitse politiikan jatkamista.

Kysymättäkin on selvä, että jos Bevin ei olisi kiihoittanut, niin sotaa ei olisi ollut Israelissa. YK:n päätös lokakuussa 1947 Israelin valtion perustamisesta olisi toteutettu ilman suurempaa vaikeutta, verta vuodattamatta ja omaisuutta tuhoamatta, kuten nyt on tapahtunut. Bevinin sotilaalliset provokatiot ovat tarkoitetut estämään suoria neuvotteluja Israelin ja Egyptin välillä rauhan saamiseksi näiden kahden maan välillä.

On huomattava, että Bevinin ensimmäinen tekosyy sotalentokoneiden ja aseistettujen joukkojen lähettämiseksi taistelualueelle perustui Britannian ja Egyptin väliselle sopimukselle. Kuitenkin Egyptin hallitus heti tiedoitti koko maailmalle, ettei se ole vahvistanut tätä sopimusta, ei ole pyytänyt Britannialta yhtään apua ja että se päinvastoin toivoo Britannian pysyvän pois tästä asiasta koska aselepo on saatu aikaan ja suorien neuvottelujen piti alkaman.

Huomatessaan manööverinsa epäonnistuneen ja pyytämättä tarjotun "avun" hyljätyn Egyptin taholta, Bevin muutti kantansa ja ilmoitti, että aseellisia voimia on lähetetty Israelin rajalle koska Britannian ja Transjordanin kanssa on sopimus. Bevin tietää, että Transjordanin nukkehallitus, jonka kokonaan rahoittaa ja jolle määräykset antaa Britannian siirtomaahallinto, ei torju sotilaallista "apua" koska Transjordanilla ei ole mitään sanottavaa.

Bevinin sotilaallisten voimain esiintyminen ei vain saata vaaraan Israelin valtiota ja rauhaa tässä osassa maailmaa, vaan se on haaste Yhdistyneille Kansakunnille, jonka päätöstä perustaa juutalaisten ja arabialaisten valtiot Britannian hallitus edelleen estää.

Canadan, YK:n jäsenenä ja maana joka on tunnustanut Israelin valtion ja varsinkin erikoisasemansa takia Yhdistyneessä Kuningaskunnassa, on velvollisuus osoitukseksi muille sanoutua irti Bevinin hyökkäävistä toimenpiteistä. Canadan hallituksen tulee vaatia Britannian sotavoimien kutsumista pois ja antaa kaikkea mahdollista apua Israelin ja sen naapurikansojen välisille neuvotteluille, jotta kestävä rauha saataisiin aikaan. Tällaiset toimenpiteet Ottawan taholta olisivat sopusoinnussa YK:n jäsenyyteen kuuluvan maan velvoituksen kannalta ja samalla se edistäisi rauhan ja siirtomaa- sekä puolsiirtomaakansojen itsenäisyyden asiaa.

CSJ:n Long Laken os. järjestää paartit tk. 23 p:nä

Long Lake. — Canadan Suomalaisen Järjestön osaston vuosikokous pidettiin tk. 9 p:nä Tilda ja Vikki Hännisen kotona. Kuluneen vuoden tiliraportit olivat tyytyväisyyttä aiheuttavia. Johtokunta jäi muuten entisilleen paitsi Tilda Hänniselle myönnettiin vapautus pitkäaikaisesta palveluksesta kirjeenvaihtajana ja tilalle valittiin Anna Viita. Useitten jäsenten toivomuksesta valittiin sairaskomitea johon tulivat valituksi Anna Purola. Hanna Poutanen ja Anna Vihuri. Sairaskomitean tehtävänä on käydä sairaita tervehtimässä ja osasto luovutti pienen summan rahaa jota voivat käyttää, että ei tarvitse aivan tyhjin käsin mennä sairaita katsomaan. Meidän keskuudessamme tämä sairaus onkin tuttua monelle, tämä vanhempi väki alkaa hiljalleen sairastella niinkuin luonnon laki on kai määrännyt.

Sitten päätettiin pitää tk. 23 p:nä bingopaarti, joka on Hanna ja Matti Poutasella klo 1 päivällä. Pitäkääpä tämä mielessänne ja saapukaa oikein isolla joukolla. Kyllä Hannan pannussa kahvia piisaa.

Tämä meidän toiminnamme on näinä viime vuosina ollut valitettavasti heikkoa. Meidän jäsenmäärämme on vähäinen, mutta nuorta polvea on kasvamassa ja toivomuksemme on, että se joskus tarttuu ohjaksiin.

Yksi tärkeimpiä kysymyksiä olisi tällä hetkellä järjestyminen niillekin, jotka ovat vähän levänneet. Olisi harkittava asiaa toisen kerran. Liittykää yhteen ja taistelkaa saman lipun alla sillä hyvää työtä ei koskaan ihminen kadu. Me jotka lapsesta saakka clemme saaneet kovaa kokea olemme saaneet myös sen uskon, että kerran vielä oikeus voittaa vaikka meidän kaikkien silmämme eivät sitä aikaa näkisikään.

Tälläkin hetkellä rauhaamme uhkaa vaara ja vaikka vielä eivät ole entiset sydänhaavat arpeutuneet, niin sotaan varustetaan kuumeisella kiireellä. Liittykäämme siihen joukkoon, joka taistelee rauhan puolesta — kasvavien lasten onnen hyväksi.

Yksimielisyys on voimaa. — Anna Viita.

Suomen suurimpien kaupunkien väkiluku

Helsinki. — (S-S) — Maan suurimpien, yli 10,000 asukkaan kaupunkien väkiluku on vuoden vaihteessa tarkistamattomien ennakkotietojen mukaan seuraava:

		(lisäys)
Helsinki	5,341	394,590
Turku	2,000	108,000
Tampere	2,400	104,400
Lahti	500	44,000
Oulu	500	39,000
Vaasa	2,073	38,080
Kuopio	2,000	34,750
Pori	794	33,365
Jyväskylä	500	27,500
Kotka	800	23,050
Kemi	569	23,002
Hämeenlinna	500	16,500
Lappeenranta	500	16,400
Mikkeli	500	14,750
Rauma	1,020	13,210
Kokkola	553	12,530
Savonlinna	422	10,093
Kajaani	382	10,002

PÄIVÄN PAKINA

Sota vai asuntojako?

Noin viikko sitten julkaistiin Torontonpäivälehtien palstoilla kuvia eräästä Euroopasta saapuneesta virolaisesta mrs. Oswald Metsistä, joka oli synnyttänyt lapsen Wellington kadun varrella olevan talon ullakolla. Heidän asuntonsa oli vailla huonekaluja ja vuode, jossa synnytys tapahtui, oli vailla patjaa. Syntyneelle lapselle ei ollut vaatteita ja hänet täytyi kääriä pyyheliinaan. Isällä ei ollut työtä.

Kun katseli mrs. Metistä otettuja kuvia ja hänen kohtaloaan kuvaavia selityksiä, niin se saattoi ajattelemaan että onkohan todellakin kapitalististen suurlehtien omistajien sydämet heltyneet kurjuuteen joutuneita työläisiä kohtaan. Näin ei ole kuitenkaan asian laita.

Kysymyksessä olevan virolaisen kohtalon kuvaaminen oli tavallinen kapitalististen lehtien lavastus, jolla pyrittiin osoittamaan kuinka köyhien asiat ratkaistaan yksinkertaisesti Canadassa. Kapitalistilehtien mainostus sai sen aikaan, että hyväsydämiset ihmiset lähettivät mrs. Metsille kaikenlaisia lahjoja ja hänen miehensä sai työmaan. Toronto Daily Star on niin asiaan kiinnostunut, että julkaisi viime torstaina huomattavalla otsikolla ja hyvällä paikalla pitkän kirjoituksen siitä kuinka onnellinen mrs. Mets nyt on. Kirjoituksessa sanotaan mm. seuraavaa:

"Tänään on kaikki muuttunut. Tomy Metsillä on vaatteita ja leikkikaluja, kehto ja pesuamme sekä kirkas tulevaisuus . . .

"Metsin asunto on täynnä vaatteita, mattoja, huonekaluja, pöytäliinoja, käsineitä ja päällysken kiä. Niin antoisia ovat olleet lahjoitukset kun naapurit ilmoittivat hätätilasta, että Hilda Metsin mielestä hänen pitäisi antaa osan lahjoista toisille virolaisille pakolaisille, jotka kamppailevat jalansijasta Canadassa . . ."

Lehdet haluavat uskottaa, että Canadassa ei ole mitään valittamista köyhillä ihmisillä, kuten Metsin perheen tapaus osoittaa. Siksi kysymyksessä olevassa kirjoituksessa sanotaankin mm. seuraavaa:

"Ystävällisyys ja anteliaisuus on saanut Metsit vakuuttuneiksi siitä, että he ovat oikein valinneet Canadan uudeksi kodikseen . . ."

Meistä tuntuu aivan oikealta, että hätään joutuneita ihmisiä autetaan, kuten Metsin perhettäkin autettiin.

Mutta samassa kaupungissa missä Metsin perhe asuu ja missä hänen kohtalonsa tilapäisesti ratkaistiin yleisen armeliaisuuden kautta, elää tuhansia perheitä sanoin kuvaamattomassa kurjuudessa. He tarvitsisivat myöskin apua. Torontonkaupungin huoltokomissioneri H. S. Rupert ilmoitti äskettäin huoltokomitealle, että kaupungissa on annettu häätökäsky taikka annetaan hyvin pian 4,500 perheelle. "En löydä asuntoa heille", hän sanoi

40% alennuksella

Sopiva JOULULAHJAKSI

KUOPUKSEN KENGISSÄ

Kirj. AILI TERÄVÄINEN

"Tämä kertomus on valoisilta, onnellisilta koulu- ja nuoruusvuosilta, maailmasta, jonka kerran tunsin. Saadakseni sen maailman ja ajan jälleen tuntumaan todelliselta olen kuvaillut paikat niinkuin ne omilta lapsuusvuosiltani muistan, ja tapahtumat niinkuin ne olisivat voineet tapahtua."

Näin sanoo tekijä kirjansa alussa. Tämä teos on todella mielenkiintoinen tuttavuus kaikille kaunokirjallista lukemista harrastaville.

235 SIVUA — ALENNUSMYYNTIHINTA 90¢

Tilatkaa joko suoraan kirjakaupastamme tai ostakaa se asiamiehiltämme.

Vapaus Publishing Company Limited

Box 69 Sudbury, Ontario

DP:t ihmisinä ja fasisteina

Viime vuonna lokaista säädyllistä kanadalaista hämmästytti niiden puolalaisten kodittomien (DP) tyttöjen tiedot, jotka eräs parlamentin jäsen tuotti työskentelemään tehtaillaan Quebecissä olosuhteissa, jotka eivät olleet kovinkaan kaukana orjuudesta.

Aivan oikeutettu ääni korotettiin työskin viime syksynä Manitobassa kodittomiin eurooppalaisiin kohdistettua kohtelua vastaan.

Yksi v. 1948 katkerimpia tapauksia oli se, kun eräs nuori ukrainalainen koditon tyttö, joka oli palveluksessa jossakin perheessä pienessä ontariolaisessa kaupungissa, lähti kesken ateriaa hatutonna ja takitonna kuljeskellen mailikaupalla yöllä, etsien "omia ihmisiään".

Kuinka paljon tuskaa ja kurjuutta tämänkaan keräytynyt kuukausien aikana tämän nuoren tytön rintaan, puhkeamaan lopulta epätoivoiseen toiminnan!

Itsemurhat Euroopasta tuotujen kodittomien henkilöiden keskuudessa eivät ole tuntemattomia.

Tämä on yksi puoli kuvasta.

* * *

Mutta nämä kodittomat aiheuttavat huunkinlaisia uutisia. Ja ne ovat sellaista laatua, mitkä eivät kosketa kunollisten canadalaisten sydänjuuria.

Melkein joka päivä luemme murhista, kriminaaliteoista ja järjestetystä uliganismista, joissa nämä kodittomat ovat keskeisinä henkilöinä.

Pohjois-Ontarion ja Quebecin puuavara- sekä kaivosalueilla pöyhkeät Euroopasta tuotetut huligaanit kersuvat natseille tekemillään palveluksilla ja he ovat työssä samaan aikaan uin "vanhat" canadalaiset, sotaveteaanit, ovat työttöminä.

Jotkut ihmiset pyrkivät puolustelemaan näitä tekoja sillä, että laittomuusteot olivat hyvin laajalle levinneitä ennen ensimmäistä maailmanotaa tänne tulleiden siirtolaistenkin keskuudessa. Mutta nämä puolustelijat eivät ymmärrä, että on olemassa ero sillä, mitä tekevät väliaikaisesti sosiaalisen vastuunalaisuutensa menettäneet ihmiset, kun heidät on pakoitettu lähtemään kodeistaan ja taas ne ihmiset, jotka natsit ovat kouluttaneet järjestelmälliseen ja tietoiseen rikollisuuteen.

* * *

Monissa tapauksissa näiden kodittomien laittomuusteot annetaan anteeksi sillä perusteella, että ne kohdistuvat työväenjärjestöjä vastaan, minkä käsitetään antavan kaikki anteeksi.

Mutta todellisuudessa kodittomien tekemiä järjestyshäiriöitä on ollut paljon enemmän n.s. "kansallisten" laitoksissa kuin työväen haaleilla. Toronton, Hamiltonin ja muiden paikkakuntien kirkoissa esimerkiksi on ollut useita tappeluja.

Nuorten tyttöjen turmeleminen, kotirauhan rikkomiset, ja puukkojen käyttö ovat useimmiten tapahtuneet juuri niissä paikoissa, joissa natsilaisia kodittomia on tervehditty "sankareina".

Tämä pitää paikkansa erikoisesti juuri ukrainalaisiin ja Itämeren maakunnista tulleisiin kodittomiin nähden.

Canadan ukrainalaisten keskuudessa on seuraava sananparsi hyvin populäärinen: "Jos haluat tietää jotain Euroopan kodittomista henkilöistä, niin tuota heistä yksi tänne."

Ne ihmiset, jotka ovat tuottaneet sukulaisiaan tänne kodittomien leireistä Euroopasta, ovat joutuneet ensimmäisinä näiden natsien kouluttamien henkilöitten urheiksi. Nämä natsien kouluttamat henkilöt käsittävät työn olevan heidän "arvolleen" sopimatonta ja naisissa he näkevät vain käyttötavaran.

* * *

Kaikki oikeinajattelevat canadalaiset luonnollisesti eivät hyväksy sitä, että Euroopan kodittomien leireistä tuotetut siirtolaiset joutuvat orjan asemaan. Me kaikin ojemme valmiit avustamaan noita siirtolaisia, jotka tulevat tänne työhön ja tullakseen canadalaisiksi.

Mutta me taistelemme sitä politiikkaa vastaan, joka käyttää näitä kodittomia välineinä ottamaan Canadan työläisten työmaat, särkemään unioita, sekä alentamaan palkka- ja työsuhteita.

Me emme saa sallia niiden kodittomien hemmoittelua, jotka ovat natseja, jotka harjoittavat laittomuutta ja terrorismia Canadan maaperällä, jotka levittävät natsilaista tapainturmelusta ja jotka haluavat olla natsilaisia suojeluspoliiseja Canadassa.

Olipa tällainen tulevaisuus luvattu heille canadalaisten "seulojien" taholta kun heidät tuotiin tänne — mitä monet väittävät — tai onko se vain näiden kodittomien oma idea, sillä ei ole eroa. Se on lopetettava!

Kaikki säädylliset ihmiset ovat tässä yhtä mieltä. — The Ukrainian Canadian.

Halusi tulla mieheksi

Los Angelesissa leikattiin äskettäin 19-vuotias henkilö, joka oli syntymästään lähtien varustettu niin miehen kuin naisenkin sukupuolirauhasilla, joiden johdosta toimitettiin kolmas leikkaus hänen muuttamisekseen täydellisesti mieheksi. Hän oli neljä vuotta sitten päättänyt tulla mieheksi. Lääkärit arvelevat kolmannen leikkauksen olleen siinä suhteessa lopullisen.

OSCAR BAY
Miesten ja Naisten Räätäli
Kaikenlaista korjaustyötä
Puhelin 2-1891
76 London St. E. Windsor, Ont.

KINGELIN MUSIC SCHOOL
Opetusta harmonikan, viulun, mandolinin, pianon y.m. soittimien alalla.
Suomalainen musiikin opettaja.
4 Sydenham St. Toronto, Ont.
(23-30-8-15)

Peter A. Vesa, B.A.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
★ ★ ★
GE. 3392 592 Danforth Ave.
(Near Pape Ave.) Toronto

MATKAT EUROOPPAAN
KEVÄÄLLÄ 1949 KESÄLLÄ
● Nyt on aika varata paikkanne, jos aijotte matkustaa ensi keväänä tai kesänä ja halutte välttyä pettymyksiltä. Ainoastaan rajotettu määrä paikkoja on ensiin saatavissa.
Me järjestämme matkanne laivalla tai lentoteitse; edustamme melkein kaikkia linjoja. Käsirahan maksaminen on välttämätön paikan saantia varten. Paluumatkanne järjestämme samoiten. Avustamme myös passinne ja viisuminne hankkimisessa.
Haluttessanne tuottaa jonkun henkilön Canadaan, annamme Teille mielihyvin lähempiä tietoja määräyksistä ja myymme ennakolta maksettuja laiva- ja lentolippuja.
TEHKÄÄ PAIKKATILAUKSENNE NYT
Tiedot Täydelliset **O. K. Johnson & Co.** Soittakaa Tai Kirjoittakaa
724 Bay Street, Toronto 2, Ont. Puhelin WA 1493
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO

Taide ja kirjallisuus

Maiju Lassila näytelmäkirjailijana

Kirj. MAIJA SAVUTIE

Marraskuun 28 pnä julkaistiin Helsingin Vapaan Sanan "Kulttuuririntama"osastossa maisteri Maija Savutien seuraava katsaus kansalaissodassa murhatun kirjailijan Maiju Lassilan asemaan suomalaisena näytelmäkirjailijana.

* * *

Tänään tulee kuluneeksi 80 vuotta Algot Tietäväinen-Untolan, Maiju Lassilan, Irmari Rantamalan, V. I. Vatasen syntymästä. Kirjailijan käyttämien nimemerkkien määrä vastaa hänen harvinaisen kirjailijakuvansa monisärmäisyyttä. Kun Maiju Lassila-Irmari Rantamala yliime vuosina on kohotettu esiin unohduksen hämärästä muistopatsain, valituin teoksin, kirjallisin tutkimuksin, on eritelty samalla kertaa alkuperäisen nerokasta kansankuvaajahumoristia, mielikuvitusrikasta tunnustuskirjailijaa ja agitatoorista työväenkirjailijaa. Jokainen näistä herätti aikanaan, toisen vuosikymmenen vaihteesta kansalaissotaan, epätavallista huomiota. Pitkäaikainen unohdus, johon humoristi Maiju Lassilankin nimi haudattiin, saa selityksensä kirjailijan viimeisten elinvuosien poliittisesta toiminnasta "Työmiehen" palstoilla ja hänen elämänsä päättymisestä valkoisten voiton uhrina toukokuun 21 pnä 1918. Maiju Lassilan-Irmari Rantamalan kirjailijankohtalo oli eräs heijastuma, itsenäisyyden kauden kulttuurisuuntauksesta poliittisten perinteiden mukaan.

Työväestön piirissä Maiju Lassilan Irmari Rantamalan kirjailijanimi on säilynyt eläväna jatkuvasti, ja suuri osuus siihen on hänen huvinäytelmillään, jotka työväestön amatööriteatteriharrastuksista lähtien ovat pysyneet ohjelmistossa. Niitä on esitetty pienellä syrjäisellä työväentalolla amatöörivoimin yhtä paljon kuin ammattiteatterin taiteellisesti täysipainoisina komediaesityksinä, joiden aito kansanomainen huumori on vuosien kuluessa vain kirkastunut. Viimeksi Maiju Lassilan "Viisaan neitsyeen" ja "Nuoren myllärin" huumori on kahtena kesänä valloittanut katsomoita Vesilinnan Kesäteatterissa, missä Suomen Työväen Teatteri on suorittanut niiden uudelleentulkinnan.

KANSANKUVAUKSEN RUNSAUDENSARVI

Huvinäytelmänsä Algot Tietäväinen-Untola julkaisi Maiju Lassilan nimellä, ja ne kuuluvat siihen lyhyeen ja harvinaisen tuotteliaaseen kauteen, jolloin syntyi kirjailijan humoristinen kansankuvaus. Sen loistava pelinavaus oli nyt mestariteokseksi tunnustettu kertomus "Tulitikkuja lainaamassa" v:lta 1910 ja sitä seurasivat tiheänä sarjana muut kansankuvaukset ja julkaistut komediat v:teen 1917, yhteensä kolmattakymmentä teosta. "Kun lesket lempivät" näytelmän ilmestymisvuosi on 1911, seuraavana vuonna ilmestyy kokonaista kolme näytelmää, "Luonnon lapsia", "Nuori mylläri" ja "Kun ruusut kukkivat." Näille tienoille on sijoitettava myös kirjana julkaisematon "Viisas neitsyt" ja kuudes, "Mimmi Paavaliina" seurasi v. 1916.

Henkilötutkimus Maiju Lassilan-Irmari Rantamalan kohdalla on vielä keskeneräinen ja monet hänen tuotantoaan koskevat seikat ovat selvittämättä, myös hänen näytelmiensä syntyä valaisevat. Sisäiseltä laadultaan, aineksiltaan ja ilmaisultaan Maiju Lassilan komediat joka tapauksessa liittyvät aivan läheiseti hänen muuhun kansankuvaukseensa, esikoiseen ja "Pirttipohjalaisiin", "Jussi Puraseen", "Manasse Jäppiseen", joissa sama miljöö, menneen vuosisadan liikkumaton savo-karjalainen kyläyhteiskunta Tohmojärven, Liperin, Juvan, Pielisen tienoilta ja samat humoristisen jähmeät ja samalla kielevät kansantyypit esiintyvät. Itse asiassa "Tulitikkuja lainaamassa" teoksesta on vain pienen pieni hyppäys Lassilan huvinäytelmään. Kertomushan rakentuu oleellisesti vuoropuhelulle, jolla Lassilan näytelmissäkin on pääpaino; humoristinen tilannekomiikka syntyy näköjään ylen vähäpätöisten tekijäin varassa. Jos näitä tyyppikomedioja mitataan nykyisillä mittapuilla, niiden draamallinen rakenne ei kenties "Nuorta mylläriä" lukuunottamatta kestä ankaraa arvostelua. Varsinainen draamallinen näkemys tuskin johdatti Maiju Lassilaa luomaan huvinäytelmänsä, huolimatta siitä, että joku aikalainen kuvailee kirjailijaa "intohimoiseksi luonteeksi", ja että hänen Venäjän kauden kokemuksistaan ei suinkaan puutu dramaattisia näkymiä. Mutta tuntuu siltä, että kirjailija oli puhkanut oman sisäisen draamansa patoutumat ensimmäisissä omaelämäkerrallisissa romaanimastodonteissaan "Haramassa" ja "Martvassa" ja siirtynyt kansankuvauksessaan tyynen, aurinkoisen suvantoon, joka heijastelee aivan toisenlaisia, kentie pohjimmaisimpia elämyksiä lapsuuden ja varhaisnuoruuden maisemista.

KANSANOMAISEN DIALOGIN MESTARI

Näytelmän edellytyksenä Maiju Lassilalla oli kuitenkin jotakin ensiarvoisen tärkeätä: hänellä oli dialogin taito, jäljittelemätön, elävän, mehevästi kansankielisen vuoropuhelun aitous ja alkuperäisyys vallassaan. Näytelmään hän siirsi suuremmitta pohdiskeluitta karjalaiset ukkonsa ja akkansa väähentämättömässä hiljaiseloisessa luonnonympäristössään, vieläpä omalaatuiset, "ukkomaiset" ynsellevät lapsensakin, kuten Mimmi Paavaliinan kuusipäinen lapsisarja piippua imeskelevine kaksivuotiaineen, jonka miehevä äkeily on sukua Manasse Jäppiselle samannimisessä kertomuksessa. Jussi Vatanen ja Antti Ihalainen "Tulitikkuja lainaamassa" kertomuksesta eivät paljonkaan eroa "Kun lesket lempivät" näytelmän samoin vaimon katsannassa liikkuvista Simo Kämäräisestä ja Antti Ronkaisesta, vaikka edelliset ovatkin talonisäntiä, jälkimmäiset mökkiläisiä. Näytelmät eivät rakennu tilannekomikan, vaan mehevien, usein omalaatuisten kansantyyppien ja näiden alkuperäisen, verrattoman humoristisen kielen käytön varaan. Nämä ominaisuudet ovat myös Maiju Lassilan parhaissa näytelmissä niinkuin hänen muussakin kansankuvauksessaan säilyttäneet tuoreutensa ja tehonsa parhaiden kansankomediojemme rinnalla.

ALEKSIS KIVEN KOMEDIAN JATKAJA

Maiju Lassilalla ei ollut huvinäytelmän kirjoittajaksi ryhtyessään montakaan esikuvaa Aleksis Kiven komedioja lukuunottamatta. Hänen kansankuvauksensa huumorin kohdalla ovat erät tutkijat viitanneet Ilmari Kiannon "Punaisen viivan" vaikutukseen ja aikalaisiin Juhani Ahoon ja Juro Reijoseen. Näytelmäkirjailijana oli Minna Canth kulkenut edellä, ja kenties hänen varhaisnäytelmistään "Roinilan talosta" jotakin heijastuu Maiju Lassilalle. Vuosisadan vaihteessa ilmestyneistä Teuvo Pakkalan huvinäytelymistä tuntuu "Tukkijoella" näytelmä antaneen suoranaisia vaikutteita "Luonnon lapsiin". Niissä ei vain tukkilaismiljöö ja juoni vaan eräät yksityiset kohtauksetkin ovat rinnastettavissa. Sensijaan Maria Jotunin kansankuvaus ja 1914 ilmestynyt huvinäytelmä "Miehen kylkiluu" ovat samanaikaisia kansankuvauksen tuotteita, vaikka eivät tyypeiltään yhtä alkuperäisen meheviä kuin Maiju Lassilan parhaat komediat "Nuori mylläri" ja "Viisas neitsyt".

Maiju Lassilan huvinäytelmä voidaan siis täydellä syyllä sijoittaa Aleksis Kiven komerialinjan suoranaiseksi jatkajaksi suomalaisessa kirjallisuudessa. Se ei pysty läheskään kilpailemaan Kiven henkilökuvien persoonallisen monumentaalisuuden kanssa — Nummisuutarien Eskoa ei hevillä siivuteta! — eikä yllä Kiven jalostettuun henkiseen ilmapiiriin, jossa tunnemme klassillisen kuuluauden. Mutta jotakin sukua Maiju Lassilan kansanomaisten tyyppien sydämellinen huumori on Aleksis Kiven huumorille. Hänen tyyppikokoelmaansa hallitsee hyväntahtoinen, aurinkoisesti elämänmyönteinen kansanihminen, oikoonn hänen nisensä Pentti Akkimus tai Maiju Miehimys, Mamman Liisa tai Mimmi Paavaliina. Kutvonen tai Rokka Leena.

HUUMORIN VALAISEMA KYLÄYHTEISKUNTA

Maiju Lassilan kuuden näytelmän — kaikki muut paitsi "Mimmi Paavaliina" ovat jatkuvasti teatterien ohjelmistossa — juonilainekset ovat vähäiset ja vaihtumattomat. Niinkuin kertomuksissaan hän näytelmissäänkin toistaa itseään, sekä aiheissa että tyypeissä. Rakkaus, "akanotto" monivaihteisine kosimishankauuksineen ja niihin tärkeänä tekijänä liittyvine taloudellisine esteineen toistuu joka näytelmässä. "Kun lesket lempivät" on suoranainen toisto aiheenkulkua ja tyyppejä myöten "Tulitikkuja lainaamassa" kertomuksen kosiomatkasta, ja kilpakosinta on keskeinen juoni muissakin näytelmissä, rakkauden kohteena vain vaihdellessa milloin tiloiksi nuoreksi mylläriksi, milloin vereväksi "syntiseksi leskeksi". Perintötalo tai -raha näyttelee ratkaisevaa osaa rakkaussiteiden solmimisessa — siis kansannäytelmän hyvin tavanomainen aihe.

Maiju Lassilan kansankuvausta onkin väitetty täysin epäyhteiskunnalliseksi, ja porvarilliset tutkijat ovat siihen vedoten vetäneet syvän rajan Maiju Lassilan ja Irmari Rantamalan kirjallisen tuotannon välille.

Totta onkin, että Maiju Lassilan näytelmien — samoin kuin hänen muunkin kansankuvauksensa — yhteiskunnallinen maisema ei paljasta suuria luokkavastakohtia, eikä henkilötyyppien painopiste ole sorretuksi kuvatun kansan puolelle. Talonisäntien ja mökinukkojen ajattelutavan ja menettelyn välillä ei ole juuri minkäänlaista eroa. Hyvyys ei ole mökinakkojen ja pahuus talon emäntien puolella. Näytelmissä heijastuu kuin paikalleen pysähtynyt primitiivinen elämä, jossa vallitsee määrätty samanarvoisuus ihmisten välillä huumorin näkökulmassa, inhimillisten ominaisuuksien puntarissa. Yhteiskunnallinen riisto ei esiinny räikeänä tässä luonnonläheisessä primitiivisessä yhteiskunnassa, eikä talollisten ja hökkiläisten ero esiinny yhtä jyrkkänä kuin esim. Kiannon kansankuvauksessa.

YHTEISKUNNALLISET PIIRTEET

Aivan ilman yhteiskunnallisia piirteitä Lassilan huvinäytelmät eivät kuitenkaan ole. Kirjailijan kritiikki ei ole kohdistunut omistuseroihin, vaan määrättyihin ihmisten ominaisuuksiin, mutta selvänä esiintyy kuitenkin hänen ironiansa, tosin leikillinen, henkistä säätyä, pappeja ja lukkareja ja heidän tekopyhyyttään ja onttouttaan kohtaan. Millä ilkikurisella riemulla kirjailija paljastaakaan "Viisaassa neitsyessä" tai "Mimmi Paavaliinassa" kirkonmiehet "tavallisiksi ihmisiksi", joissa asustaa sama "lihan himo ja silmäin pyyntö" kuin muissakin kyläläisissä! Kun muistaa, että hengellisellä säädyllä suomalaisessa kyläyhteiskunnassa on kautta aikojen ollut todellinen valta, voi mitata Maiju Lassilan auktoriteetin puutetta tätä säätyä kohtaan täysin yhteiskunnallisella mittapuulla. Hänen näkemyksensä kansanihmisten elämäntilasta pohjautuu tässäkin vapaaseen demokraattisuuteen.

Tähän valoisaan optimistiseen elämäntyyliin, jota näytelmät heijastavat, liittyy toinenkin oleellinen piirre. Maiju Lassilan ilmeinen myötätunto on verevien, elämänmyönteisten, sisäisiltä mitoiltaan roimien kansanihmisten puolella, joissa saattaa olla todennäköisesti kirjailijan omasta kokemuspiireistä poimittuja originelejakin piirteitä, mutta jotka edustavat mutkatonta, rehevää elämänviettiä. Tällaisia ovat "Nuoren myllärin" ja "Viisaan neitsyeen" hakastelevat päähenkilöt, miesmäinen 'Mamman Liisa', "Kun ruusut kukkivat" näytelmässä ja "neitsyt!" Mimmi Paavaliina lapsipolkuineen. Kukaan näistä ei edusta yhteiskunnan omistavia kerroksia, mutta sensijaan valloittavaa, huumorintäytteistä vitaalisuutta.

Tämän huumorinkylläisen, kansanomaisen ja pohjaltaan kansanvaltaisen ihmisyhteisön elämänmyönteisyyden varassa Maiju Lassilan huvinäytelmät jatkuvasti elävät suomalaisella näyttämöllä.

Uuden Kalevalan 100-vuotismuistoa juhlitaan Suomessa

Helsinki. — (S-S) — Uuden Kalevalan ilmestymisen satavuotismuistoa vietetään Helsingissä ensi helmi-maaliskuun vaihteessa.

Helmikuun 26 pnä avataan Taidehallissa edustava näyttely, jolla on nimenä "Kalevalan maa ja kansa" ja perinteellisen Kalevalanpäivän iltana on Messuhallissa suuri Kalevala-juhla, johon on kutsuttu esiintyjävieraiksi ulkomaisia Kalevalan-kääntäjiä. Juhlien päätoimikunta on muodostunut 14 eri sivistysjärjestön edustajista ja jakaantuu se näyttely- ja juhlatoimikuntaan. Tasavallan presidentti on suostunut juhlien suojelijaksi ja myös pitämään pääjuhlan avauspuheen.

"Eugen Onegin" esitetty usbekian kielellä

Moskovasta tulleen tiedon mukaan näytelttiin äskettäin Usbekistanin neuvostotasavallan valtionoopperassa Tashkentissä ensimmäisen kerran usbekian kielellä Tshaikovskin ooppera "Eugen Onegin". Se sai suuren menestyksen.

Uutta juutalaisten kansannäytelmää esitetään Montrealissa

Montreal. — Peretz-Hershbainin teatteriryhmä näyttelijä Jacob Waislitzin avustaman on asettanut näytämölle Ashmanin "This Land"-nimisen suuren kansannäytelmän. Sen ensiesitys oli tammikuun 8 pnä Monument National-teatterissa.

Juutalaisille, jotka jännittyneinä seuraavat uuden Israelin valtion vaiheita syntymishetkiä, on tämä näytelmä mielenkiintoinen sillä siinä kuvataan juutalaisten vapaustaistelua sellaisena kuin se esiintyy juutalaisten kansantarustossa.

Canadalaisen kirjailijan näytelmää esitetään Torontossa

Toronto. — Canadalaisen kirjailijan Morley Callaghanin kirjoittama näytelmä "To Tell the Truth" esitetään täällä Royal Ontario Museum teatterissa alkaen tammikuun 14 pnä. Näytelmän esittää New Play Society.

Kysymyksessä oleva näytelmä esitettiin ensimmäisen kerran New Yorkissa v. 1939.

MOSKOVAN ELOKUVATEATTERIT

Elokuva, laajimmat massat mukaansa tempaava, kaikkein ymmärrettävin ja kansantajuisen kulttuurinen ajanvietteen muoto, nauttii moskovalaisten keskuudessa ansaittua suosiota. Klo yhdeksästä aamulla klo 24:ään yöllä Moskovan asukkaat täyttävät kaupunkinsa elokuvateatterit. Teattereiden ohjelmisto on laaja ja monipuolinen.

Katsoja on tyytyväinen Moskovan elokuvateattereista niiden suuren huolenpidon ja huomaavaisen asiakaspalvelun johdosta, joka tulee katsojien osalle joka päivä. Moskovan Elokuvateattereiden Hallinnon yhteyteen perustettu Elokuvakabinetti suorittaa teattereissa suuren, hedelmällisen työn. Kabinetissa otetaan varteen katsojien tarpeet ja heidän esittämänsä ehdotukset sekä lausunnot elokuvista ja niiden mukaan tehdään lopullinen yhteenveto elokuvaesityksistä. Ennenkuin elokuvaa aletaan esittää yleisölle se esitetään elokuvakabinetissa elokuvateattereiden henkilökunnalle, minkä yhteydessä pohditaan tämän elokuvan mainostustapaa. Tällöin myöskin majnostaitelijat saavat elokuvan luoneen henkilökunnan viitteet ja toivomukset mainoksen luonteesta ja sisällöstä.

Samanaikaisesti jokaista uutta elokuvaa varten lasketaan liikkeelle pienempiä mainoslehtisiä ja lentolehtisiä; isoimmilla tehtailla ilmestyviin lehtiin sijoitetaan tietoja elokuvasta, joita niinikään levitetään radion välityksellä. Samanaikaisesti alkaa lippujen ennakkomyynti teollisuuslaitoksilla, virastoissa, asemataloissa ja maanalaisen rautatien asemilla.

Elokuvaa "Laulu Siperiasta" esitettäessä useisiin teatterelhin oli järjestetty näyttely "Neuvosto-Siperia", jossa oli asetettu näytteille Siperian teollisuudelle, maataloudelle ja sivistyselämälle omistettuja kirjoja, aikakauslehtiä, kirjasia, mainosjulisteita ja graafillisia taulukkoja. Elokuvan "Kolmas isku" esitysten yhteyteen oli järjestetty kaksi näytteyä: "Krimin vapauttaminen" ja "Krim — Neuvostoliiton helmi", joissa niinikään oli näytteillä runsas aineisto.

ELOKUVATEATTERI "ISKURISSA"

Elokuvateattereiden toiminnan luonnehtimiseksi on tarkasteltava erään Moskovan suurimman teatterin "Iskurin" henkilökunnan toiminta.

Jo elokuvan "Vala" esittämisen aikana teatteri oli solminut läheiset suhteet teollisuuslaitoksiin. Tehdaslehtiin oli sijoitettu elokuvaa koskevia kirjoituksia ja tietoja, järjestettiy radiolähetyksiä paikallisasemien kautta, perustettu teollisuuslaitoksiin erikoiskassoja. Niinikään oli läheisten postihaaraosastojen välityksellä lähetetty tehtaisiin, virastoihin ja yksityisasuntoihin mainoslehtisiä ja postikortteja, jotka oli pantu sanomalehtien ja aikakauslehtien väliin. Paljon huomiota oli myöskin omistettu julkisivumainoksen, katumainoskilpien, liikkeiden näyteikkunamainosten samoin kuin myöskin odotussalin sisäpuolisen koristelun laadulle.

Suurimman vaikutuksen katsojiin tekivät "Valan" luojien kohtaamiset. Teatterissa esiintyivät kirjailija P. Pavlenko, näyttelijät M. Gelovani, S. Glatsintova, pääkuvaaja L. Kosmatov ym.

Elokuvan "Marusja alkaa koulun" katsoivat erään Moskovan kaupunginosan kaikki opettajat ja koululaiset. Tämän jälkeen pidettiin neuvottelukokous, jossa elokuvan ansioita ja puutteita arvosteltiin.

Useat teatterit järjestävät elokuvia valmistavien henkilöiden ja katsojien välisiä kohtaamisia. Tällaisten kohtaamisten tutustuttava merkitys on huomattava. Niissä ohjaajat ja näyttelijät kertovat katsojille työmenetelmistään ja luomissuunnitelmistaan. Tällä tavoin he tekevät elokuvataiteen yleisesti tunnetuksi.

Koko tätä uutta elokuvaa edeltävän ja seuraavan toiminnan päättää "katsojan lausunto"-nimisten lomakkeiden jakaminen ja kokoaminen. Saatu aineisto tutkitaan huolellisesti, kaikesta tehdään yhteenveto, ja sen jälkeen elokuvakabinetissa tehdään asianomaiset johtopäätökset.

Elokuvakabinetti järjestää elokuvateattereihin myöskin lukusaleja, jotka ovat varustetut myös shakki-, tammi- ja dominopeleillä. Katsojalla on siten mahdollisuus ennen näytännön alkamista viettää aikaansa haluamallaan tavalla. Elokuvateattereiden yhteydessä olevissa erikoisissa konserttisaleissa esiintyy jatkuvasti taiteellisia yhtyeitä, sinfoniaorkestereita, varieteetaiteilijoita, jazziorkestereita yms. vaihtelevine ohjelmineen.

Sanoma- ja aikakauslehtien runsaus ja moninaisuus saavat kävijän unohtamaan, että hän on elokuvateatterin lukusalissa eikä ison kirjaston lukusalissa. Lukusalissa käy päivittäin 500-900 henkeä. Tällainen lukusali on melkein jokaisessa Moskovan elokuvateatterissa.

TYÖSKENTELY LASTEN PARISSA

Kaikkein mielenkiintoisin on elokuvakabinetin työskentely lasten parissa.

Pistäytykää aamulla tai päivällisaikaan lasten elokuvateatterissa "Lokakuussa" ja "Nuorten katsojain teatterissa". Joudutte silloin keskelle iloista, meluisaa ja värikästä lapsiparvea. Lämpiössä vilahtelee ohi 8—14 vuotiaita lapsia, parittain tai ryhminä. Painostavasta odotuksen ikävästä ei näy jälkeäkään. Siitä on elokuvakabinetti pitänyt huolen.

Lasten-elokuvakatsojain keskuudessa suorittavat suuren valistustyön erikoisesti tähän tehtävään valmennetut opettajat, joiden päätehtävänä on lasten näköpiirin laajentaminen, musiikaalisen, taiteellisen ja esteettisen maun kasvattaminen, kulttuuritapojen kehittäminen sekä isänmaallisen, toveruuden ja kollektiivismin tunteen kasvattaminen. Tätä tarkoitusta varten jokaisen lasten elokuvateatterin yhteydessä on joukkotoiminta ja musikaalisen kasvatuksen ohjaaja sekä lausunnan opettaja. Ennen näytännön alkua opettaja puhuu lapsille siitä, mikä esitettävässä elokuvassa on kaikkein tärkeintä ja oleellisinta. Jos elokuvassa esim. esitetään kohtauksia kansalaissodan päiviltä, opettaja kertoo äsken päättyneestä Suuresta Isänmaallisesta Sodasta ja lasten osanotosta siihen. Sen jälkeen esitetään katkelmia elokuvan musiikista. Jos elokuvassa on lauluja, lapset esittävät niitä kuorossa. Joskus lapset yksinkertaisesti vain tutustutetaan annetun elokuvan klassilliseen musiikkiin, minkä yhteydessä heille annetaan selviä helposti tajuttavia selityksiä.

Tällaiset keskustelut lasten kanssa kehittävät heidän musiikaalista makuaan ja auttavat heitä tajuamaan esitettävän elokuvan ajatuksen ja sisällön.

Esityksen päätyttyä lasten kanssa keskustellaan elokuvasta.

Toiminta lasten keskuudessa tapahtuu kiinteässä yhteydessä koulunopettajiin, jotka usein katsovat elokuvat yhdessä oppilaittensa kanssa. Tämä yhteys on niin läheinen ja aktiivinen, että toisinaan kouluaineetkin kirjoitetaan nähtyjen elokuvien perusteella ("Rykmentin poika", "Zoja", "Timur ja hänen ryhmänsä" jne). Lasten elokuvateattereiden yhteyteen on perustettu lasten omatoimisuusjärjestö, jossa toimivat kuoro-, tanssi-, musiikki- ja lausuntakerhot. Tämä järjestö organisoi lapset, liittää heidät yhteen ja vetää heidät mukaan massaleikkeihin, tansseihin ja lauluun ennen näytännön alkua. Joukkoleikeissä kehittyy lapsissa tarkkuus, taitavuus, kekseliäisyys, niissä lujittuu toveruuden, kollektiivisuuden ja herkän suhtautumisen tunne.

Moskovan lastenteattereissa käy vuosittain yhteensä 3—4 milj. lasta.

Näin huomaamattomasti, kevyesti ja tajuttavalla tavalla miljoonissa lapsissa kasvatetaan niitä erinomaisia ominaisuuksia, tottumuksia ja tapoja, joita he niin suuressa määrin tarvitsevat tulevaisuudessa.

"Tiede ja Valistus" ei ole mikään elokuvateatteri, vaan elokuvaesitelmälaitos, joka harjoittaa tieteellistä valistuspropagandaa. Teatterin henkilökuntaan kuuluu tieteellinen asiantuntija, joka toimii metoodikkona ja ohjaajana pidettäessä yhteyttä tieteellisiin laitoksiin ja yksityisiin tiedemiehiin.

Joka päivä pidetään kahden iltanäytännön yhteydessä 40—50 min. kestävä elokuvan aiheeseen sopeutettuja esitelmiä. Katsoja saa edeltäpäin tietää esitelmän laadusta ja elokuvan aihepiiristä ja käy tässä elokuvateatterissa mielellään. Usein on mahdotonta saada lippua iltanäytäntöön.

Ruvettaessa esittämään uutta yleistajuisteteellistä elokuvaa "Eläinten poikuja", elokuva esitettiin tiedemiehille, biologeille, eläintieteilijöille ym. tiedemiehille, jotka näytännön päätyttyä keskustelivat elokuvasta.

V. 1947 elokuvateatterissa. "Tiede ja valistus" pidettiin yli 300 esitelmää ja luentoa. Ne olivat aiheiltaan mitä erilaisimpia sopeutuen esitettävien elokuvien aiheisiin.

Suuren tieteellisen, valistus- ja tutustuttamistyön teatteri suorittaa keskikoulun 8:nnen ja 9:nnen luokkien oppilaiden avustamiseksi. Opiskellessaan koulussa anatomiaa ja darwinismin perusteita neuvostokouluiaiset saavat samanaikaisesti nähdä oppilaineitten kanssa yhteydessä olevia elokuvia saaden siten paremmin käsityksen kyseessäolevasta oppiaineesta. Sen, mikä oppikirjassa oli näytänyt abstraktiselta ja kaukaiselta, he saavat nähdä omin silmin.

"Tiede ja Valistus"-elokuvateatteri

Uusia äänilevyjä saapunut Suomesta

LAULU- JA SOITTOKAPPALEITA

Tilatkaa heti, sillä varasto ei kestä kauan.

751 **Myrskyluodon prinsessa,** valssi
Kukkais-swingiä, Foxtrot

747 **Ilta silloin kerran,** valssi
Käy kanssain, Foxtrot

223 **Mitä niistä pienistä,** Jenkka
Purjehdusmatka, valssi

893 **Satamasta satamaan,** valssi
Raitilla kulkija, Jenkka

4017 **Laulu on iloni ja työni,** kansanlaulu
Se ei käy, huumoria

4021 **Kaipailen lemmittyni luo,** Foxtrot
Puhelinlangat laulaa, Foxtrot

724 **Tamara,** Foxtrot
Surullisen illan muisto, Jenkka

721 **Terveiset ulapalta,** valssi
Laulaen eteenpäin, Foxtrot

740 **Vain sinulle, sinulle,** Tango
Vain hetkeä mä sinulta pyydän Foxtrot

4005 **Minne käyn kuvas nähdä saan,** valssi
Himmenevä yö, Foxtrot

908 **Eila,** valssi
Kuu ja tähdet, Jenkka

907 **Rakas Mimmi,** Polkka
Kuopiosta Barseloonaan, valssi

4001 **Armain,** Tango
Orjanruusu, valssi

4003 **Armain, sana pieni suo,** Tango
Lauantaihypyt laiturilla, valssi

4013 **Markkinapolkka**
Pirttisaaren valssi

4016 **Tytöt ja pojat samasta kylästä,** Kansanlaulu
Yhteinen Susannamme, Kansanlaulu

4008 **Romanssi,** valssi
Luonain ain, Foxtrot

HINTA $1.25

Lähetetään kaikkialle Canadassa. Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Näitä levyjä on saatavana myös sivuliikkeestämme

VAPAUS BRANCH OFFICE

316 Bay St. Port Arthur, Ont.

KIITOS

Sydämellinen kiitos CSJ:n Montrealin osaston naistenkerholle siitä kaunilsta tilaisuudesta, jonka järjestitte minulle kerhon yhteyteen t.k. 9 p:nä sairaalasta poispääsyni johdosta. Kiitos myöskin niistä käytännöllisistä joululahjoista, joita olen saanut teiltä.

Kaunein kiitos myöskin paikallisen sairaskomitean jäsenille niistä arvokkaista lahjapaketeista, joita sain vastaanottaa ollessani sairaalassa...

Erikoisesti kiitän mrs. Olga Hauskaa siitä suuresta työstä ja vaivasta, mitä hän on nähnyt myydessään tekemiäni naisten käsilaukkuja.

H. KÁLAPUDAS

Montreal — Quebec

KIITOS

Sydämellinen kiitos Nipigonin ystäville nautintorikkaasta illasta ja arvokkaasta lahjasta, millä meidät täydellisesti yllätitte muuttaessamme uudelle paikkakunnalle ja uuteen kotiimme tammikuun 7 p:nä. Näin meidät Nipigonin ystäväpiiriin tervetulleeksi toivottaen. Olemme teille erittäin kiitollisia.

Erikoinen kiitos homman alkuunpanijoille ja illan emännille mrs. Kauttolle, mrs. Nevalalle ja mrs. Lustilalle. Kiitos kaikille osanottajille.

Toveruudella,

ELMA JA VIKKI HASU

Nipigon, Ontario — Tammikuun 7 p. 1949

Lievät tuomiot Vaasan herrasnuorison natsilaisen salaliiton jäsenille

Vaasa. — Täkäläisessä raastuvanoikeudessa käsiteltiin marraskuussa loppuun — lukittujen ovien takana — juttu täkäläisen herrasnuorison natsilaista rikollista salaliittoa vastaan. Viisi henkilöä tuomittiin vankeusrangaistuksiin törkeistä varkauksista, mulden saadessa sakkoja varastetun tavaran kätkemisestä, luvattomasta aseiden hallussapidosta, vahingontekosta ja muista rikoksista. Kolmannen tien poliittista suuntausta kuvaavana on tuomio kaikille ehdollinen kolmen vuoden koetusaikana. Tuomio on alistettu Vaasan hovioikeuden edelleen käsiteltäväksi jutussa ilmenevin maan tekee yhteisvedon toiminnastaan ottaen huomioon katsojain lausunnot. Katsojain toivomukset, vaatimukset ja neuvot annetaan edelleen elokuvien ohjaajille ja elokuvastudioille, jotta uusia elokuvia valmistettaessa ne voitaisiin ottaa huomioon.

UUSIA TEATTEREITA

Suurta suosiota nauttivat muutkin Moskovan erikoiselokuvateatterit, kuten lyhytelokuvateatteri, stereoelokuvateatteri, "Päivän tapahtumat" ym.

Taide-elokuvia esittävlä, isoja, hyvin varustettuja, tunnettuja ensi-luokkateattereita kuten "Taideteatteri", "Iskuri", "Coloseum", "Moskova", "Forum" ym. emme tässä käy tarkastelemaan lähemmin.

Kuluvana viisivuotiskautena Moskovaan on suunniteltu rakennettavaksi 19 uutta elokuvateatteria sekä uusi stereoelokuvateatteri, maailman ainoa kolmiulottuvaisen elokuvan teatteri.

Viime vuosina Moskovaan on rakennettu 8 uutta, toiminnassa olevaa elokuvateatteria.

-ja valtiopetoksen valmisteluun nähden.

Kun jutusta on suurelle yleisölle annettu maan lehdistössä täysin väärä kuva ja eduskuntakin on saanut tästä valtiollisen Poliisin selvittämästä jutusta virheellisiä ja harhaanjohtavia tietoja — lukuunottamatta kansanedustaja Mikko Järvisen antamia tietoja, jotka olivat asiallisia — on tyytä hiukan selostaa, miten vaaralista puhista on ollut kysymys.

Syys—lokakuussa 1944 perustivat eräät vaasalaiset herrasnuorét kansallissosialistisen salajärjestön, joka tölmi Saksan mallin mukaisen natsilaisen yhteiskuntajärjestyksen aikaansaamiseksi Suomeen.

Sotatoimien aiettua Suomen ja Saksan välillä suunniteltiin tehokasta maanpetoksellista toimintaa maamme puolustuksen selustaan siinä luulossa, että Saksan sotavoimat etenisivät Vaasan seudulle. Saksalaisia olisi avustettu räjäyttämällä siltoja ja tekemällä tuhotöitä ja vahingoittamalla rautatieristeyksiä suomalaisten selustassa.

Saksalaisen peräänlyessä oli odotettu sisällissodan puhkeamista, minkä yhteydessä oli tarkoitus toteuttaa valtiopetokselliset päämäärät. Maan- ja valtiopetokselliset toimintaansa varten hankki järjestö aseita ja räjähdysainetta murtovarkauksien avulla.

Vuonna 1945 tekivät rikollisjoukkueen jäsenet kolme törkeätä varkautta. He murtautuivat Strömberg Oy:n tehtaitten työkaluvajaan sekä tie- ja vesirakennuspiirin varastoon Vaasan lentokentällä ja anastivat 50 kg. dynamiittia, toistasataa vyyhtiä tulilankaa, toistatuhatta kappaletta sytysnäljeä ym. Joukkue yritti lisäksi murtautua puolustuslaitoksen varastoihin varastaakseen aseita.

Järjestön hallusta on saatu takavarikoiduksi 2 konepistoolia, 6 sotilaskivääriä, 3 pistoolia ja lisäksi patruunoita.

Salajärjestön toiminta oli sotilaallisesti organisoitu. Se jakaantui taistelu-, tuhotyö-, viesti-, sanitääri-, vakoilu- ja propagandatoimintaan. Järjestön vakoilupuoli oli saanut tehtäväkseen vakoilla poisraivattavia natsien vastustajia, joita on pidetty mustalla listalla. Näitä poisraivattavia olivat valtiollisen poliisin Vaasan osaston toimihenkilöt, Suomi-Neuvostoliitto-Seuran liberaalliset jäsenet äärimmäisen oikeiston vihaama elokuvateatterinomistaja Nikolai Philp, joka onkin joutunut useiden hätyyttelyjen kohteeksi eri yhteyksissä, Vasabladetin toimitussihteeri maisteri Einar Hagman, (joka nyt ajan muuttumisen mukana on ryhtynyt lehdessään puolustamaan rikollisia, saaden ilmeisesti toiminnan jatkajilta nyt lievemmän tuomion).

Määriteltyjen tuhottavien kohteiden joukossa oli ollut Vasabladetin ja SKDL:n toimitalot, työväentalo ja Suomi-Neuvostoliitto-Seuran toimihuoneisto. Vielä niin myöhään kuin v. 1947 oli levottomuusaikoja odotettavissa suunniteltu pommin heittämistä Valtiollisen Poliisin kansliaan ja Kansankulttuuri Oy:n kirjakauppaan.

Kun pelättiin järjestön tulevan ilmi olivat teot jääneet odottamaan sopivampaa ajankohtaa. Propagandatoiminnan yhteydessä oli marraskuussa 1945 levitetty hyvin räikeätä lentolehtistä. Lisäksi on järjestö kohdistanut toimintansa työväenliikkeeseen repimällä v. 1945 vaalimainoksia ja v. 1947 juhlarakennelmia työväen vapunviettopaikalla, minkä lisäksi se on ulostuksillaan liannut ikkunoita.

Asekätkentätutkimusten aikana oli järjestö kätkenyt aseistuksensa kaupungin ulkopuolelle, mutta toi sen v. 1947 jälleen jäsentensä haltuun, ehtien kuitenkin hävittää osaan, ennenkuin valtiollinen Poliisi takavarikoi aseet.

Järjestöllä oli selvä poliittinen, valtio- ja maanpetoksellinen ohjelma ja käytti se nimeä Nationalsocialistiska frihetskämparns — NSF (Suomeksi: kansallissosialistiset vapaustaistelijat). Järjestöllä oli oma leima ja merkki.

50 markan kuukautista jäsenmaksua käytettiin aseitten ja varusteiden hankkimiseen. Jäseneksi pääsivät vain taatusti luotettavat, kansallissosialistisen ajatustavan omaavat 18 vuotta täyttäneet. Jäsenten oli vannottava kuuliaisuus- ja valteliaisuusvala, jonka rikkomisesta saattoi seurata kuolemanrangaistuskin. Konspiratiivisyyssyistä oli jäsenmäärä pidetty aihaisena, mutta toimintaa oli tarkoitettu laajennettavaksi ja siinä mielessä oli tehty matkoja muille paikkakunnille, mutta oli laajentamisaihe tyrehtynyt toisten jäsenten vastusteluun ilmitulemispelon vuoksi.

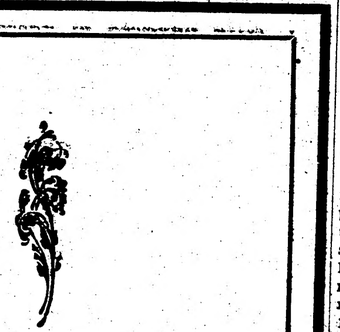

Pitkäaikainen elämäntoverini ja hyvä ystävämme

Edward Saarinen

syntynyt 6/5 1897 Artjärvellä Suomessa, kuoli 1/3 1949 Montrealissa.

Kuolema, elämän sekavan vyyhdin selvitit.
Hiljaa kärsien tuskien taakan nukuit,
kun uupumus levon toi.
Rauhaisaa unta nukkuos Edward.
Kaivaten muistan Sinua ain.

MANDY.

Elon virralla monta on matkustajaa,
sen yli kulkee kukin vaan kerran.
Sen koskien kuohu on huumaavaa,
sen pyörteissä moni surmansa saa.

LASSE, BETTY JA KALLE HILVONEN.

Skandinavian Keskuskomitea järjestää suuren kulttuurijuhlan Vancouverissa

Osastoon yhtynyt viisi uutta jäsentä

Vancouver, B. C.—Joulukuun 9 päivänä pidettiin CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokous. Osanotto kokoukseen oli kiitettävän hyvä. Uusia jäseniä hyväksyttiin viisi joista yksi oli hiljattain Suomesta tullut nuori tovari, Sulo Martin. Lausumme teidät kaikki tervetulleiksi järjestöömme.

Meillä on parhaillaan opintokurssit käynnissä, näiden rahoittamiseksi myönnettiin osaston kassasta $50. Kurssien järjestäjänä on CSJ:n BC:n aluekomitea. Kuitenkin meidän osastomme velvollisuus on katsoa, että teemme osamme menojen korvaamisessa. Kurssit muuten ovat ripeässä menossa ja lopettajaistilaisuus pidetään tämän kuluvan kuun 23 päivänä Clinton-haalissa, alkaen kello 4 iltapäivällä. Menemme joukolla seuraamaan millaisen ohjelman koululaiset saavat pystyyn.

Kirjeenvaihdossa oli tpk:n kiertokirje koskien varhaisnuorisokysymystä ym. Tämän asian valmistelu jätettiin valistustoimikunnalle. Aluetoimikunnan kiertokirje BC:n alueen osastoille oli ensimmäinen tällä toimintakaudella ja sellaisena sangen ajankohtainen. Tarkoin perustellen tulevat tehtävät ja huomioimalla heikkoutemme, sekä saavutuksiemme innoittamana kehoittaa aluekomitea osastoja tekemään työtä maanmiestemme vetämiseksi järjestöömme, lopettaen kirjeen iskulauseella: **Toimintaan!**

Skandinavian Keskuskomitea on järjestö, jota ei ehkä ole muilla paikkakunnilla. Täällä on sellainen ja meidän osastomme kuuluu jäsenenä siihen. Tämänkin keskusjärjestön avulla on tehty hedelmällistä yhteistyötä. Keskitalven kulttuurijuhla pidetään helmikuun 4. päivän iltana Pender Auditoriumissa arvokkaalla ohjelmalla.

Raporttien yhteydessä kuultiin näytämön tiedonanto. Jouluun 26 p:nä esitettiin meillä "Kalle Aaltosen morsian" suurenmoisella menestyksellä. Näytteljätoverit olivat tehneet tunnollista työtä, valloittaen katsomon suosion täydellisesti. Ennustelimmekin että tästä tulee kohokohta näyttämömme historiassa ja niin kävi myöskin, oli aivan kuin olisimme olleet seuraamassa Tampereen Työväen Teatterin esitystä. Lavastuksen oli toveri Heikki Kangas saanut mainioksi tov. Armas Roosin avustuksella. Ohjauksessa tov. Nyberg teki tunnollisen työn kuten aina ja kun siihen vielä lisäämme näyttelijäin joukkotyön niin summaksi tulee saavutus suurenmoinen.

Koska kerrankin saimme näytelmän josta, yleisö pitää, niin olisi väärin jos sen jättäisi kerta esitykselle. Sellaista virhettä ei kuitenkaan tehdä, vaan "Kalle Aaltosen morsian" esitetään Clinton-haalissa toisen kerran sunnuntaina tk. 30 päivänä, alkaen täsmälleen 7 illalla. Siis tervetuloa seuraamaan mainiota näytelmää!

Kokouksemme oli eheä ja toverillinen jättäen tunteen, että oli ollut työläisten kokouksessa. Vuosikokous pidetään tulevan helmikuun ensimmäisenä sunnuntaina kello 2 ip. Silloin on taasen mielenkiintoista jutustelua. — Mökin poika.

Suomen Yleisradion lyhytaalto-ohjelma tulevalla viikolla

Suomen Yleisradion tulevan viikon lyhytaalto-ohjelma (aaltopituus 19 m. kf/s 15190) käsittää seuraavat kohokohdat:

Sunnuntaina tammik. 16 pnä klo 11.45 ap. päiväkonsertti ja klo 10 ip. kansanlauluketju.

Maanantaina klo 12.15 ip. tri Wilhelm Sucksdorfin esitelmä "Korkea verenpaine" ja klo 4.40 ip. Erkki Vala esittelee Pentti Haanpään romaanin "Isännät ja isäntien varjot".

Tiistaina klo 10.05 ip. lähetetään H:gin yliopiston juhlasalista radioorkesterin tiistaikonsertti Toivo Haapasen johdolla.

Keskiviikkona klo 4.15 ip. ylilääkäri Göta Tingvald-Hannikainen esitelmöi aiheesta "Tuberkuloosi kansantautina" ja klo 3.35 ip. esitetään venäläisiä lauluja.

Torstaina klo 12.10 ip. nuorisokärjät keskustelevat aiheesta "Saavatko vanhemmat määrätä lastensa mielipiteistä". Klo 4.05 alkaa lasten tunti ja esitetään satunäytelmä "Tiolnen ja prinsessa ja klo 10.20 ip. on torstain julkinen viihdekonsertti, joka lähetetään H:gin työväentalosta.

Perjantaina klo 4.10 ip. lähetetään yliopiston juhlasalista H:gin kaupunginorkesterin sinfoniakonsertti Martti Similän johdolla.

Lauantaina klo 4.10 ip. esitetään kuulokuva "Työmiehen perhe", jonka on kirjoittanut ja ohjannut Juhani Tervapää. Klo 10.10 ip. on "Radiolääkärin kymmenen minuuttia".

Laajallusajat ovat klo 7—8 ap.; klo 11.45 ap. — 12.45 ip.; klo 4—5 ip. ja klo 12 ip. Eastern Standard Time.

Suomenkielinen sanomalehtikatsaus esitetään joka arkipäivän aamuna klo 7.25—7.40.

Kuuntelijoita kehoitetaan tiedottamaan lähetysten kuuluvaisuudesta ja mielipiteensä esitetyistä ohjelmista osoitteella: Suomen Yleisradio, Helsinki, Suomi.

Kreikan kansa valmistuu voittoon

Lontoo. — Kreikan demokraattisen hallituksen uudenvuoden tervehdyksessä sanotaan, että vuoden 1948 yksi huomatuin saavutus oli se kun Kreikan demokraattiset aseelliset voimat muodostettiin Vallankumouksellliseksi Kansanarmeijaksi.

"Menestyksellinen taistelumme vuonna 1948 muodostui huomattavaksi askeleeksi lopullista voittoa kohti", sanotaan uudenvuoden tervehdyksessä ja jatketaan: "Demokraattisten voimien muuttaminen vallankumouksellliseksi vakituiseksi Kansanarmeijaksi, Grammos-Vitsin taistelut, demokraattisen Kansanarmeijan operationien laajentaminen kautta maan, lukeutuen tähän suurkaupungit, muodostavat kohokohdat menestyksellemme.

"Pimeyden ja orjuuden voimat kärsivät toisiaan seuranneita tappioita kuluneen vuoden aikana. Niiden suunnitelmat epäonnistuivat täydellisesti Kreikassa — kiitos kansan horjumattomalle taistelulle. Me astumme uudelle vuodelle sisäisesti ja kansainvälisesti voimistuneina. Tämän tunteen pitäisi antaa meille uutta voimaa tulevaisuuden voittoja varten. Tuhansia uusia taistelijoita, miehiä ja naisia, osallistuu tänä vuonna ensimmäisen kerran taisteluun. Me toivomme heidän voittavan vanhemmat asetoverinsa. Edelleen me toivomme, että monarkisti-fasistisen armeijan sotilaat pääsivät kotiinsa v. 1949. Tämä on kuitenkin mahdollista vain siten, että he kieltäytyvät seuraamasta lampaiden lailla johtajiaan teurastuspenkille."

Tämä uudenvuodentervehdys päättyy seuraavasti: "Me voimme ja meidän täytyy kaikella voimallamme tehdä vuodesta 1949 voiton vuosi.

Loistotulos Turkmenian öljyteollisuudella

Moskova. — Turkmenian neuvostotasavallan öljyteollisuus on saavuttanut loistotuloksen. Marraskuun 20 pnä se oli täyttänyt koko sille asetetun viisivuotissuunnitelman — siis vähemmässä kuin kolmessa vuodessa.

Imperialistit tukevat Espanjan fasisteja

Moskovassa ilmestyvässä Novoje Vremjassa kirjoittaa L. Sedin kuinka länsivaltain imperialistit, vastoin YK:n päästöstä, tukevat fasisti Francon veristä diktatuurikomentoa ja valmistavat sen tulemista länsiblokiin kansandemokratian maita ja Neuvostoliittoa vastaan.

Madridissa ei pitkään aikaan ole ollut sellaista ulkomaisten vieraiden tulvaa kuin viime aikoina. Labourpuolueen parlamentaarikot ja rivakat amerikkalaiset sanomalehtimiehet tungeksivat Francon vastaanottohuoneessa yrittäen saada häneltä haastatteluja. Vakavana esiintyvä New York Times ja bulevardilehtinen News Week tarjoavat aulisti palstansa caudillon mietteille kansainvälisen politiikan eri kysymyksistä.

Franco mielistelee amerikkalaisia pankkiireja ja nuhtelee näön vuoksi englantilaisia labouristeja, jotka muka ovat liian ankaria hänen järjestelmäänsä kohtaan. Hän kajoaa jopa ihmeitä nähneisiin sveitsiläisiin "neutraaleihinkin" pilkaten heidän puolueettamuuspolitiikkaansa. Hän opettaa, arvostelee ja antaa neuvoja. Mutta ennen kaikkea hän tuo näkyviin eläimellisen vihansa kommunismia ja Neuvostoliittoa kohtaan peläten nähtävästi, että labouristiset ja oikeistososialistiset politikot saattaisivat viedä häneltä tässä suhteessa ensimmäisen sijan.

Siihen tosiasiaan, että Francon Espanja on siirtymässä poliittisen elämän takapihoilta etunäyttämölle Euroopassa, on olemassa omat syynsä. Ne sisältyvät siihen osuuteen, mikä tälle fasismin asianajajalle annetaan lännen sotaliiton suunnitelmissa.

Amerikkalainen aikakauslehti United Sates News and World Report kirjoittikin lokakuun 22 päivänä, että "Francon Espanjaa pidetään Yhdysvaltojen mahdollisena liittolaisena. Kysymystä siitä, mihin sen saattaminen sotilaalliseen valmeustilaan johtaisi, tutkitaan vakavasti."

Se mitä lehti edelleen kirjoittaa tästä asiasta, tuo mielen hevoshuijarin harkinnan:

"Franco tarvitsee kipeästi dollareita maansa talouden pelastamiseksi ja toivoo kiihkeästi pääsevänsä Yhdysvaltojen liittolaiseksi. Hänen hintansa on 1,453 miljoonaa dollaria neljän vuoden kuluessa. Hänen kanssaan voidaan kuitenkin tinkiä huomattavasti pienemmästä summasta, sanokaamme 50 miljoonasta dollarista heti ja noin 350 miljoonasta dollarista myöhemmin."

Henkilö, joka ei ole perillä asioista, voi saada sen käsityksen, että engelantilais-amerikkalaiset monopoolit ovat vasta nyt äkkiä saaneet halun ottaa Francon ja hänen järjestelmänsä hoivaansa. Se on kuitenkin suuri erehdys. Francon fasismi on vain sentähden saattanut elää italialais-saksalaisia holhoojiansa kauemmin, että se on jo kauan nauttinut Washingtonin ja Lontoon suosiota. Länsimaiset poliitikot varjelivat sitä sodan myrskyvuosina, ja he pelastivat sen myös sodanjälkeisinä vuosina, vaikka jokanen rehellinen demokraatti ja fasismivastustaja näki diktatuurin säilymisessä Espanjassa Hitlerin Saksan antautumisen jälkeen alituisen ja ankaran soimauksen.

Varmaa on, että Francon komento olisi jo aikoja sitten romahtanut ennenkuulumattomien veritöidensä ja aiheuttamansa taloudellisen rappion painosta, ellevät angloamerikkalaiset taantumuspiirit olisi tukeneet sitä huolellisesti joka taholta. Vastoin niitä suosituksia, jotka YK:n yleiskokous hyväksyi joulukuussa 1946, Washingtonin, Lontoon ja Pariisin vallanpitäjät eivät suinkaan ole myötävaikuttaneet Francon eristämiseen, vaan ovat päinvastoin auttaneet häntä "suurpolitiikan" tielle. Jo kauan ennen kuin Amerikan lehdistö alkoi äänneen laskea, kuinka kalliiksi veronmaksajille käy Francon diktatuurin ylläpitäminen, länsimaiden hallitsevat piirit tekivät voitavansa ehkäistäkseen Francon järjestelmän kiertämättömän luhistumisen.

Sangen sovelias ja julkisuudelta salassa pysyvä muoto Espanjan fasismin tukemiseen oli kauppasuhteiden monipuolinen kehittäminen Francon Espanjan kanssa. Siitä huolimatta, että Yhdistyneiden Kansakuntien järjestö oli tuominnut Madridin valtakomennon, mitä Francon kiihkeimmätkään ihailijat eivät voineet estää, ei monien länsimaiden kaupankäynti Espanjan kanssa suinkaan ole supistunut, vaan päinvastoin huomattavasti kasvanut. Sen avulla ja Espanjan kansan hillittömällä ryöstöllä Francon pyöveleiden on onnistunutkin selviytyä.

Yhdysvaltojen, Englannin ja Argentiinan tällaisen politiikan seurauksena Francon Espanjan tuonti kasvoi tämän vuoden ensimmäisten neljän kuukauden aikana edellisen vuoden aikaan verrattuna 90 miljoonasta 165 miljoonaan kultapesetaan. Espanjan vienti kasvoi samaan aikaan vastaavašti 119 miljoonasta 126 miljoonaan kultapesetaan.

Erikoisen suuri osuus Espanjan ulkomaankaupassa on Yhdysvalloilla. Tuonti Yhdysvalloista on useamman vuoden aikana ollut ensi sijalla Espanjan kaupassa. Vain vv. 1942—43 amerikkalaiset viennin harjoittajat luovuttivat tämän sijan Hitlerin Saksalle ja viime vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Argentiinalle. Espanjalaisten viimien ja hedelmien suurostot, joita amerikkalaiset hankkijat tekivät sodan loppuvaiheessa Eurcopassa, takasivat Francolle aktiivisen kauppataseen. Madridin onnistui kasata vakava dollarivarasto, mikä jonkin verran lujitti Francon asemaa.

Vuonna 1947 Yhdysvallat, joka tunnetusti kehittää kaikenlaisilla verukkeilla kauppaansa Euroopan maiden kanssa Marshallin suunnitelman puitteiden ulkopuolella, teki edelleenkin suurhankintoja Espanjasta. Sinne tuotiin öljyä ja öljytuotteita, autoja ja varaosia, terästeollisuuden tuotteita yms. Ne ovat kaikki tavaroita, joiden vientiin vähäisiä poikkeuksia lukuunottamatta tarvitaan kauppaministeriön lisenssit. Kaikesta päättäen francolaisten juottajain tarpeet saavat tässä laitoksessa osakseen täyttä ymmärtämystä. Joka tapauksessa tavaranvaihto Francon Espanjan ja Yhdysvaltojen välillä on yksistään tämän vuoden viiden kuukauden aikana noussut yli 25 miljoonan dollarin.

Amerikkalaisista kumppaneistaan ei jää jälkeen myöskään Englanti, jonka labouristiset vallanpitäjät kilpailevat Wall Streetin kanssa suopeudessa Espanjan fasismia kohtaan. Vuodesta 1939 lähtien on Englannin ja Francon Espanjan tavaranvaihto yhtämittaa kasvanut. Vuonna 1947, siis heti YK:n yleiskokouksen tunnettujen suositusten jälkeen, Englanti tuotti Espanjasta erilaisia tavaroita lähes 26 miljoonan punnan arvosta (38,4 pros. enemmän kuin v. 1946) ja vei sinne tavaroita lähes 7,5 miljoonan punnan arvosta. Samalla on huomautettava, että Espanjan vienti Englantiin ylittää järjestelmällisesti englantilaisten tavarain tuonnin.

Labour-hallitus luovuttaa näin Francon käytettäväksi tietoisesti huomattavia valuuttavaroja. Tänä vuonna esimerkiksi Franco on saanut lähes 50 prosenttia valuuttavaroistaan Englannin kanssa käydystä kaupasta.

Samanlaista Espanjan fasismia suosivaa politiikkaa harjoittivat vuoden 1946 helmikuuhun saakka myös Pariisin vallanpitäjät. Syyskuussa 1945 solmitun sopimuksen mukaisesti Ranska sitoutui tuottamaan Espanjasta tavaroita 553 miljoonan kultapesetan arvosta samaan aikaan, kun ranskalaisten tavarain viennin piti nousta kaikkiaan vain 211 miljoonaan pesetaan. Sitä paitsi Ranskan hallitus otti silloin sitoumuksen toimittaa espanjalaisille teollisuudenharjoittajille tärkeätä sähkökalustoa, joka oli Ranskalle itselleen kipeästi tarpeen.

Ranskalaisten vallanpitäjien idyllinen yhteistyö Hitlerin eliisten liittolaisten kanssa keskeytyi väliaikaisesti helmikuussa 1946. Ranskan kansanjoukkojen painostuksesta hallitus joutui katkaisemaan kauppasuhteensa Madridin kanssa. Sen jälkeen kun Ranskan rautatieläiset olivat kieltäytyneet kuljettamasta lasteja Franccolle, suljettiin Ranskan ja Espanjan raja Pyreneillä. Madridin valtakomennolle se oli tuntuva isku.

Mutta jo toukokuussa 1948 ranskalaiset Marshallin suunnitelman liittyneet vallanpitäjät alkoivat uudelleen kosiskella Francoa. Yhdysvaltojen ulkoministeriön suoranaisesta käskystä he solmivat Madridin kanssa sille sangen edullisen kauppasopimuksen. Sen mukaisesti Espanjan vienti Ranskaan nousee 13 miljardiin frangiin ja tuotettavien tavaroiden joukossa on paljon sellaisia, joita ilman Ranska helposti voi tulla toimeen (appelsiineja, viinejä, manteleita yms.). Tärkeiden teollisuustavaroiden vienti Ranskasta Espanjaan käsittää puolestaan 13 miljardia frangia, so. yli kuusi prosenttia Ranskan koko viennistä. Vertauksen vuoksi mainittakoon, että tasavaltalaisen Espanjan aikana Ranskan kauppavaihto Espanjan kanssa käsitti kaiken kaikkiaan vain 1,1 pros. tuonnistä ja 1,9 pros. koko viennistä.

Jo tästä käy selville, että Ranskan ja Espanjan uuden kauppasopimuksen ovat sanelleet alusta loppuun saakka yksinomaan poliittiset syyt. Sen alkuunpanijoilla Yhdysvaltojen ulkoministeriöstä on ollut kaksi tarkoitusta: antaa taloudellista ja poliittista tukea Francon järjestelmälle ja häiritä Ranskan kauppasuhteiden kehitystä Itä-Euroopan maiden kanssa.

Näin rikkovat eräät YK:n huomattavat jäsenet yleiskokouksen Francon Espanjasta hyväksymän päätöksen henkeä. Samaan aikaan kun ulkokulttaisuudestaan patentin ansaitsevat labour-puolueen ja Blumin puolueen johtajat näön vuoksi soimaavat Madridin valtakomentoa, anglo-amerikkalaiset liikemiehet ja diplomaatit tekevät Francolle korvaamattomia taloudellisia palveluksia.

Kaupankäynnistä Francon Espanjan kanssa on meidän päivinämme tullut laajassa mitassa käytetty muoto Espanjan fasismin ylläpitämiseksi ja sen välilliseksi tukemiseksi sitä päivää odottaessa, jonka länsimaiset politikot katsovat hetken sopivaksi ojentaakseen avoimesti käden Francolle liittolaisena länsiblokissa... Tänä päivänä tätä häpeällistä lehmänkauppaa parhaillaan valmistellaan.

Juuri ilmestynyt...

Taskukalenteri

1949

Hyvin välttämättömäksi Canadan suomalaisille vuosien varrella kehittynyt Taskukalenteri on taas ilmestynyt, sisältäen tietoja lukuisilta aloilta. Tämän jokaiselle välttämättömän 128-sivuisen tietokirjan hinta on edelleen 35 senttiä huolimatta kustannusten kohoamisesta.

Taskukalenteria on lähetetty jo kaikille asiamiehille. Metsämiehet, tilatkaa pikaisesti Taskukalenteri, sillä voi käydä niin kuin edellisinäkin vuosina, että painos loppuu kesken. Kymmenen tai useamman kappaleen tilauksesta myönnetään 20 prosentin asiamiespalkkio.

Taskukalenteria saa joko asiamiehiltämme tai tilaamalla suoraan osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Sudbury, Ontario

SAK:n sosdem johto on antautunut työnantajain edessä

Helsinki. — Jouluk. 19 pnä pidetyssä Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliiton valtuuston kokouksessa teki enemmistönä ollut sosdem-ryhmä työläisille elintärkeässä palkkakysymyksessä ratkaisun, joka merkitsee ennenkuulumattoman häpeällistä peräänlyntymistä ja antautumista työnantajain ja hallituksen yhteisen painostuksen edessä. Valtuuston kokous päätti 67 äänellä 41 vastaan purkaa marraskuun kokouksessa tekemänsä päätöksen vaatia 5.5 prosentin yleistä palkkojen korotusta ja hyväksyi sen korvikkeeksi päätöslauselman "kuorpakorotuksista". Tällä päätöslauselmalla ei ole työväestölle mitään merkitystä.

Vaikkakaan valtuuston vähemmistö ei pitänyt valtuuston edellisen kokouksen päätöstä palkkojen korottamisesta työläisille riittävänä, ehdotettiin sen taholta, että tämä vähäisenkin vaatimus oli saatettava käytäntöön markkamääräisenä — neljän markan suuruisena. Mutta tämä työläisille edes jonkun verran edullinenkin esitys hylättiin sosdem-ryhmän toimesta.

Palkkasäännöstelystä ei sosdem enemmistö kuitenkaan uskaltanut luopua eräiden työnantajapiirien toivomuksista huolimatta ja niin ollen oli kokous yksimielinen sen edelleen jatkamisesta.

Ennenkuin sosdem enemmistöryhmä saatiin asettumaan työnantajain puolelle ja työläisten elintason kohottamispyrkimyksiä vastaan, tarvittiin siihen monta tuntia kestänyt pehmitystyö paikalle lähetettyjen hallitusherrain ja muiden henkilöiden toimesta.

— Tanganyikasta lähetettiin viime vuoden aikana $4,000,000 edestä timanteja eli $1,600,000 edestä enemmänmän kuin v. 1947.

Isä oli parempi

Massachusettsin valtion riistanti-
tija Franklin on varma siitä, että h
on tavannut maan vanhimman a
sanpyytäjän. Ollessaan Cape Cod
sa virkatehtävissään tapasi hän
vuotiaan miehen piilopaikassaan.
ten olette saaneet?" kysyi riistant
tija. "Huonosti, mutta isäni on s
nut hyvän saaliin", kuului vast
Vähän kauempana oli satavuotias
jonka reppu oli pullollaan sorsia.

Neuvostoliitossa rakennettu kolme miljoonaa taloa

Moskova. — Äskettäin julkaistu tilastoissa todetaan, että Neuvostossa on sitten sodan päättymisen rakennettu sodan tuhoamilla alu kaikkiaan yli kolme miljoonaa as rakennusta, joko ihan uusia tai delleen entiselleen korjattuina. Ve jän tasavallassa on rakennettu 1,0 000 uutta asuinrakennusta ja 74 Ukrainassa, jossa on myöskin korj 734,000 rakennusta entiseen sodan delliseen kuntoon.

Valko-Venäjän tasavallassa on kennettu 351,540 uutta kotia ja uutta rakennusta seuraelämää ja listustyötä varten. Näiden lisäksi rakennettu 34,000 erilaatuista talousrakennusta.

Suuren osan rakennustöistä suorittanseet kollektiivitalouksien gaadit, joita yksistään Venäjän t vallassa oli 20,000.

Tuhannet arkkitehdit, insinöörit rakennusteknikot mobilisoitiin pungeissa ja lähetettiin maaseud suunnittelemaan, ohjaamaan ja tamaan rakennustöiden suorittam

Kahvivero alenee ja kupari vapaaksi

Helsinki. — (S-S) — Valtioneuvo päätti joulukuun 30 pnä antaa töksen kahviveron alentamisesta kavan vuoden alusta nykyisestä markasta 630 markkaan kilolta. Ve kahvin hinta pysyy 1,800 markassa siinä määrässä mihin se syksyllä a nettiin.

Valtioneuvosto päätti vk. 30 kansanhuoltoministeriön esittel vapauttaa kuparin ja kupariseok sekä nikkelin jakelusäännöstelystä 1949 jälkeen. Nämä ovat olleet sä nöstelynalaisia v:sta 1941 lähtien.

CENTRAL TAXI
(Lindberg)
Puhelin 944
60 Spruce Ave., So. Porcupine, On

Matkustakaa

SUOMEEN

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN kautta

talvella tai varhain keväällä jolloin moottorilaivat "GRIPSHOLM" ja "STOCKHOLM" eivät ole liian täynnä ja tarjoavat valiohuoneita ja palveluksen. Te tulette nauttimaan merimatkasta parhaimpana osana retkestänne.

Minimihinnat Göteporiin

	Ensi luok.	Cabin luok.	Tur
Gripsholm	$285	$220	$1
Stockholm	$285	—	$1

Matkalippu Göteporista matkan päähän Suomeen ja takaisin Göteporiin voidaan maksaa täällä Canadan dollareissa ennen lähtöä Canadasta.

Seuraavat lähtövuorot New Yorkista suoraan Göteporiin, Ruotsiin:

GRIPSHOLM TAMMIK. 21	GRIPSHOLM MAALISK. 18
STOCKHOLM HELMIK. 3	STOCKHOLM MAALISK. 25
GRIPSHOLM HELMIK. 18	GRIPSHOLM HUHTIK. 15
STOCKHOLM MAALISK. 1	

Saadaksenne hyvän paikan laivassa tehkää pa katilauksenne hti. Halutessanne tarkempia tie kaikista matkaa koskevista asioista, kääntykää p kallisasiamiehemme puoleen.

SWEDISH AMERICAN LINE
600 Dorchester St. W. — Montreal 2, Q

Onnellista ja menestyksellistä
UUTTA VUOTTA
kaikille asiakkaillemme!

TIMMINS
Bottling Works
COCA COLA-juoman pullottajat
PUHELIN 1345
32-34 Algonquin Blvd. East Timmins, Ontario

Sotarikollisten omaisuuksia on vapautettu Japanissa

Tokio. — Japanin hallituksen ilmoitetaan vapauttaneen seitsemän suurimman sotarikollisen omaisuudet, mm. Hideki Tojon, joka hirtettiin hiljattain. Tojon omaisuus on laskettu olevan 300,000 jeniä.

Sotarikollisten omaisuudet takavarikoitiin v. 1945, jolloin heitä vastaan aloitettiin oikeudenkäynti.

Väsymystä estävä lääke keksitty Neuvostoliitossa

Moskova. — Venäläiset tiedemiehet ilmoittavat keksineensä lääkkeen väsymystä vastaan. Lääkettä sanotaan lemonnikiksi ja sitä saadaan Kaukoidästä löydetystä puusta.

Tämän lääkkeen keksimisen johti se, kun seudun, jossa puu kasvaa, asukkaat käyttivät puun lehtiä joko pureskellen niitä tai valmistaen niistä juomaa virkistymistä varten. Tähänastiset kokeilut ovat antaneet hyvin myönteisiä tuloksia.

24 kilpahevosta kuoli tallin palossa

Saratoga Springs, N. Y. — Paloviranomaiset ilmoittivat torstaina, että ainakin 24 kilpa-ajohevosta paloi Saratoga Racewayn hevostallin palossa samana päivänä.

Talli oli rakennettu hiljattain ja siellä pidettiin kilpahevosia talven aikana. Talli tuhoutui täydellisesti, mutta lähirakennukset saatiin suojelluksi tulelta.

Barnes Drug Co.
— 3 KAUPPAA —
Sault Ste. Marie Ontario
RCA Victor Radioita
Nyal-lääkkeitä
Täydellinen varasto lääkkeitä.
Postitilaukset täytetään huolellisesti.

TIMMINS, ONT.
SIMMS, HOOKER & PICKERING
vakuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia.

HUOM.! HUOM.!
WORKERS' CO-OP
RESTAURANT
of South Porcupine Limited
47 Crawford Street
SOUTH PORCUPINE, ONTARIO
● Suosittelee suomalaisille hyväksitunnettua ruokaansa ruokailuaikoina. Ravintola auki klo 9 illalla.
● Siistejä kalustettuja huoneita asunnoiksi. Kuluttajain koti. Pistäytykää sisälle.

Acheson ollut poliittisessa kuulustelussa

Washington. — Dean Acheson, jonka presidentti Truman on nimittänyt valtiosihteeriksi Marshallin tilalle, esiintyi torstaina senaatin ulkoasiain komitean edessä. Hän torjui jyrkästi sellaiset väitteet, että hän on kannattanut Venäjän "rauhoittamista" ja lupasi myöskin karkoittaa "punaiset" pois valtiodepartmentista.

Entinen apulaisvaltiosihteeri Berle lähetti senaatin komitealle sähkösanoman, missä sanottiin, ettei hän vastusta Achesonin nimitystä valtiosihteeriksi ja "ettei ole mitään aihetta otaksua sellaista".

Berle sanoi, että hänen ja Achesonin välillä oli v. 1944 syksyllä erimielisyyttä Venäjää kohtaan käytettävän politiikan suhteen. Berle ei luottanut siihen, että Venäjän "laajennus" voitaisiin pysäyttää myönnytyspolitiikalla, kun taas Acheson ja muut miehet hallituksessa siihen aikaan olivat toista mieltä siinä asiassa.

Acheson sanoi senaatin komitealle, että sellaiset syytökset, joilla leimataan hänet "rauhoittajaksi", ovat niin uskomattomia, ettei hän voi uskoa miten pahansuopaisuuskaan - voisi keksiä sellaisia. Hän sanoi olevansa luonnollisesti kiinnostunut epälojaalisten virkamiesten karkoittamiseen pois valtiodepartmentista, sekä sanoi uskovansa lujasti "horjumattomuuteen ja jatkuvaisuuteen" ulkopolitiikassa.

Jos Achesonin nimitys vahvistetaan, kuten useimmat senaattorit uskovat, tulee hän valtiosihteeriksi t.k. 20 pnä kenraali Marshallin tilalle.

Vehnäkonferenssi alkaa tk. 25 päivänä

Washington. — YK:n ravintotarvikealan viranomaiset sanovat käynnissä olevan ankaran valmistelun vehnän hintoja varten ennenkuin kansainvälinen vehnäsopimuskonferenssi alkaa tk. 25 pnä täällä.

Vehnäsopimus hyväksyttiin viime maaliskuussa ja sen allekirjoitti 3 vienti- ja 33 tuontimaata, mutta sopimusta ei ole vieläkään ratifioitu.

Sask. lainlaatijakunta kokoontuu helmikuussa

Regina. — Saskatchewanin pääministeri T. C. Douglas on ilmoittanut, että Saskatchewanin 11. lainlaatijakunta kokoontuu helmikuun 10 pnä.

CCF:n hallitus valittiin Saskatchewanissa ensi kerran v. 1944 vaaleissa ja toisen kerran viime kesäkuussa. Maakunnan lainlaatijakunnassa on nyt 31 CCF:n edustajaa, 25 liberaalia ja yksi liberaali-konservatiivi.

— Bertha on muinaisgermaanilaisissa taruissa valkoinen nainen, joka vartioi lapsia.

UUTUUS . . .
Kirjallisuuden harrastajille
Sirola-Opiston Oppilaskunnan Julkaisu 1948
Runsas kuvitus - 78 sivua
Hinta $1.00
Sisältäen oppilaskunnan ja opettajien kynäntuotteita opiston toiminnasta, pieniä kertomuksia, runoja ja pakinoita.
Hankkikaa itsellenne tämä ajankohtainen kirjanen.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
Box 69 Sudbury, Ont.

Niilo Wälläri:

"Vihreässä laaksossa" uskotaan elämään uudelleen

Oheisena julkaisemme Suomen Merimiesunionin puheenjohtajan Niilo Wällärin kirjoituksen kuuluisasta "Vihreästä Laaksosta", jossa hän osoittaa kuinka walesilaiset kivihiilenkaivajat asettavat yhtenäisyyden poliittisten kysymysten edelle. Canadalaisille kaivostyöläisille on varmaankin mielenkiintoista lukea kuinka heidän walesilaiset veljensä toimivat ja elävät.

Helluntain pyhät omistettiin levolle myös kansainvälisessä meriturvallisuuskonferenssissa Lontoossa. Olin päättänyt mennä pyhiksi Walesin kaivosalueelle — Rhondda Valley'in, jonka Llewellynin kirja "Vihreä oli laaksoni" on tehnyt kuolemattomaksi.

Kun hotellissani ilmoitin olevani jo helluntain edellisen lauantain ja pyhät pois ja palvelijan tiedustellessa sanoin meneväni tutustumaan Walesin kaivosalueelle, huomautti hän: "Ei Walesiin kannata mennä. Menkää Durhamiin. Siellä näette, miten kehnoissa oloissa kaivosmiehet vielä elävät. Walesilaiset voivat paljon paremmin." En kuitenkaan muuttanut suunnitelmaani, vaan varhain toukokuun 15 päivän aamuna sain suorittaa melkein tunnin kävelyn St. Pancras-asemalle klo 5.30 Cardiffin lähtevälle junalle. Bussit ja maanalaiset junat eivät kulkeneet niin varhain.

Rhondda Valley'in oli mentävä Cardiffin kautta. Cardiff oli kerran, vuoden 1915 alussa, ollut yksi suuri elämykseni. Sieltä alkoi uudelleen ensimmäisen maailmansodan keskeyttämä merimieselämäni. Koskaan ei ole unohtanut tämän silloin niin suuren hiilenvientisataman nokisia köyhälistö- ja merimieskortteleita, joissa mustat ja valkoiset, kiinalaiset ja arabialaiset elivät sulassa sovussa monien muiden rotujen ja melkein kaikkien mahdollisten kansallisuuksien kanssa. Cardiff oli eräänlainen baabel. Olin aina halunnut päästä näkemään sitä vielä kerran. Ja nyt tämä toive toteutui. Mieleni valtasi samanlainen haikea odotus kuin ennen vihreänä nuorukaisena, kun edessäni oli uusi matka ja uudet oudot elämykset.

Olisikohan Cardiff ollenkaan entisensä?

Cardiffin rautatieasemalta lähdin suoraan satamakortteliin. Jätin hotellin etsimisen myöhäisemmäksi. Satama oli kuollut entiseen verraten. Vain muutamia laivoja. Englanti ei enää vienyt hiiltä ulkomaille kuten aikoinaan. Ja Cardiff on ennen kaikkea hiilisatama. Sota oli jättänyt jälkiään sinnekin. Mutta ihmisrotujen kokoelmat olivat jälellä — tosin vähäisempänä kuin vv. 1915—16. Bute Streetin poikkikadulla leikkivät yhä neekerien hindujen, arabialaisten, kiinalaisten ja valkoisten lapset kuin suuri sisarusparvi keskenään. Veri ei ollut vettä sakeampaa. Siellä oli ihmisiä. Tässä suhteessa Cardiff oli yhtä miellyttävä kuin yli 30 vuotta sitten.

Kaivostyöläisten liiton Walesin piirin pääsihteeri Wm. M. Arthur oli jo ennen Cardiffin saapumistani sopinut John Davisin kanssa Tonypandyssa (Rhondda-laaksossa), että Davis olisi oppaanani siellä. Ennen bussimatkaani hän kuitenkin halusi kuulla oloista Suomessa ja kertoa Walesin kaivosmiesten erikoisesta ammattiyhdistystoiminnasta. Häneltä sain myös erilaista aineistoa nimenomaan Walesin kaivosmiehistä. Mm. sain juuri viikkoa aikaisemmin pidetyn Walesin piirin kaivosmiesten kongressille jätetyn toimintakertomuksen ja piirijärjestön presidentin Alf Davisin pitämän puheen järjestön 50-vuotispäivän johdosta.

Bristolinlahden ranta kohoaa melko jyrkästi Cardiffista sisämaahan mentäessä.

Kaksikerroksiset bussit nousevat vaivattta ylös vuorten rinteitä, jotka ympäröivät Rhondda Valley'ä. Saa kuitenkin ajaa suunnilleen tunnin ennenkuin tullaan ensimmäisille hiilikaivoksille. En ollut koskaan ennen käynyt englantilaisessa kaivoskylässä. Amerikassa olin aikoinani työskennellyt sekä rauta- että kuparikaivoskylissä ja Hannan kivihiilikylässä Wyomingissa. Englannin kaivoskyliä tunsin vain filmistä. Odotin missä määrässä ne vastasivat todellisuutta. Amerikassa olin tottunut kaivosmiehiin, jotka olivat ylpeitä ammatistaan, käsittivät yhteiskunnallisen merkityksensä ja olivat kuin veljet keskenään. Tiesin Rhondda-laakson kaivosalueiden pula-aikoina melkein autioituneen ja kun puute ahdisteli asukkaita, olivat isät kuulemma varoittaneet poikiaan: Älä ryhdy kaivosmieheksi. Tällaiset varoitukset eivät ilmaisseet kaivosmiehen ammatin halveksimista. Vanhemmat tahtoivat lapsilleen turvatumman elämän. Kaivosteollisuus tuntui tuomitulta. Mutta vanhat itse eivät tahtoneet lähteä vuorilta ja kylistä, joissa olivat syntyneet ja joissa miehet sukupolvesta toiseen olivat "mainareita", kaivosmiehiä. Filmin perusteella olisi voinut kuvitella, että kaivoskylät olivat synkkiä, ilottomia ja asunnot nokisia. Ensimmäiset hiilikaivokset olivat Pontypridd'issa, puolimatkassa Tonypandy'in. Siellä sain kokea ensimmäisen yllätyksen. Pitkät rivit vaaleainäisiä, punakattoisia pikkutaloja kuin omakodit Suomessa. Ihmiset kaduilla olivat iloisia. Bussin noustessa vuorten rinteitä ja taas laskiessa alemmas laaksoon saattoi nähdä sekä suljettuja että toimivia kaivoksia. Jotkut asuinryhmät olivat synkkiä, pitkiä ja kaksikerroksisia rivitaloja, kuten filmissä "Vihreä oli laaksoni". Mutta uusien ja hauskojen pientalojen ryhmät kertoivat uudesta elämästä, joka oli alkanut versoa "vihreässä laaksossa".

Bussin saavuttua Tonypandy'in en osannutkaan jäädä siltä pois Pont Rhondaassa, kuten olisi pitänyt. Ajoin ohi. Mutta löysin kävellenkin Jack Davisin asunnon Tyntillä Road 150. Kävely oli hyödyksi. Tutustuin paremmin tähän yhden kadun kaupunkiin. John Davis vaimoineen otti minut vastaan veljellisesti. Hän oli 66-vuotias. Davisit ovat olleet monessa polvessa hiilikaivosmiehiä. Jack Davis aloitti kaivostyön 12-vuotiaana. 42 vuotta oli hän työskennellyt kaivoksissa hiilenlouhijana. 12 vuotta sitten hänestä tuli alueen vakinaisesti palkattu luottamusmies, mutta oli äskettäin joutunut eläkkeelle. Hän tunsi ammatin ja tiesi kaivosmiehenä kertoa kehityksestä oman kokemuksen perusteella. Aloittaessaan kaivostyön yli 50 vuotta sitten alkoi työpäivä klo 5.30 ja päättyi klo 7. Palkka oli alussa ollut 18 shillingiä kahdessa viikossa. Hiilenlouhijat saivat 4½ shillingiä päivässä. Davisin isä oli olut väkivahva mies ja hyvä kaivostyöläinen. Hän ansaitsikin kokonaista 3 puntaa viikossa. Niihin aikoihin vallitsi yleisesti liukuvan asteikon — "sliding scale" — palkkajärjestelmä. Tämä tarkoitti sitä, että palkkaa maksettiin tuotannon mukaan. Kun hiilisuoni Walesissa on 4—6 jalkaa ja senkin jakaa joskus kivisuoni, jäi tulos usein heikoksi. Tämän vuoksi päättivätkin Walesin kaivostyöläiset vaatia liukuvan asteikon poistamista ja minimipalkkaa. Mutta sittenkin ansaitsivat kaivostyöläiset vuosisadan vaihteessa suhteellisen hyvin. Davis mainitsi veljensä työskennelleen rautatiellä ja saaneen vain 18 shillingiä viikossa.

Davis kertoi ankarasta taistelusta, jota Etelä-Walesin kaivosmiehet kävivät 8 tunnin työpäivän ja minimipalkan puolesta.

Taistelu oli kiihtynyt siinä määrin, että paikalle komennettiin sotaväkeä. Mutta siitä vähän edempänä.

Istuin Davisin kodin oleskeluhuoneessa. Huoneisto käsitti sen lisäksi tietenkin keittiön ja kamarin sekä toisessa kerroksessa 3 makuuhuonetta. Englantilainen asuntotyyppi on yleensä samanlainen — alakerrassa oleskeluhuone, kamari ja keittiö sekä kaksikerroksisen talon yläkerrassa makuuhuoneita 2 tai 3. Tonypandy ei tehnyt poikkeusta tässäkään suhteessa. Jokaiseen huoneistoon kuuluu sitäpaitsi takapiha- ja Tonypandyssa oli monilla takapihallaan hieman kasvitarhaa ja kanoja tai muutama lammas, jotka saivat ruokansa vuoren rinteiltä. Davisin hobby oli kananhoito. Hänellä oli montaa eri rotua ja koko Walesin paras tappelukukko, joka oli hankkinut hoitajalleen pokaaleitakin. "Tämä on ikivanha urheilu, joka nyt on kielletty lailla, mutta vanha walesilainen kaivosmies saattaa joskus piiloutua lain taakse". kirjoitti Davis omistuskirjoituksena antamaansa valokuvaan, jossa hän on kuuluisan kukkonsa kanssa. Walesin kaivosmiehet kunnioittavat traditoitaan. Katseltuamme Davisin kanatarhaa, saatiin istua tespöydän ääreen ja herttaisen rouva Davisin huolehtiessa tarjoilusta.

Kyselin asunto-oloista yleensä. Isäntäväki selitti, että 30 pros. kaivosmiehistä Tonypandyssa omistaa talo-osuutensa. Se on maksettu vähitellen.

Kustannukset asunnosta ovat 5 shillingiä viikossa. Vuokralaiset saavat maksaa vähän enemmän. Lämmitysaineena on hiili ja se maksaa kaivosmiehille 8 shillingiä tonni, ollen siis tuntuvasti halvempaa kuin tuotantokustannukset. Kaivostyöläisten asuntokustannukset olivat siis hyvin alhaiset. Kun kaivostyöläisten keskimäärätnen ansio koko maassa oli 7 puntaa 12 sh., oli se Walesissa keskimäärin 9 puntaa.

Oli helluntailauantai. Klo 4 aikaan tuli kaivoksesta kotiin perheen nuorin poika. Lauantaisin työskentelevät kaivoksissa vain ne, jotka vapaaehtoisesti tahtovat. Sellaisesta työpäivästä saa 100 pros. korotuksen. Hiilituotannon korottaminen on englantilaisille eräänlainen iskutehtävä ja siksi hyvin monet tekevät työtä vapaalauantaisin. Nuori Davis istuutui pöytään ja äiti antoi hänen eteensä suuren lautasellisen vahvaa keittoa. Lihaa on Englannissa vähän. Keitossa sitä ei näyttänyt olleen ollenkaan. Nuori mies ei käyttänyt leipää. Pani vain poskiinsa pari lautasellista keittoa, joi kiireesti teetä ja sitten sanoi menevänsä johonkin nuorison tilaisuuteen. Itsekseni ihmettelin ravinnon yksinkertaisuutta. Mitään taloudellista pakkoa siihen ei ollut. Mutta tottumus näyttää olevan toinen luonto Englannissakin. Kaivoskylissä on eletty ankaria aikoja ennen yksityisyritteliäisyyden ja työttömyyden kausina. Silloin on täytynyt kiristää vyötä. Kun on totuttu eletään yksinkertaisesti nytkin vaikka ei ole pakko. Tottumukset näyttivät olleen erittäin lujassa juuri Walesissa.

Walestin kaivosmiehillä on "suljettu työpaja" (closed shop). Kukaan kaivosmiesliittoon kuulumaton ei saa olla työssä.

Järjestölleen maksavat walesilaiset kaivosmiehet 6 penceä viikossa, Englannissa 12 penceä. "Olemme taistelumiehiä ja tarvitsemme vain taistelurahastoa. Englannissa maksaa liitto jäsenilleen myös erilaisia avustuksia, kuten sairaus- ja hautausavustusta. Me olemme radikaalisempia täällä Walesissa", selitti vanha Davis ja poika vahvisti sanotun. Walesilaiset eivät piä itseään englantilaisina.

Lähden Davisin kanssa kaivosmiesten talolle (Mineworkers Institution). Kävellessämme pitkää Tyntilla Roadia pitkin, jota reunustivat katkeamattomat rivitalot, sain kuulla, että v. 1908 saakka olivat työt käyneet melko hyvin. Mutta silloin alkoi pula. Sota antoi uutta virikettä teollisuudelle, mutta taas vv. 1925—26 suljettiin kaivokset. Mutta vielä ankarampi oli ollut pula vv. 1931—35, jolloin 48,000 Rhondda Valley'in kaivostyöläisestä vain 13,000 oli työssä. Enemmistö eli työttömyysavustuksella ja kun se lakkasi, köyhäinavun turvin. Silloin ei "laakso viheriöinyt". Suuri osa nuorista lähti muualle. Davis selitti, että nyt, kun kaivokset ovat kansallistetut, ollaan siihen tyytyväisiä. Työtä tehdään nyt 5 päivässä. Mutta kaivostyöläiset ovat tyytymättömiä kansallistettujen kaivosten hallintoon, jossa on liian paljon sotilashenkilöitä. Heihin työväki ei luota.

Ylitettyämme joen yli rakennetun sillan, noustiin toisella puolen olevalle mäelle, jossa oli kaivosmiesten talo. Se oli kivestä ja käsitti suuren biljardisalin, erinomaisen kirjaston ja lukusalin, joka olikin talon suurin kokoushuoneen, jossa oli tilaa n. 150 henkilölle ja musiikkisalin, jossa orkesteri parhaillaan harjoitteli. Kaivosmiehillä oli myös oma kuoronsa. Englannin hiilikaivosmiehet ovat kuuluisia musikaalisuudestaan. Talolla tavattiin kolme sen johtokuntaan kuuluvaa veteraania ja heti lähdettiin etsimään johtokunnan puheenjohtaja Jack Hughes'ta, joka oli yli 70-vuotias ja lausui erittäin sydämellisesti tervetulleeksi kaukaisen ja odottamattoman vieraan. Jack Hughes tahtoi välttämättä esittää koko talon ja varsinkin kirjaston, joka oli hänen ylpeytensä.

Talon olivat kaivosmiehet alkanaan rakentaneet järjestötoimintakeskukseksi. Eräs kaivoksen omistaja oli antanut taloudellista tukea ja saanut itselleen patsaan.

Tältä maeltä oli hyvä näköala kauas laaksoon, jossa kaivostorneja kohosi siellä täällä. Valtavat mustat kuonavuoret todistivat kaivosteollisuuden vanhuutta. Kelvoton aines nostettiin näet ylös maan alta kuten hiilikin. Kaivosmiesten talon pihalta avautui näköala myös pääkadulle. Davis ja Hughes täydensivät toistensa selityksiä, kun kuvasivat v. 1911 ankaraa lakkotaistelua liukuvaa asteikkoa vastaan ja minimipalkan puolesta. Taistelu käytiin koko Walesin. Mutta täällä se ratkaistiin, selittivät miehet. Tuessa hyökkäsivät sotilaat lakkolaisten kimppuun. Ja tuolta ikkunasta ampuivat kaivosmiehet sotilailta. Ukot elivät nuoruuden kokemuksensa uudelleen ja olivat ylpeitä siitä, että v. 1911 tehtiin loppu liukuvasta asteikosta ja saavutettiin minimipalkka: 5 shillingin päivää kohden taattiin ja lisäksi saatiin määräprosentti hiilen hinnasta. Tämä turvasi kaivosmiehiä. Ennen v. 1911 ei ollut mitään takuuta ansiosta. Veteraanit selvittivät, että taistelu minimipalkasta sai alkunsa Rhondda-laaksosta. He olivat jo (1909) laatineet lentolehtisen "The Miners Next Step", jota 20,000 kappaleen painoksena levitettiin yli maan. Jack Hughes oli ollut pääpuhujana asian puolesta. Jo 18-vuotiaana oli hän ensimmäisen kerran osallistunut TUC:n (ammattijärjestön) kongressiin ja myöhemmin moneen kertaan.

Teellä Hughesin kotona sain kuulla paljon kaivosmiesten ja teollisuuden asioista. Ennen kansallistamista oli laaksossa 46 kaivosta, joista monet kannattamattomia. Nyt oli kaivosten luku rajoitettu 26. Mutta siitä huolimatta on työssä olevien luku lisääntynyt 1,000. Kysyin miten kaivosmiehet suhtautuivat pakollisiin muuttoihin sellaisessa kaivoskylästä, jossa kaivoksia suljetaan, toisiin kyliin. Miehet selittivät tästä johtuvan toisinaan murhenäytelmiäkin, kun vanhat miehet tietävät joutuvansa pelistä pois ja vain nuoremmat siirretään muualle tuotoisiin kaivoksiin. 3 kuukautta aikaisemmin oli läheisessä Ystran kaivoskylässä suljettu kannattamaton kaivos ja sen 300 miestä oli tarkoitus siirtää muualle. Mutta 20 vanhalle miehelle oli varattu työtä. Mitä tehdä? Vanhat päättivät tehä lakon, jäädä alas kaivoksen ja pysyä siellä niin kauan, että sulkemispäätös perutetaan. Kaivosmiesten keskinäistä solidarisuutta kuvaa se, että 200 muuta kaivosmiestä, jotka muualla olisivat saaneet paremmat työ- ja ansiomahdollisuudet, yhtyivät vanhojen kanssa lakkoon. Eivät vanhatkaan miehet olisi jääneet ilman toimeentuloa, sillä he olisivat päässeet eläkkeelle. Mutta kaivosmies ei kernaasti syö armoleipää, vaan tahtoo tehdä työtä ja elää palkallaan. Ja kotikylästään he eivät kernaasti lähde. Nyt ymmärsin Birminghamin läheltä olevassa Walesswoodin kaivoksessa parhaillaan jo 12 päivää kestänyttä lakkoa. Sieltä kieltäytyivät kaivosmiehet tulemasta maan pinnalle ja omaiset toimittivat heille ruokaa ja vaatteita maan alle. Sunnuntaina menі kaivokseen pappikin pitämään jumalanpalvelusta.

Vappuna olin osallistunut Lontoossa Harringayn suuressa arenassa kaivosmiesten koko maan käsittävään musiikkijuhlaan.

Siellä esiintyi yli 700 kuorolaulajaa kaikilta hiilikentiltä, yli 200 kansantanssijaa kirjavissa puvuissa, monia torvisoittokuntia ja säkkipilliorkestereita. Ohjelma käsitti suureksi osaksi klassillista musiikkia, vähäsen kansanmusiikkia eikä yhtään varsinaista työväen musiikkikappaletta. Kun nyt olin itse kaivosmiesten parissa, kysyin miksi he eivät esitä työväen omaa musiikkia ja työväenlauluja. Hämmästykseni oli suuri, kun vanhat veteraanit selittivät, etteivät he tunne muita työväenlauluja kuin "Internationalen" ja "Punalipun". Laulustaan kuuluisat kaivosmiehet kaiuttavat pääasiassa uskonnollisia hymnejä. Kun kuulin Davisin olevan kommunistin ja Hughesin työväenpuolueen vasemmistoon lukeutuvan sosialistin ja kaikki muutkin olivat radikaalisia, kysyin miten virret sopivat heidän ideologiaansa. Sain hämmästyä uudelleen, kun he yhtäkantaan selittivät, että heidän hymninsä ovat taistelulauluja, vaikka ovatkin uskonnollisia. Uskonnolla on luja jalansija kaivosalueilla. Mutta kun Englannissa ei ole valtiokirkkoa, vaan jokainen kustantamaan kirkkonsa ja pappinsa, seuraa siitä, että papit seuraavat kansaa.

Kommunisti Davis selitti, että heidän pappinsa saarnaavat Vuorisaarnan pohjalla mammonaa vastaan. Kun he järjestävät mielenosituksia, on heidän pappinsa mukana ja usein kantaa heidän punaista lippuaan. Rhondda Valleyn papit ovat aina ensimmäisinä kaikissa kaivosmiesten mielenosoituksissa ja vappujuhlissa he eslintyvät puhujina. Davis selitti, että elleivät papit olisi työväen mukana, eivät he myöskään saisi palkkaansa kaivosmiehiltä. Useimmissa tapauksissa kaivoskylien papit ovat kaivosmiesten omia poikia, jotka elävät kaivosmiesten tavalla ja taistelevat heidän rinnallaan. Nyt ymmärsin paljon paremmin englantilaista työläistä.

Tonypandyn kaivosmiehet pyysivät toimittamaan terveisensä Suomen työväelle. Sekä Davis että Hughes tunsivat huomattavassa määrässä Suomea ja olojamme.

He halusivat tietää enemmän. Valitettavasti meillä ei ole mitään englanninkielisiä työväenjulkaisuja eikä esittelyvihkosiakaan. Mutta lupauksen mukaisesti olen lähettänyt heille Merimies-Unionin kuukausijulkaisua, jonka lyhyestä englanninkielisestä osastosta he saavat väläyksiä oloistamme.

Rhondda-laakson vierailu opetti ymmärtämään monia kaivosmiesten kysymyksiä ja antoi vakuutuksen siitä, että kaivosmiehet pitävät lujasti kiinni teollisuutensa kansallistamisesta. Kaivosmiehet eivät enää kehoita poikiaan lähtemään turvallisemmille työmaille. He katsovat alansa kaikkein varmimmaksi. Ja he ovat yhtä ylpeitä kaivosmiehen ammatista kuin konsanaan heidän amerikkalaiset ammattitoverinsa.

Vaikka kaivostyöläisten työehdot ovatkin nyt parhaat koko Englannissa, niin vanha huono maine vaikuttaa yhä eikä kaivoksiin ole tahdottu saada riittävästi työvoimaa. Sen vuoksi kaikkialla Englannissa tehdään propagandaa kaivostyön puolesta. Kaupungeissa on seinillä ja kaikissa mahdollisissa paikoissa suuria julisteita. Yhdessä on suuri kaivosmiehen kuva ja teksti: "Tämä on Englannin työala numero 1. Se on eteenpäin pyrkivän nuorukaisen ala. Liity kaivosmiehiin."

Ja hiljalleen lisääntyy kaivosmiesten luku. Tuotanto nousee jatkuvasti ja suureksi osaksi sen turvin täyttää Englanti ne aukot, joita siirtomaatulojen menettäminen on aiheuttanut. Kaivokset eivät enää ole yksityisten omistajain rikkauden lähde. Ne hyödyttävät koko kansakuntaa.

Tom Longboat kuollut

Hamilton, Ont. — Kuuluisa intiaanijuoksija Tom Longboat, joka voitti Bostonin maratonin vuonna 1907 ja ryhtyi pian sen jälkeen ammattilaisurheilijaksi, kuoli kotonaan Ohswekenin intiaanialueella 62 vuoden ikäisenä. Hän oli ollut sairaaloinen pitemmän aikaa. Vainaja oli Canadan edustajana v. 1908 olympialaiskisoissa mutta sai auringonpiston, oltuaan pitkän matkan johdossa maratonikilpailussa.

— V. 1945 huhtikuun 12 pnä kuoli presidentti Roosevelt.

Liittohallitus on intiaanin vihollinen sanoo päällikkö

Quebec. — Bernard Commanda, Ojibway intiaanien päällikkö Sturgeon Fallsista, Ont. ja "Pohjois-Amerikan intiaanikansan hallituksen" johtaja, sanoi täällä rikosoikeuden istunnossa torstaina, että liittohallitus on Canadan intiaanien vihollinen No. 1.

Commanda oli kruunun todistaja Jules Sioui-nimistä intiaania vastaan nostetun syytejutun käsittelyssä. Sioui on Commandan johtaman järjestön sihteeri-rahastonhoitaja. Hänen kerrottiin sanoneen, että intiaanikansan on saatava oma hallitus voidakseen valvoa etujaan.

Sioui on Huron-intiaani Lottervillista, Quebecin läheltä. Hän ajaa itse asiaansa oikeudessa ilman lakimiestä. Hän sanoi, ettei hän tunnusta tällaisen rikosoikeuden tuomiovaltaa, eikä hän esitä mitään todistajia puolestaan, mutta hän puhuu kuitenkin lautakunnalle.

Toimittaessaan ristikuulustelua Sioui yritti kysellä Commandalta "valkoisten miesten hallituksen hyökkäyksestä intiaaneja vastaan". Mutta tuomari määräsi, että ristikuulustelu on pidettävä kruunun esittämien todisteiden puitteissa.

Kolme lentäjää kuoli lentorikossa

Frankfurt. — Amerikkalainen Berlinistä palaava lentokone teki lentorikon Frankfurtin lähellä keskiviikkona, jolloin kolme koneen henkilökuntaan kuuluvaa miestä sai surmansa.

Israelin ja Egyptin aseleponeuvottelut

(Jatkoa 1. sivulta)

kein asia se, että saadaan tietoja YK:n välitysmieheltä Br Bunchelta. Bunche järjestää nyt aseleponeuvotteluja Israelin ja Egyptin edustajien välille Rhodeksen saarella. Hän lähetti Lake Successiin kaapelitiedon, että kaikki Israelin joukot ovat poistuneet Egyptin alueelta.

Lake Success, N. Y. — YK:n turvallisuusneuvoston presidentti kenraali McNaughton on päättänyt, ettei hän esitä Britannian ja Israelin riitakysymystä turvallisuusneuvostolle jos ei toinen asianpuolista tai jokin toinen maa pyydä kutsumaan koolle turvallisuusneuvoston kokousta.

Tel Aviv. — Eräs niistä neljästä brittiläisestä lentäjästä, jotka ammuttiin alas viime viikon perjantaina Palestinan ja Egyptin rajaseudulla, sanoi täällä lehtimiehille keskiviikkona, että hänen koneensa oli Israelin alueen päällä silloin, kun se ammuttiin alas.

Mainittu lentäjä, Frank Harvey Close, Lontoosta, on juutalaisessa sotilassairaalassa Tel Avivin lähellä. Hän kuului Britannian ilmavoimien tiedustelulentoryhmään, joka on keskitetty Suezin kanavan alueelle, ja hän sai vammoja hypätessään laskuvarjolla alas koneestaan, joka syttyi palamaan.

Close sanoi tietäneensä, että brittiläinen lentoryhmä meni Palestinan rajan yli, sillä hän tuntee hyvin maamerkit sillä alueella. Hän ei voinut sanoa siitä tiesikö myöskin lentoryhmän komentaja sen, että oli lennetty Israelin alueelle.

"Meille annettiin sellaisia tietoja että Israelin joukot ovat menneet Egyptiin ja meidät määrättiin valokuvaamaan juutalaisten etulinjan asemat . . . Me saavuimme rintamalle näkemättä mitään joukkoja, jolloin me menimme rajan yli. Minä tunnen sen alueen. Minä en tiedä siitä, oliko lentoryhmän johtaja saanut määräyksen mennä rajan yli", sanoi Close.

Hän selosti edelleen, ettei lentoryhmä kohdannut mitään ilmatorjuntatulta eikä vihollismoisia lentokoneita ennenkuin se meni rajan yli. Hän sanoi saaneensa sellaisen määräyksen, että on vältettävä taistelua jos joudutaan yhteenottoon lentokoneiden kanssa.

Norja lähettää alumiinia Neuvostoliittoon

Oslo. — Moskovassa tällä viikolla allekirjoitetun kauppasopimuksen mukaan lähettää Norja Neuvostoliittoon 3,000 tonnia alumiinia ja 25,000 tonnia pyriittiä.

Neuvostoliitto lähettää Norjaan 175,000 tonnia viljaa.

FINNISH BAKERY
VEIKKO KETOLA
Puhelin 6-6649
382 Antwerp St. Sudbury

Tri. Albert R. Kaukinen
Suomalainen Hammaslääkäri
Huone 110 — Mackey rakennus
Elm ja Durham kat. kulm.
Puhelin 7-7798 Sudbury

Sudbury Footwear
Vanhin suomalainen jalkinelliike Sudburyssa.
E. LATVALA
21 Larch King Edward rakn.

SUDBURY CAB
Puhelin 4-4311 tai 8-8877
98 Elm St. West Sudbury, Ont.
Vapauden vieressä.
Nopea ja rehellinen palvelus.

Hääkukkavihkoja
— KUKKAKIMPPUJA —
PUHELIN 5-5341
MANHATTAN FLORIST
8 Cedar Street Sudbury, Ont.

Pyydystäjät huom!
● Tuokaa pyydystämänne nahat ainoalle mistä niistä eniten maksetaan.
Ostamme kaikenlaisia turkiseläimien nahkoja
VALENSKY & CO.
Nahkojen ja turkisten välittäjät
68½ ELM ST. E. SUDBURY

IDEAL
BARBER SHOP
98 ELM ST. W. SUDBURY
Vapauden Vieressä

ENSILUOKAN RAATALI
ED'S CUSTOM TAILORS
Ed. Heikkinen, omistaja
36 Elm St. Sudbury, Ont.
(Niemen valokuvaamon vieressä)
35 vuoden kokemus Amerikan ensiluokan räätälliliikkeissä.
★ Parhaita englantilaisia kankaita . . . kaiken värisiä.
Käykää katsomassa.

WISHING WELL
JUOMIA
Hyvä yksin tai seurassa
Tho
SUPERIOR BEVERAGE Co.
PUHELIN 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

UNION CAB
4-4277
Sudburyn Suurin ja Suosituin Taxiliike
Omist. Bill Toleck ja Earl Mellür

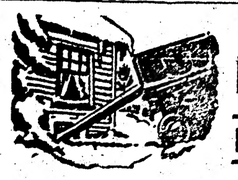
LAATU
POLTTOAINEITA
PUHELIN 6-6433
EMPIRE COAL & LUMBER CO., LIMITED
1 FROOD ROAD SUDBURY, ONT.

NASH, AUSTIN JA WILLYS AUTOJA — JEEPS
REO JA WILLYS TROKEJA
LEADER TRAKTOREITA
JACK'S AUTO SERVICE
435 Lorne St. Sudbury

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään miltei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301, Sudbury.

Heiniä myytävänä

Ajetaan kotiin. Hinta riippuen matkasta. Hinnat alkaen $23.60 ylöspäin. Tiedustelkaa puhelin 71 tai kirjeellisesti osoitteella:

Chelmsford General Trading Store

9 Main St. Chelmsford, Ont.

Kananpoikia

Isot ristisiitetyt kananpoikaset kasvavat nopeasti ja neljän viikon vanhoina saavat täydet höyhenet.

BARRED ROCK × N. HAMP
LIGHT SUSSEX × N. HAMP

Poikaset mitkä on haudottu helmikuussa alkavat munimaan alkaisin ensi syksynä, jolloin munien hinnat ovat korkeat.

TYNE CHICK FARMS
95 Coniston Road
Sudbury Ontario

Jousien ja korjausta autojen
Sudburyn suurin ja vanhin jousien korjaamo
WOROBECK Garage & Spring Service
118 Regent St. S. Puh. 8-8492

A. FOURNIER
Perustettu 1898
VAKUUTUKSIA
11 Elm St. East Sudbury, Ont.
Puhelin kotiin 3-0654
Suomalainen asiamies
J. S. JOUDOUIN
PUHELIN 7-7546

DR. L. HOOEY
LÄÄKÄRI JA KIRURGI
Puh. 7-7355 Kotiin 6-5729
122 Elm St. E. Sudbury

SUDBURY CLINIC
DR. S. S. POLACK
DR. D. W. STEWART
DR. R. M. THOMSON
DR. I. W. DAVIDSON
DR. J. E. MARSHALL
Lääkärit ja kirurgit
Hammaslääkäri
DR. L. M. HOBBS
120 Elm St. E., puh. 5-5665, Sudbury

DR. R. L. DesROSIERS
HAMMASLÄÄKÄRI
67 Elm St. East Sudbury, Ont.
Suomalainen tyttö palveluksessa
Puhelin 8-8573 Kotipuhelin 8-8529
Regent teatterin vieressä

SÄHKÖLANGOITUSTARPEITA ja sähkölaitteita

★ Jos langoitatte taloanne tielustelkaa meiltä tarvittavista tarpeista.

★ Meillä on varastossa sisä- ja ulkolangoitustarpeita, katkaisijoita, varmuuslaitelaatikoita, hellakaapelia, sähkölaitteita, pumppuja y.m.

CITY ELECTRIC SERVICES
353 Mabel Ave. Puh. 8-8609 Sudbury

VIETTÄKÄÄ VAPAA AIKANNE . . .
NICKEL CITY SHOOTING GALLERY
AMPUMARADALLA
174 Elgin St. S. Prospect Hotellin vieressä
Lyhyen ja pitkän kiväärin ampumaradat
LIIKKUVA RATA TULOSSA
PARANTAKAA TAITOANNE JA VOITTAKAA RAHAA
● *Kilpailu joka viikko* — ● *Nykyaikaiset välineet*
TÄMÄN VIIKON "JACK POT" $80.00

RITARI INSURANCE AGENCY
VAKUUTUKSIA JA KIINTEIMISTÖLAINOJA
49 CEDAR ST. SUDBURY PUHELIN 5-5685

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alertsin vuosikokousta alustava kokous huomenna (sunnuntaina) Työn Puistossa klo 2 ip.

Työn Puiston sauna on edelleenkin avoinna entisiin aikoihin lauantaisin ja sunnuntaisin.

Liittojuhlan finanssikomitea (Mrs. Poutanen, mrs. Penttilä, Hellen Kallio, M. Lundgren, A. Mänty, B. Sundholm, U. Mäkelä ja K. Mäki) kokoontuu ensi keskiviikkona klo 7 ip. Finnish-haalilla.

Järjestysmiehet — Vic Hurnastin vuoro on työssä tänään ja John Salmisen vuoro sunnuntaina. Saapukaa ajoissa sunnuntaina sillä lippujen myynti alkaa varhain.

Kuoron miesten harjoitukset maanantaina klo 7.30 illalla haalilla.

Naiskerho kokoontuu haalilla maanantai-iltana klo 7.30.

"Charleyn täti" esitetään huomenna

Tämä on viimeinen "hoksautus" siitä, että "Charleyn tädin" ensiesitys on Finnish-haalilla huomenna, alkaen klo 7.30 illalla. Numeroituja ravintolalippuja on myytävänä entisissä paikoissa tavallisilla hinnoilla.

Elleivät kaikki pääse ensiesitykseen, niin ei siitä tarvitse olla epätoivoinen, sillä "Charleyn täti" esitetään toistintana seuraavana sunnuntaina eli tk. 23 p:nä.

Pidetään siis mielessä ja täytetään sali molemmilla kerroilla.

Tanssit tänään

Tänä iltana tanssitaan Finnish-haalilla jälleen Guy Frattinin 12-miehisen orkesterin tahdissa. Miss Phyllis Clarke laulaa. Kaikki ovat tervetulleet!

Sairaala karanteeniin

Chapleaun Lady Minto-sairaala on julistettu karanteenin alaiseksi sen johdosta, että siellä on kaksi potilasta kuollut kurkkumätään. Sairaalassa on noin 40 potilasta ja sen henkilökunta käsittää 20 henkeä.

Näytelmäkilpailu suomalaisten keskuudessa

Torstai-iltana Finnish-haalilla pidetyssä CSJ:n täkäläisen osaston näytelmäseuran vuosikokouksessa hyväksyttiin ehdotus, että kaupunkilaisten, troutlakelaisten ja kittilänmäkeläisten kesken pidettäisiin yksinäytöksisten näytelmien esityskilpailu tulevan huhtikuun aikana. Asian edistämään valittiin kolme kapteenia, J. W. Saari Trout Lakelta, Arvo Kaikkonen Kittilänmäeltä ja Irja Kivinen kaupunkilaisista.

Seuran sihteeri Rauha Mäki sanoi esittäessään kuluneen vuoden toimintakertomuksen, että seuran toimesta oli vuoden aikana esitetty kolme kokoillan näytelmää ja kaksi pienempää näytelmää kaikkiaan yhdeksän kertaa ja järjestetty yksi ohjelmailtama. Sen lisäksi käytiin Torontossa esittämässä "Kalle Aaltosen morsian".

Seuran johtokuntaan valittiin Rauha Mäki, E. Suksi, Martta Mäki, Helen Grenon ja Arvo Kaikkonen sekä varajäseniksi Aino Pirskanen ja Aarne Koivu. Johtokunta valitsee seuran virkailijat keskuudestaan ensimmäisessä kokouksessaan.

Kokouksessa tehtiin myöskin suunnitelmia tulevien näytelmäesitysten suhteen. Niistä ei voida tällä erää ilmoittaa kuitenkaan mitään muuta kuin se, että Paavo Kivinen on luvannut ohjata "Laulu vaaleanpunaisesta silkkipaidasta"-nimisen operetin, joka esitetään tulevan kevään aikana. Lukuisia muitakin näytelmiä on parhaillaan harkittavana sanoi mrs. Mäki, mutta niistä ilmoitetaan vasta sitten kun on saatu varmuus niiden ohjaajista.

Osaston vuosikokous pidetään t.k. 30 pnä

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunta on pyytänyt ilmoittamaan, että osaston vuosikokous pidetään sunnuntaina t.k. 30 pnä klo 7.30 ip. ja että kaikkien alajaostojen ja komiteoiden on valmistettava toiminta- ja tilikertomuksensa tässä kokouksessa esitettäväksi. Niiden pitää olla kirjalliset, että ne voidaan liittää osaston arkistoon.

Jäseniä kehoitetaan pitämään kokous mielessään ja muodostamaan vuosikokouksesta osaston onnistuneimman kokouksen.

Kaupungin kirjasto tarjoaa palveluksiaan kaikille

Jokainen Sudburyn asukas saattaa liittyä kaupungin lainakirjaston jäseneksi sillä viiden sentin jäsenkortti oikeuttaa kirjojen lainaamiseen kolmen vuoden ajaksi, todetaan kirjastonhoitajan tiedonannossa.

Kaupungin rajojen ulkopuolella asuvat saattavat päästä kirjaston jäseneksi suorittamalla kahden dollarin vuotuisen jäsenmaksun. Jäsenyys voidaan saada myöskin kuuden kuukauden ajaksi.

Kirjaston jäsen voi lainata korkeintaan kuusi kirjaa samalla kertaa, mutta ainoastaan kolme lainatuista kirjoista saa olla kaunokirjallisuutta. Kaikki kirjat lainataan tavallisesti kahden viikon ajaksi, ellei kirjassa ole erikoista seitsemän päivän merkkiä, joka pannaan erikoisen kysynnän omaaviin kirjoihin. Kaikkien kirjojen, seitsemän päivän kirjoja lukuunottamatta, lainausaika voidaan uudistaa kahden viikon ajaksi. Uudistamisen voi tehdä joko postitse, puhelimitse tai käymällä henkilökohtaisesti kirjastossa sitä varten.

Jos haluttu kirja ei ole pyydettäessä saatavana voidaan se tilata ja kirjasto ilmoittaa kirjaa haluavalle sen kirjastoon saapumisesta. Kaunokirjallisuuden tilaamisesta on suoritettava viiden sentin maksu mutta muuhun kirjallisuuteen nähden ei peritä mitään maksua.

Kirjasto haluaa saada myöskin lainaajilta ehdotuksia siitä mitä kirjoja olisi hankittava kirjastoon.

Kesän aikana kaupungista muualle lomalle lähtevät saattavat saada kirjoja lainaksi poikkeuksellista pitemmäksi ajaksi kesäkuun ja syyskuun välisenä aikana.

Kirjaston yhteydessä on myöskin lasten kirjasto, filmikirjasto, lähdekirjasto tutkimustöitä varten ja lukusali, johon tulee lähes satakunta lehteä ja julkaisua.

Kirjasto on avoinna arkipäivisin klo 9.30 ap. ja klo 9 ip. välisenä aikana. Kesän aikana on kirjasto suljettuna koko keskiviikkopäivän.

Kurjat asunto-olot valitsee Sudburyssa sanoo palopäällikkö

"Asunto-olot ovat kurjat kaupungissamme sillä neljä tai viisi perhettä asuu paikoissa, joissa on tilaa ainoastaan yhdelle perheelle", sanoi palopäällikkö W. L. Andrews paikallisen palotarkastustilanteen johdosta. Esimerkkinä siitä on eräs kahden ja puolen kerroksen lautarakennus, joka lämmitetään uunelilla. Alakerrassa asuu eräs nainen, jolla on kolme lasta ja joka sen lisäksi huolehtii neljästä vanhasta miehestä, jotka on sijoitettu hänen luokseen vanhain miesten kodista. Toisessa kerroksessa asuu neljän lapsen perhe ja kolmannen kerroksen kahdessa huoneessa kolmen lapsen perhe. Ainoastaan kapeat portaat johtavat yläkertaan. Minun mielestäni on tämä rakennus oikea tulipalonsa", sanoi palopäällikkö.

$100 autonajosakko

Phillip Ranger Hanmerista tuomittiin torstaina paikallisessa poliisioikeudessa sadan dollarin sakkoon sen johdosta, että hänet oli tavattu toisen kerran ajamassa autolla sen jälkeen kuin hänen autonajo-oikeutensa peruutettiin, ensiksi 6 kk. ajaksi ja myöhemmin vuoden ajaksi. Jos hänet tavataan vielä kerran vuoden kuluessa, merkitsee se vankeutta, sanoi polisituomari.

Runsas lumentulo

Torstaina oli tämän talven runsain lumisade sillä klo 4—11 välillä illalla saatiin viisi ja puoli tuumaa lunta, ilmoittavat sääviranomaiset. Lumi oli erittäin tervetullut hiihtoväelle sillä kalliot olivat vielä liian paljaat hiihtourheilun harrastamista varten.

Sähköttä 2 tuntia

Sudburyn pohjois-osan asukkaat saavat olla ilman sähkövirtaa huomenna klo 2—4 ip. sen johdosta, että Kathleen St. asemalle asetetaan koneistoja. Asema palvelee sitä osaa kaupunkia mikä sijaitsee Elm St. pohjoispuolella.

Huomenna hiihdetään

Alertsilaisten hiihtoseuroni avataan huomenna klo 1.30 Työn Puistossa. Alle 12-v. pojat hiihtävät puoli kilometriä, alle 17 v. kilometrin, alle 21-v. kahden, yleisen sarjan miehet kolmen ja naiset kilometrin matkan. Kaikille hiihtoon osallistuville vapaa kylpy.

TILATKAA VAPAUS!

Hollanti ei välitä mitään YK:n antamista määräyksistä

Batavia. — YK:n välityskomitea käy Indonesian tasavallan vangittujen viranomaisten luona Bangkan saarella lauantaina, ja lähettää sitten YK:n turvallisuusneuvostolle raportin internoitujen johtajien kanssa käydystä keskustelusta.

YK:n komitea saattaa myöhemmin pyytää hollantilaisilta, että sen sallittaisiin mennä tapaamaan presidentti Soekarnoa, joka on pääministeri Sjahririn ja ulkoministeri Salimin kanssa viety vankeuteen Parapatiin, pohjois-Sumatraan.

Turvallisuusneuvosto on määrännyt hollantilaiset vapauttamaan kaikki tasavallan johtajat, mutta he eivät ole tehneet sitä, vaan uhmaavat turvallisuusneuvostoa joka suhteessa.

Hollantilaiset ovat pyytäneet YK:n komiteaa, ettei se antaisi mitään julkisuutta käynnistään Bangkassa internoitujen indonesialaisten viranomaisten luona. Komitea ei ota sen vuoksi mukaansa mitään sanomalehtien edustajia, eikä myöskään komitean omaa lehtiviranomaista.

YK:n komitea pyysi jo useita päiviä sitten hollantilaisilta lupaa, että sen sallittaisiin käydä presidentti Soekarnon ja varapresidentti Hattan sekä tasavallan toisten vangittujen johtajien luona Bangkan saarella. Silloin vasta saatiin ensi kerta tietää siitä, ettei presidentti Soekarno olekaan mainitulla saarella, kuten Hollannin edustaja ilmoitti YK:n turvallisuusneuvostolle, vaan hänet on eräältä toisten johtajien kanssa viety vankeuteen pohjois-Sumatraan.

Norja ja Tanska ehkä liittyvät Atlantin sopimukseen

Lontoo. — Norjan ja Tanskan uskotaan hyväksyvän kutsun osallistua Atlantin konferenssiin Washingtonissa, mutta Ruotsin uskotaan pysyvän puolueettomana.

Norjan, Tanskan ja Ruotsin pääministeriten ilmoitetaan kokoontuvan neuvottelemaan Kööpenhaminassa tk. 20 p:n seuduilla. Tässä neuvottelussa päätettäneen, osallistuvatko yllämainitut maat Atlantin sopimukseen.

Kreikkalaisille lisää verokuormaa

Atena. — Kreikan apulaispääministeri Tsaldaris on ilmoittanut, että uusi ja raskas verokuorma tulee pian kreikkalaisten kannettavaksi. Enemmän rahaa tarvitaan sodankäynnissä sissejä vastaan, "pakolaisten huoltamiseen ja maan jälleenrakentamiseen".

Lockerbyn naisten kerhon toiminnasta

Lockerbyn naisten kerhon viimeksi pidetyssä kerhoillassa Ida Männistön kodissa luettiin Naisten Keskuskomitean kerhoille lähettämä rauhanjulistus, jossa esitetään selvästi tämän maan hallituksen ja koko maailman taantumuksen sotakiihkoilu ja vedotaan naisiin ja myöskin juuri suomalaisiin naisiin. Julistuksessa osoitetaan miten me naiset voimme käytännössä edistää rauhan asiaa ja taistella sen puolesta. Julistus hyväksyttiin. Samoin päätettiin tehdä voitavamme Dorise Nielsenin puhetilaisuuden onnistumiseksi kun hän saapuu maanlaajuisella puhujamatkallaan Sudburyyn.

Kolmenhenkinen komitea valittiin huolehtimaan kerhon juoksevista asioista. Sairauden takia sairashuoltokomiteasta vapautta pyytäneen jäsenen tilalle valittiin toinen jäsen.

Valitsimme myöskin kaksi edustajaa Sudburyn naisten kerhon kokoukseen keskustelemaan naisten päivän vietosta.

Kuultiin myöskin tilikertomus, jossa todettiin, että emme ole sentään aivan "kädet ristissä" istuneet vaikka toimintamme ei ole ollutkaan erikoisen huomattavaa. On järjestetty kahdet päiväilliset, yhdet Työn Puistossa ja toiset Finnish-haalilla sekä kahvialset Työn Puistossa lasten kesälelirin hyväksi. Kaikki onnistuivat hyvin.

Osanotto kerholtoihin on ollut yleensä hyvä ja toverillinen, vaikkakaan eivät voi muiden rientojen, työ-y.m. esteiden vuoksi osallistua kaikkiin istunnoihin. Eräänä kerhon vanhimpana jäsenenä otan oikeuden mainita kiitollisuudella siitä uhrautuvaisuudesta, jota kerhomme jäsenet ovat vuodesta vuoteen osoittaneet kutsuessaan kerholaiset ystävineen koteihinsaan kaiken tarjoilun. Olemme siten saaneet kokoon ne varat, joita olemme sitten koettaneet jakaa erilaisiin hyödyllisiin tarkoituksiin.

Toivon hartaasti, että kerhomme toiminta jatkuisi edelleenkin ja entistä paremmin ja että kiinnittäisimme entistä suuremman huomion naisten osuuteen taistelussa rauhan ja edistyksen puolesta. — S. P.

Ei näe toivoa eripuraisuuden saantiin Neuvostoliitossa

Washington. — Robert Lovett, Yhdysvaltain ulkoministeri sanoi täällä, että Neuvostoliiton johtajat ryhtyvät sotaan silloin kun he katsovat ajan tulleen otolliseksi ja kun he uskovat selviytyvänsä voittajana, saavuttaakseen kommunistisen päämääränsä.

Lovett jää pois toimestaan tk. 20 pnä. Hän puhui senaatin ulkomaisten suhteiden komitealle ja sanoi Stalinin kontrolloivan 14-miehistä politbyroa, joka päättä Neuvostoliiton kotija ulkomaapolitiikasta.

Hän sanoi, että on olemassa hyvin vähän toiveita sopimukseen pääsemisestä Neuvostoliiton kanssa Berlinin kysymyksessä. Hän ei näe toivoa myöskään siinä, että Neuvostoliiton johtajien keskuudessa saataisiin aikaan erimielisyyttä.

Työväestön asema paranee Puolassa

Varsova. — **(ALN)** — 13,000 puolalaista työläistä on kohonnut johtaviin asemiin tämän maan teollisuuksissa, jotka kansallistettiin toisen maailmansodan jälkeen.

Työväestön keskuudesta kohonneista tuotantolaitosten ja tehtaiden johtajista on 13 prosenttia tekstiiliteollisuudessa, 11 prosenttia vaatetusteollisuudessa, 9 prosenttia kaivosteollisuudessa, puutavarateollisuudessa ja elintarviketeollisuuksissa, sekä loput ovat muissa teollisuuksissa.

Samanaikaisesti kuin työläisiä on tullut Puolan teollisuuselämän johtoon, ovat kaikkien työläisten palkat ja elintaso kohonneet, erikoisesti niiden työläisten, joilla oli aikaisemmin kaikkein alhaisin palkka. Alkavaa vuotta varten tehdyt palkkasopimukset lisäävät työläisten realipalkkoja 10 pros. siitä mitä ne olivat viime vuonna. Puolalaiset lehdet sanovat, että nämä uudet palkkasopimukset ovat askel oikeamielistä sosialistista palkkasysteemiä kohti.

Puolan työläiset saavat korotetun palkan lisäksi muitakin etuja. Hallitus myönsi äskettäin isoja apurahoja sodassa vahingoittuneiden työläisten asuntojen korjaamista ja sähköistämistä sekä vesijohdoilla varustamista varten.

Työläisiä vähennetään Fort Erien tehtaasta

Fort Erie. — Fleet Aircraft and Manufacturing Co:n työmaalta pantiin pois taas 60 työläistä torstaina. Tämä oli jo toinen kerta kuukauden aikana, jolloin yhtiö vähentää työvoimaa.

Yhtiön viranomaiset sanoivat, että työläisten työstä erottaminen johtuu laitoksen uudelleenjärjestelyistä. Muista saman alan teollisuuslaitoksista täällä ei ole vähennetty työläisiä.

KAKSI MAANJÄRISTYSTÄ ROOMAN LÄHELLÄ

Rooma. — Viterbon alueella, noin 50 mailin päässä pohjoiseen täältä, tapahtui kaksi maanjäristystä 15 tunnin välijoin. Mitään vahinkoa ei kuitenkaan ilmoiteta tulleen.

Paljon työttömyyttä New Yorkin valtiossa

New York. — Työttömyys New Yorkin valtiossa oli vuodenvaihteessa noin 30 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten, ilmoittaa valtion teollisuuskomissioneri Corsi.

Tämä ei kuitenkaan huolestuta viranomaisia, koska Corsi sanoi sen merkitsevän vain sitä, että nyt ollaan vain siirtymässä pois "korkeammilta täystyön tasoilta".

Japanin työväestö yrittää puolustaa oikeuksiaan

Tokio. — **(ALN)** — Japanin valtion työläiset, joilta riistettiin jokin aika sitten kenraali MacArthurin esityksen mukaisesti lakko-oikeus sekä mahdollisuudet kollektiivisten työsopimusten tekemiseen, uhmaavat nyt hallituksen määräystä, jonka mukaan valtion työläisten on tehtävä työtä 48 tuntia viikossa.

Tuon määräyksen tultua voimaan, tuli noin 90 prosenttia valtion työläisistä aamulla myöhemmin työhön kuin heidän olisi pitänyt tulla ja he olivat työssä vain saman tuntimäärän kuin aikaisemminkin.

Yksityisteollisuuksissa toimivat unit, joiden lakko-oikeus on myöskin asetettu kyseelliseksi yhdysvaltalaisten miehitysviranomaisten taholta, ovat toimeenpanneet edelleen paikallisia lakkoja.

Poliittisella alalla työväestö valmistuu puolustamaan oikeuksiaan tulevissa Japanin vaaleissa. Yhä useammissa tapauksissa uniot antavat tukea kommunistien ehdokkaille, sillä sosdem. puolue, jota pääosa työväestöstä tuki aikaisemmin, on kompromisoinut itsensä osallistumalla nykyiseen työväenvastaiseen hallitukseen.

Hallitus ja miehitysviranomaiset yrittävät kaikin keinoin tukahduttaa työväestön poliittisen toiminnan. Lukuisissa tapauksissa on kielletty kokousten pitäminen erinäisten verukkeiden nojalla. Uudet asetukset rajoittavat sen miten paljon kampanjan julisteita voidaan panna ulos kullakin paikkakunnalla, eikä niissä saa olla mitään muuta kuin pelkästään ehdokkaan ja puolueen nimi. Mistään vaalikysymyksistä ei saa mainita julisteissa.

FARMAREILLE!

Nyt on aika laittaa hyvään kuntoon **traktorinne** ja **muut maanviljelyskoneet** ensi kevään käyttöä varten. Korjaamme kaikentekoisia traktoreita ja muita maanviljelyskoneita.

AUTOILIJOILLE

Autontarvikkeita ja varaosia.
Gasoliinia ja voiteluaineita.
HUOLELLINEN TYÖ JA KOHTUHINNAT

MAKELA SERVICE STATION
Puhelin 2-2269
Creighton Road Waters Township, Ontario

Sanoo Bevinin tahtovan tuhota juutalaiset

Ottawa. — Israelilainen kirjailija ja maataloustieteilijä Sherman Hacohen sanoi täällä pitämässään puheessa, Britannian ulkoministeri Bevin tahtoo tuhota Palestinan juutalaiset kokonaan.

Hacohen piti tulisen puheen Canadian United Israel Appeal-nimisen järjestön vuosikokouksessa. Hän sanoi, että "Bevin ja eräät muut ihmiset tahtovat nähdä meidät tuhottavan".

Hacohen sanoi, että ulkoministeri Bevin käyttää entisen pääministeri Neville Chamberlainin "valkoisen paperin politiikkaa" ja yrittää sen avulla lisätä arabialaisten maiden potentiaalia.

"Me olemme voitolla tänäpäivänä huolimatta siitä, vaikka brittiläiset ennustivat, että arabialaiset valloittavat Palestinan kahdessa viikossa", sanoi hän.

Hacohen vierailee Canadassa tämän maan juutalaisten kutsumana.

TILATKAA VAPAUS!

Uniot protestoivat ampujan vapauttamista

Toronto. — Useat työväen järjestöt ovat vaatineet, että maakunnan prokuraattorin on vedottava konemestari Melville M. Murphyn vapauttamiseksi koskevan oikeuden päätöksen johdosta. Murphy on Canada Steamship Lines-nimisen yhtiön erään laivan konemestari ja hänä syytettiin CSU:n viiden jäsenen haavoittamisesta mutta hänet vapautettiin oikeudessa joulukuun 8 pnä.

Prokuraattorin department:in eräs viranomainen sanoi viraston odottavan nyt oikeuden pöytäkirjoja, jotka voitaisiin tutkia onko mitään aihetta vedota oikeuden päätöksen johdosta Murphyn tapauksessa.

Murphyn juttu käsiteltiin Sarnian oikeudessa. Tuomari E. A. Shapness sanoi oikeuden lautakunnalle, että hän hyväksy sen tekemää päätöstä mutta hänen on noudatettava sitä ja vapautettava syytetty.

Murphy ampui haulikolla CSU:n viittä lakkovahtia, jotka menivät hänen Lethbridgeen Point Edwardissa. Sarnian lähellä viime heinäkuun 14 pnä.

INVENTORIMYYNTI
Erikoisuuksia
PAQUETTESSA

Miehet, nyt on otollinen tilaisuus ostaa vaatetustarpeita alennetuilla hinnoilla.

Parka-takkeja
Valikoima kokoja ja värejä.
Tavall. 12.95 asti
MYYNTIHINTA 6.95

Villaisia työhousuja
Puolihienoja ja keskivahvuisia
Tavall. 11.50 asti
MYYNTIHINTA 6.95

Palttoja
Tweed- ja fleece-kankaista
Tavall. 45.00 asti
MYYNTIHINTA 19.00

Tweed-pukuja
Yksien ja kaksien housujen kanssa
Tavall. 45.00 asti
MYYNTIHINTA $25. ja $35

Liivejä
Varustettu lampaanturkisvuorilla
Tavall. 19.50 asti
MYYNTIHINTA 7.95

Vilttikangas-jäkettejä
Tavall. 12.95 asti
MYYNTIHINTA 7.95

LAMPAANTURKISVUORISIA
Kintaita
Tavall. 3.95 asti
MYYNTIHINTA 1.95

O. V. villalankaa
¼ unsin vyyhdeissä
39¢

GREAT WEST Huopasaappaita
7", 10" ja 12"

Täydellinen varasto aluspukuja, joko nukallisia tai Stanfield täysivillaisia. Myös Turbull hienoja villaisia aluspukuja.

Paquetten kauppa on mieltyttävä paikka tehdä ostoksenne. Suomalainen palvelus jos haluatte sitä.

J.T. Paquette & Sons LIMITED
GENT'S FURNISHINGS
84 DURHAM ST S. PUHELIN 6-6641 SUDBURY

Vapauden
KIRJA- JA TANSSI-ILTAMA
CSJ:n Whitefishin osaston haalilla
lauantaina tammikuun 22 p:nä,
alkaen klo 8.30 illalla
★ Sisäänpääsy 50¢ ★
Paljon arvokkaita kirjapalkintoja.
TERVETULOA!